

КОМЕНТАРИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ВИДОТ И СОДРЖИНАТА НА ПОДАТОЦИТЕ И ИНФОРМАЦИИТЕ ЗА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ВО ОДНОС НА ПРИСТАПОТ И КОРИСТЕЊЕТО НА ЈАВНИТЕ КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ КОИ ГИ ОБЈАВУВААТ ОПЕРАТОРИТЕ И ЗА ВИДОТ И СОДРЖИНАТА НА ПОДАТОЦИТЕ ШТО ЌЕ ГИ ОБЈАВУВА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ И СТАВ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ ПО ОДНОС НА ИСТИТЕ

Реден број на членот	Предлог измени на	Коментари и образложенија
Член 2 Дефиниции	<p>Во овој правилник, покрај дефинициите од Законот за електронските комуникации, се употребуваат и дефиниции и појаснувања со следното значење:</p> <p>(б) Претплатнички договор е договор склучен помеѓу потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги и оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, усогласен со одобрениот стандарден претплатнички договор или понуден и прифатен од страна на операторот и корисникот.</p>	<p>Покрај веќе утврдена дефиниција за “стандарден претплатнички договор” во рамки на точка а) од овој член не ја гледаме потребата од дефинирање на претплатнички договор, поради тоа предлагаме бришење на алинеја б) од овој член или во најмала рака дополнување на одредбата со зборовите “или понуден и прифатен од страна на операторот и корисникот” заради допрецизирање на одредбата со цел да се опфатат и договорите по основ на јавни набавки кога договорните органи инсистираат на сопствени договори.</p> <p>Концептот на рекламирана, вистинска и минимална брзина за пренесување на податоци и нивните дефиниции е неприфатлив како за фиксна така и за мобилна мрежа. Особено внесувањето на вредност за вистинска и минимална брзина во стандардниот претплатнички договор е неиздржано поради тоа што мерењата на вистинската (просечна) и минималната брзина на корисничка страна зависи од многу фактори и задолжително се прави со јасно дефинирана мерна методологија. Мерењата кои може да ги направи корисникот со софтвер достапен на веб страните на повеќето оператори се само од информативен карактер и не се релевантни за споредба.</p>

		<p>За одредувањето на брзината на пренос на податоци во мобилна телефонија како што е предложено е практично невозможно и зависи од многу фактори како типот на технологија која се користи, терминалната опрема која ја користи претплатникот, апликациите и платформите кои ги посетува, отпретувањето на мрежата во одреден момент и друго, од таа причина предлагаме бришење на алинеја д, г и е на овој член.</p> <p>Горенаведеното веќе беше коментирано на јавната расправа во врска со предлог Правилникот за параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги, начинот и постапката за вршење на контрола и мерење, содржината, формата и начинот на објавување на информации во врска со квалитетот на јавните електронски комуникациски услуги (Правилник за параметри за квалитет) и прифатено од страна на АЕК.</p> <p>Коментарот се однесува на релевантност на мерењата на корисничка страна и беше заклучено заедно со претставниците на АЕК дека најточен податок за брзината на пренос на податоци во мобилна мрежа е просечна вредност на брзината на пренос на податоци по ќелија односно базна станица.</p> <p>За мерење на брзината на пренесување на податоци во фиксна мрежа потребно е да се имаат во предвид фактори кои влијаат на резултатите од мерењата и ги прават ваквите мерења дискутабилни и во крајна линија далеку од релевантни.</p> <p>За мерење на брзина на пренос на податоци во фиксна мрежа се прифатени како издржани следните забелешки од страна на АЕК:</p> <p>“При дефинирање на методологија на</p>
--	--	--

		<p>мерење треба:</p> <ul style="list-style-type: none">- да се дефинираат региони каде ќе се вршат мерења, особено е значајно да се разграничат урбаните од руралните региони.- Да се дефинираат принципи за избор на крајни корисници - волонтери како и заштита на нивната приватност- Да се набави опрема и да се имплементира хардверско решение бидејќи сите софтверски решенија инсталирани на терминална опрема на крајниот корисник, смарт телефони или други уреди со пристап на интернет ги имаат следните недостатоци:<ol style="list-style-type: none">1. Самиот софтвер може да има ефект на бродбанд перформансите2. Софтверот може да биде афектиран од квалитетот и градбата на терминалниот уред3. Корисникот може да го помести терминалниот уред (компјутерот или лаптопот на различни локации што може да ги афектира перформансите)4. Тестовите може да се прават кога компјутерот е вклучен што не овозможува да се направи 24 часовен профил5. За тестирањата кои се прават мануелно корисникот може да избере да ги прави тестовите само во периоди кога има проблеми со услугата”. <p>Ако АЕК ги примени следните принципи при мерење на брзината на пренос на податоци нема логика за дефинирање на</p>
--	--	---

		<p>вистинска и минимална брзина и нивно внесување во стандардниот претплатнички договор.</p> <p>Заради конзистентност на двата подзаконски акти согласно веќе прифатените коментари во Правилникот за параметри за квалитет, предлагаме да се прифати и предложеното бришење на алинеја д, ф и е на овој член.</p> <p>Сето погоре наведено е во согласност со "DIRECTIVE 2002/22/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive)" каде во точка 8 е наведено следново:</p> <p>"The speed of Internet access experienced by a given user may depend on a number of factors including the provider(s) of Internet connectivity as well as the given application for which a connection is being used. The data rate that can be supported by a single narrowband connection to the public telephone network depends on the capabilities of the subscriber's terminal equipment as well as the connection. For this reason it is not appropriate to mandate a specific data or bit rate at Community level."</p>
АЕК	или понуден и прифатен од страна на операторот и корисникот.- не се прифаќа Предлогот за бришење на точките д), ф) и е) не се прифаќа.	Согласно член 107 од ЗЕК „Потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги има право да склучи договор со оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, кој договор податоци наведени во истиот член. АЕК смета дека договори склучени врз основа на јавна набавка треба исто така да ги содржат

		<p>податоците од член 107 од ЗЕК, како и дополнителни елементи на барање на договорниот орган. Дополнително, член 3 точка 33 од ЗЕК дефинира „Претплатник е физичко или правно лице кое за користење на јавни комуникациски услуги склучува договор со оператор кој ги обезбедува тие услуги.“</p> <p>ЗЕК не прави дискриминација помеѓу договори со физички лица, или правни лица во доменот на усогласеност со одредбите од ЗЕК и согласно тоа одредбите од ЗЕК се применуваат и на овие видови на претплатнички договори.</p> <p>Образложение:</p> <p>Предлогот за бришење на точките д), ф) и е) не се прифаќа.</p> <p>Дефинираните брзини се во согласност со “BEREC Guidelines for quality of service in the scope of net neutrality” од 26.11.2012 година. Во овој документ јасно е направена дистинкција на видовите на брзини кои се дефинирани во овој член. АЕК го имаше во предвид правото на претплатниците да знаат за што потпишуваат договор со операторот и кои се нивните права и обврски. Сметаме дека транспарентно работење придонесува за зачувување на довербата помеѓу операторите и претплатниците. Загриженоста од можните последици од нетранспарентно работење на операторите и индикаторите за нарушување на принципот на мрежна неутралност посебно е назначено во точка 4.1.2 од овој документ:</p> <p>“4.1.2 IAS speed and congestion Advertised speed and actual speed of an IAS could be compared. The NRA could monitor the</p>
--	--	--

		<p>development of this comparison over time. It would be important to then perform additional tests on the communication path beyond the access leg of the ISP. Statistical measurement results based on tests performed over a long time period and over a wide geographical area are necessary in order to obtain reliable data⁵⁷. If the actual speed differs significantly from the advertised speed, this would mostly be a matter of a lack of transparency. However, if the ISP has been sufficiently transparent, significantly lower performance than the contractually agreed speed could instead be an indication of degradation of service. The difference between performance at peak hours and at off-peak hours is one possible method for estimating the degradation in terms of congestion level.”</p> <p>Ваквото дефинирање на видовите на брзини исто така е обработено во документот “BEREC Guidelines on Transparency in the scope of Net Neutrality: Best practices and recommended approaches” од Декември 2011 година.</p> <p>Јасни насоки за оведување на принципот на мрежна неутралност се дадени во документот на Европската комисија “2011 Telecommunication Market and Regulatory Developments посебно во точка 7.3. Network Neutrality and quality of service” од 18 June 2012, каде се констатира дека “In 2011, several regulatory measures on network neutrality and quality of services have been developed at national level ranging from non-binding instruments and more elaborated guidelines to the enactment of specific legislation on net neutrality” и дека “These investigations and implementation processes</p>
--	--	---

		<p>demonstrate that the extent of the problem warrants action to ensuring network neutrality and quality of services in order to safeguard consumers and business and that there is a risk of having diverging and conflicting approaches in the EU”.</p> <p>Конечно принципот на мрежна неутралност е дефиниран во предлогот на новата регулативна рамка за електронски комуникации на Европската комисија “Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down measures concerning the European single market for electronic communications and to achieve a Connected Continent, and amending Directives 2002/20/EC, 2002/21/EC and 2002/22/EC and Regulations (EC) No 1211/2009 and (EU) No 531/2012” од 11.09.2013 година.</p> <p>Во овој предлог кој се очекува наскоро да биде усвоен од Европскиот парламент и Совет, во точка 47 од воведот јасно стои: “(47) In an open internet, providers of electronic communications to the public should, within contractually agreed limits on data volumes and speeds for internet access services, not block, slow down, degrade or discriminate against specific content, applications or services or specific classes thereof except for a limited number of reasonable traffic management measures. Such measures should be transparent, proportionate and non-discriminatory. Reasonable traffic management encompasses prevention or impediment of serious crimes, including voluntary actions of providers to prevent access to and distribution of child pornography. Minimising the effects of</p>
--	--	--

		<p>network congestion should be considered reasonable provided that network congestion occurs only temporarily or in exceptional circumstances”.</p> <p>Уште по јасно принципот на мрежна неутралност е дефиниран во членот 23 од прдлогот на новата регулатива:</p> <p>“Article 23 - Freedom to provide and avail of open internet access, and reasonable traffic management</p> <p>1. End-users shall be free to access and distribute information and content, run applications and use services of their choice via their internet access service.</p> <p>End-users shall be free to enter into agreements on data volumes and speeds with providers of internet access services and, in accordance with any such agreements relative to data volumes, to avail of any offers by providers of internet content, applications and services.</p> <p>2. End-users shall also be free to agree with either providers of electronic communications to the public or with providers of content, applications and services on the provision of specialised services with an enhanced quality of service.</p> <p>In order to enable the provision of specialised services to end-users, providers of content, applications and services and providers of electronic communications to the public shall be free to enter into agreements with each other to transmit the related data volumes or traffic as specialised services with a defined quality of service or dedicated capacity. The provision of specialised services shall not impair in a recurring or continuous manner the general quality of internet access services.</p> <p>3. This Article is without prejudice to Union or national legislation related to the lawfulness of</p>
--	--	--

		<p>the information, content, application or services transmitted.</p> <p>4. The exercise of the freedoms provided for in paragraphs 1 and 2 shall be facilitated by the provision of complete information in accordance with Article 25(1), Article 26 (2), and Article 27 (1) and (2).</p> <p>5. Within the limits of any contractually agreed data volumes or speeds for internet access services, providers of internet access services shall not restrict the freedoms provided for in paragraph 1 by blocking, slowing down, degrading or discriminating against specific content, applications or services, or specific classes thereof, except in cases where it is necessary to apply reasonable traffic management measures. Reasonable traffic management measures shall be transparent, non-discriminatory, proportionate and necessary to:</p> <ul style="list-style-type: none">a) implement a legislative provision or a court order, or prevent or impede serious crimes;b) preserve the integrity and security of the network, services provided via this network, and the end-users' terminals;c) prevent the transmission of unsolicited communications to end-users who have given their prior consent to such restrictive measures;d) minimise the effects of temporary or exceptional network congestion provided that equivalent types of traffic are treated equally. <p>Reasonable traffic management shall only entail processing of data that is necessary and proportionate to achieve the purposes set out in this paragraph.”</p> <p>Сметаме дека повикување на регулативата “DIRECTIVE 2002/22/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 7</p>
--	--	---

		<p>March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive)" е несоодветно затоа што тоа се однесува на теснопојасен интернет и заради тоа што е донесена пред повеќе од 12 години не е релевантна за актуелните случувања на пазарот за електронски комуникации во Република Македонија.</p> <p>АЕК смета дека исто така е потребно дефинирање на овие видови на брзини заради усогласување со Правилникот за параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги каде веќе АЕК објави дека ќе ги следи вистинската, односно средната брзина и минималната брзина на пренос на податоци на мрежите во Република Македонија.</p>
<p>Член 3 Транспарентност и објавување на информации</p>	<p>Операторите треба да објавуваат транспарентни, и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна, а особено информации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - секоја промена во однос на пристапот до службите за итни повици, во врска со услугата за која е склучен претплатничкиот договор; - процедури утврдени од операторот за мерење и обликување на сообраќајот со цел да се избегне оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност, како и информации за тоа како овие процедури би влијаеле на квалитетот на услугата; - за производите и услугите наменети за претплатниците со инвалидитет, доколку операторот ги нуди ; - потребни документи за склучување на претплатнички договор со операторот. 	<p>Предлагаме бришење на термините "споредливи" и "соодветни" од причина што сметаме дека со термините "транспарентни" и "ажурирани" податоци се дава доволно објаснување за видот на податоците кои операторите се должни да ги објават во врска со услугите кои ги обезбедуваат и нема потреба од непотребно отпретување на одредбата особено кога за споредба и избор на тарифен модел од различни оператори претплатниците можат во секое време да ја посетат веб страната комуницирај.мк на АЕК. Дополнително, објавата на веб е сосема доволен начин на информирање на претплатниците особено кога се стремиме кон дигитализација и вработените во продажните салони на операторите се доволно стручни и информирани за да ги дадат сите потребни информации па по потреба и да ги испечатат Општите услови во</p>

		<p>хартиена форма.</p> <p>Сметаме дека е потребно детално објаснување на следните одредби:</p> <ul style="list-style-type: none">- секоја промена во однос на пристапот до службите за итни повици или информации за локацијата на лицето кое го врши повикот, во врска со услугата за која е склучен претплатничкиот договорот;- одредбата со која на операторот му се наметнува обврска за утврдување на процедури за мерење и обликување на сообраќајот со цел да се избегне оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност, како и информации за тоа како овие процедури би влијаеле на квалитетот на услугата. <p>Предлагаме измена на алинеја 6 како што следи: за производитите и услугите наменети за претплатниците со инвалидитет, доколку операторот ги нуди.</p> <p>Предлагаме бришење на одредбата која се однесува на личните податоци на претплатниците кои ќе се објавуваат во телефонските именици и службата за информации, како несоодветна и одредбата која се однесува на давачките кои произлегуваат од предвременно раскинување на договорот, за секој месец поединечно од причина што истата се повторува и е веќе наведена понапред во истиот член, а дополнително месечен преглед за истото е неизводливо да се направи и поради фактот дека кај некои оператори ова претставува фиксен износ. Без разлика во кој месец од времетраењето на договорот истиот се раскинува.</p> <p>На крајот од овој член заради негово прецизирање предлагаме да се додаде уште една алинеја која гласи:</p>
--	--	--

		“потребни документи за склучување на претплатнички договор со операторот.”.
АЕК	- се прифаќа - не се прифаќа податоците кои операторите се должни да ги објават- не се прифаќа	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК Имајќи ја во предвид пенетрацијата на интернет од страна на вкупното население кое живее на територија на РМ, АЕК смета дека со објавување на општите услови единствено во електронска форма ќе се оневозможи пристап до информациите од член 108 од ЗЕК до оние претплатници и крајни корисници кои немаат пристап до интернет. Не се прифаќа промена на податоците кои операторите се должни да ги објават бидејќи истите се обврска на операторите врз основа на член 108 од ЗЕК.
Член 4 Принцип на мрежна неутралност	(1) Операторите кои обезбедуваат пристап до интернет услуги треба да преземат мерки за обезбедување на принципот на мрежна неутралност. (2) Операторите кои обезбедуваат услуга пристап до интернет не треба да користат мерки за обликување на интернет сообраќај кои можат да блокираат, да ја намалат брзината на проток, да ја изменат, деградираат или дискриминираат некоја содржина, апликација или услуга, освен заради заштита од оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност или заради ублажување на последиците од оптоварувањето или преоптоварувањето на мрежната поврзаност. Доколку операторот воведува вакви мерки, мерките за обликување на интернет сообраќајот треба да се транспарентни, недискриминаторски и пропорционални со намерата заради која постојат. (3) Операторот треба на своите претплатници да им обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.	Заради допрецизирање на одредбата предлагаме измена во последната реченица на став 2 како што следи:” Доколку операторот воведува вакви мерки,”. Предлагаме бришење на одредбата од ставот 3 со која се задолжува операторот на своите претплатници да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската брзина, минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации, во согласност со понапред наведениот коментар за бришење на алинеја д, Ѓ и е на членот 2. Без оглед на називите, предложените дефиниции претставуваат некаква средна вредност - „вистинска“ во текот на 24 часа, а „минимална“ 99,9% од времето во текот на еден месец (28, 29, 30 или 31 дена?). Дали можеби АЕК ќе посочи некоја корисничка апликација што ова би го мерела

		<p>којашто би можеле да ја коментираме? За проверка и следење на вистинската брзина и минималната брзина неопходно е да се обезбедат соодветни услови, а на резултатите од таквата проверка влијаат и корисничката инсталација и терминална опрема. Понатаму, резултатите од мерењата би зависеле и од бројот на корисници кои во исто време вршат мерења, што во услови на работење со кориснички бази од повеќе десетици илјади корисници внесува големи непрецизности. Исто така, за да се спроведат мерења од таков тип корисниците треба да ги спроведат мерењата во текот на 24 часа без притоа да вршат било какви друг пренос на податоци што е сосема непрактично. Дополнително, АЕК во секој случај има предвидено мерки за мерење на квалитетот и брзината на пристап на операторите и во тие рамки објавува податоци врз основа на декларирана методологија на мерење.</p>
АЕК	<p>Одговор од страна на АЕК: Предлогот за промена на ставот 2 од овој член делумно се прифаќа. Ставот 2 од овој член се менува и гласи: (2) Операторите кои обезбедуваат услуга пристап до интернет не треба да користат мерки за обликување на интернет сообраќај кои можат да блокираат, да ја намалат брзината на проток, да ја изменат, деградираат или дискриминираат некоја содржина, апликација или услуга, освен во случаи на :</p> <ul style="list-style-type: none"> – заради заштита од оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност или заради ублажување на последиците од оптоварувањето или преоптоварувањето на мрежната поврзаност, – имплементирање на законска регулатива или почитување на судска наредба, – во случаи на спречување на сериозен криминал. <p>Доколку операторот воведува вакви мерки, мерките за обликување на интернет сообраќајот воведени во случаите наведени во ставот (2) од овој член, треба да се транспарентни, недискриминаторски и пропорционални со намерата заради која постојат.</p>	<p>Образложение: Заради обезбедување на транспарентност во работењето корисниците имаат право да имаат информации за услугата која ја добиваат во согласност со договорот кој го имаат потпишано со некој оператор. Потпишувањето на претплатничкиот договор предвидува права и обврски како и на претплатниците така и на операторите кои ја обезбедуваат услугата.</p>

	Предлогот за промена на ставот 3 од овој член делумно се прифаќа и гласи: „Операторот треба на своите претплатници, по нивно барање да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската и минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.“	
Член 6 Барање за склучување на претплатнички договор	(1) Барањето за склучување на претплатнички договор се доставува на начин пропишан од страна на операторот. (2) Врз основа на барањето за склучување на претплатнички договор, операторот треба да испита дали има техничка можност за да ги обезбеди услугите со квалитет дефиниран во неговата понуда. (4) Операторот треба во рок не подолг од седум дена од денот на приемот на барањето од став (1) на овој член, во пишана форма согласно член 11 од овој Правилник да го извести подносителот на барањето за постоењето, односно не постоењето на техничка можност со наведување на причините за одбивање на барањето.	Во ставот (1) на овој член предлагаме формата на барањето да не биде предефинирана со овој подзаконски акт од причина што сметаме дека треба да се остави на диспозиција на операторот, согласно природата на услугите кои ги дава да го одлучи истото. Следствено на ова се направени корекциите и во ставот (2) на овој член. Во Ставот (4) на овој член бараме рокот за известување да биде седум дена во согласност со важечкиот Правилник за општи услови, во досегашната пракса овој рок се покажа разумен и оптимален, особено ако се земе предвид и можноста два или повеќе од предвидените 5 дена може да бидат државни или верски празници. Дополнително, потребно е да се предвиди и можност известувањето да се достави и преку СМС или преку е-маил од операторот.
АЕК	1) Не се прифаќа 2) Се прифаќа 4) Се прифаќа	Не е јасно од кои причини се предлага истото и како тоа ќе се изведува. Дополнително, истиот член е веќе содржат во важечкиот Правилник за општи услови и функционира, односно не создава бариери туку напротив јасно правило за потребните документи за склучување на претплатнички договор. Барањето за корекција на точка 2 има техничка природа и не ја менува суштината на членот.
Член 7 Одбивање	Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи:	Предлагаме како основ за одбивање на барањето за склучување на претплатнички

<p>на барање за склучување на претплатнички договор</p>	<ul style="list-style-type: none"> - доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; - доколку барателот не ги достави сите потребни документи - доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот - доколку барателот има неподмирени долгот спрема операторот - доколку барателот не го платил надоместокот за почетно приклучување 	<p>договор да се наведе и доспеаниот а не наплатен долг кој подносителот на барањето евентуално го има кај операторот.</p> <p>Без ваквото допрецизирање на овој член му се остава економски неоправдана можност на претплатникот да генерира долгови кај операторот.</p>
<p>АЕК</p>	<p>доколку барателот има неподмирени долгот спрема операторот се прифаќа доколку барателот не го платил надоместокот за почетно приклучување не се прифаќа</p>	<p>Фактирирањето и наплатата е врз основа на склучен договор и испорачана услуга. Нема основ за наплата на такви надоместоци пред склучување на договор.</p>
<p>Член 8 Склучување на претплатнички договор и содржина на претплатнички договор</p>	<p>(1) По добиено известување за постоење на техничка можност операторот склучува со претплатникот претплатнички договор, во рок не подолг од 15 дена, од денот на приемот на известувањето при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. Операторот треба да започне со наплата на услугите кои се предмет на претплатничкиот договор од денот на нивното активирање од страна на операторот.</p> <p>(2) Стандардниот претплатнички договор од став (1) на овој член се склучува во форма пропишана од операторот.</p> <p>(3) Стандардниот претплатнички договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - услугите што се обезбедуваат (опис на услугата, начин на тарифирање, , информација за вклучената количина на податоци и цената и условите при надминување на оваа количина; - сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор,; - информации и начин на промена на условите на стандардниот претплатнички договор; - - согласност за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адресата преку која ќе се врши доставата; - - - согласност за објава на лични податоци во телефонски именик и телефонски служби за информации во согласност со член 107 став 5 од ЗЕК за физички лица. 	<p>ТММК и МКТ се на став дека известувањето на претплатникот за постоење техничка можност за склучување на договор не мора задолжително да биде писмено (што и да се подразбира под овој термин покрај одредбите од член 11 од овој Правилник за терминот “пишана форма”) а операторот може да одбере друг начин, во согласност со претплатникот, за доставување на вакво известување кое во крајна линија е од заеднички интерес за полесна меѓусебна комуникација како за претплатникот, така и за операторот.</p> <p>Врз основа на фактот дека рокот за активација на различни услуги зависи од нивната природа и кај некои од нив е невозможна активација во моментот на склучување на договорот, бараме измена на предложената одредба. Рокот за активирање на услугите треба да е избор на операторите кои истиот можат да го користат како конкурентска предност за своите услуги.</p> <p>Предлагаме бришење одредбите поврзани со рекламирана, вистинска и минимална брзина од првата алинеја од ставот (3) во смисла на образложението кое веќе го имаме дадено кај коментарот на член 2 од овој Правилник погоре.</p>

		<p>Предлагаме бришење на обврската за наведување на листата на програмски сервиси кој операторот ги реемитува во моментот од причина што истата е променлива и не зависи исклучиво од операторот туку и од радиодифузерите. Од досегашното искуство листата се менува барем еднаш месечно односно операторите поднесуваат регистрации за секоја измена до надлежниот регулатор.</p> <p>Дополнително, вака како што е корегирана, сметаме дека оваа алинеја прва од ставот (3) треба во целост да се извади од овој член и да биде составен дел на Ценовникот бидејќи деталите кои ги предвидува ќе резултираат само со обременување на и така комплексниот и предолг Стандарден претплатнички договор.</p> <p>Сметаме дека има премногу согласности кои непотребно го обременуваат договорот и се спротивни на тенденцијата за олеснување на начинот за склучување на договорот, дотолку повеќе што за некои од подолу наведените активности не е доволна само согласноста на претплатникот дадена предвремено, затоа предлагаме бришење на следните согласности:</p> <ul style="list-style-type: none">- согласност за надминување на депонирани средства во при пејд сметка;- согласност од претплатник за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги;- согласност за наплата на заостанат долг при следното надолнување на сметка или при плаќањето на следната месечна pre-raid претплата;- согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна
--	--	--

		<p>мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг; Дополнително потребно е дообјаснување на одредбата во врска со изјавата на претплатникот за износ на прекумерни трошоци за услугата која е сосема нејасна и затоа предлагаме да биде избришана.</p>
<p>АЕК</p>	<p>1) писменото да се доставува во согласност со член 11 и друг вид на писмено известување-се прифаќа</p> <p>1) започне со наплата на услугите кои се предмет на претплатничкиот договор од денот на нивното активирање од страна на операторот.- се прифаќа</p> <p>2) Стандардниот претплатнички договор од став (1) на овој член се склучува во форма пропишана од операторот. - не се прифаќа</p> <p>3) , - не се прифаќа</p> <p>4) сите давачки кои произлегуваат од предвремено раскинување на претплатничкиот договор,; - информации и начин на промена на условите на стандардниот претплатнички договор; - не се прифаќа</p> <p>5) - согласност за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адресата преку која ќе се врши доставата; - - 1) - согласност за објава на лични податоци во телефонски именик и телефонски служби за информации во согласност со член 107 став 5 од ЗЕК за физички лица. - не се прифаќа</p>	<p>Во врска со делот дека Стандардниот претплатнички договор од став (1) на овој член се склучува во форма пропишана од операторот не се прифаќа од причини што стандардниот договор е образец одобрен од страна на АЕК додека операторите склучуваат претплатнички договори со своите претплатници. АЕК е на став дека начинот на склучување и раскинување на договор треба задолжително да биде ист, односно во пишана форма. Во член 107 од ЗЕК е дефинирани податоците кои треба да бидат содржани во претплатничкиот договор, склучен помеѓу операторот и крајниот корисник,вклучително и можноста да се изјаснат завклучување на нивните лични податоци односно кои од нив ќе бидат вклучени во телефонските именици исчужбата за информации. Особено имајќи ја во предвид согласноста од член 112 став 6, се подразбира дека истата треба да биде дадена во пишана форма. Дополнително, имајќи го во предвид член 107 став 1, претплатникот има право да склучи договор за прикличок на јавна комуникациска мрежа или јавно достапна комуникациска услуга, без разлика на начинот на плаќање. Точка 3 не се прифаќа од причини што истото е во согласност со член 143 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Точка 4 не се прифаќа од причини што истото е во согласност со член 107 од ЗЕК.</p>

		<p>Точка 5 не се прифаќа бидејќи АЕК смета дека овие согласности не го обременуваат договорот а се неопходни за исполнување на одредбите од член 100, 107 и 112 од ЗЕК.</p>
<p>Член 8 Став (4)</p>	<p>(4) Како составен дел на стандардниот претплатнички договор се сметаат и обрасците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, како и ценовниците за услугите на операторот.</p> <p>(5) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот и/или давателот на услуги за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго).</p>	<p>Предлагаме бришење на обврската за информација за “вистинска брзина” од договорот во согласност со понапред наведениот коментар за бришење на алинеја д, г и е на членот 2.</p> <p>Предлагаме бришење на одредбата која упатува на информација за услугите и апликациите кои можат да се користат во зависност од вистинската брзина на проток на податоци од причина што операторот не може да претпостави кои се услуги и апликации претплатникот ќе ги користи и кои брзини за нивно користење се потребни.</p> <p>Дополнително, предлагаме дополнување на ставот 5) кој сега станува став 4) од овој член со додавање на зборовите “како, и ценовниците за услугите на операторот” со цел истите да се третираат како составен дел на стандардниот претплатнички договор.</p> <p>По ставот 4 предлагаме да се додаде на нов став 5) “Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот и/или давателот на услуги за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго).”, кој би овозможил активација и деактивација на комуникациските услуги по електронски пат, нешто што веќе функционира и е овозможено со важечкиот</p>

		<p>Правилник и што се покажа како ефективен и ефикасен начин за активација на комуникациските услуги.</p>
<p>АЕК</p>	<p>4) Како составен дел на стандардниот претплатнички договор се сметаат и обрасците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, како и ценовниците за услугите на операторот. -не се прифаќа</p> <p>(5) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот и/или давателот на услуги за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго). се прифаќа</p>	<p>Предлогот за вклучување на цел ценовник во договорот не се прифаќа од причини што предмет на договорот е конкретен тарифен модел/ пакет. Не е јасно зошто цел ценовник да биде составен дел на претплатничкиот договор кога претплатникот се одлучува за еден тарифен модел/ пакет. Со тоа ќе се оневозможи ставање на претплатникот во заблуда за кои надоместоци има обврска да плаќа, согласно склучениот претплатнички договор.</p> <p>Предлогот за додавање на нов став за овозможување на промена на условите од претплатничкиот договор со СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго не се прифаќа. Со член 107 став 2 од ЗЕК е определено дека АЕК ќе ја пропише формата и начинот на информирање за претплатниците ќе го пропише АЕК со овој правилник. АЕК смета дека начинот на информирање треба да биде во пишана форма и следствено, начинот на промена на условите од претплатничкиот</p>

		<p>договор исто така треба да биде во пишана форма. Се прифаќа предлогот Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот и/или давателот на услуги за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго).</p>
<p>Член 9 Времетраење на претплатнички договор</p>	<p>(1) Стандардниот претплатнички договор од член 8 од овој Правилник, доколку се склучува на определено задолжително време истото не треба да биде подолго од 24 месеци. На претплатникот треба да му се даде можност и за склучување на договор со времетраење не подолго од 12 месеци</p> <p>(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор при што треба да ги намери сите доспеани обврски кон операторот за кои е издадена сметка и сите давачки кои произлегуваат од предвремено раскинување на претплатничкиот договор. (пример: склучен договор за лојалност на определен период или неплатени сметки заклучно со последната доставена сметка.)</p> <p>(3) Операторот во рок не пократок од 30 дена пред истекот на времетраењето на договорот треба во пишана форма во смисла на член 11 од овој Правилник да го извести претплатникот дека претплатничкиот договор престанува да важи поради истекот на времетраењето за кое е склучен договорот доколку има промена на тарифниот модел на претплатникот или доколку претплатникот останува без услугата.</p>	<p>Во однос на понапред предложеното бришење на одредбата која предвидува претплатнички договор во случај кога е дефиниран стандарден претплатнички договор сметаме дека е потребно секаде во текстот на Правилникот терминот “претплатничкиот договор” да се замени со терминот “стандарден претплатнички договор”.</p> <p>Предложеното дополнување на одредбата од ставот 2 на овој член е во насока на спречување на генерирање на ноторни неплаќачи кои без никаква пречка ќе имаат можност да се портираат од еден во друг оператор генерирајќи долгови.</p> <p>Сметаме дека отворениот долг треба да биде основа за одбивање на барањето за пренесување на број, согласно интерна анализа на МКТ и ТММК, во периодот од Април-Јули 2014, 21% од вкупниот број на корисници кои го пренеле бројот во друг Оператор имаат неподмирен долг, со просечен износ од 2.100 мкд за физички лица и 20.600 мкд за правни лица. Оттука може да очекуваме дека претплатниците би биле охрабрани за злоупотреба на недостатокот од обврска кон операторот и тенденциозно би го зголемувале долгот истовремено злоупотребувајќи ја слободата за преминување од еден во друг оператор без</p>

		<p>никакви обврски. Ваквата состојба би имала и дестимулачки ефект врз операторите да воведуваат и нудат поволности за корисниците, како на пример смарт телефони, таблет, лаптоп и слично по бенифицирана цена. Во моментот евидентно е дека ваквите активности на операторите позитивно влијаат врз развојот на информатичкото општество и бродбанд услугите во Република Македонија.</p> <p>Земајќи ја во предвид значителната бројка на пренесени броеви во фиксни мрежи: 136.486 и мобилни мрежи: 123.672 до 04.04.2014 година, можеме да заклучиме дека досегашната одредба не влијаеше врз развојот на услугата за пренесување на броеви. Од тука сметаме дека нашиот предлог ќе го намали товарот од судски трошоци на корисниците кои не го намируваат долгот кај операторите пред и откако ќе го пренесат својот број.</p> <p>Предлагаме дополнување на одредбата од став 3 на овој член со допрецизирање дека известувањето во пишана форма ќе биде испратено доколку има промена на тарифниот модел на претплатникот или доколку претплатникот останува без услугата.</p> <p>Дополнително, предлагаме и бришење на став 4 бидејќи сметаме дека известувањето нема потреба да биде посебен документ, обврската може да биде исполнета и со известување дадено во сметка.</p>
АЕК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Не се прифаќа 2. Не се прифаќа 3. во пишана форма во смисла на член 11 од овој Правилник се прифаќа 3. доколку има промена на тарифниот модел на претплатникот или доколку претплатникот останува без услугата- не се прифаќа 4. не се прифаќа 	<p>Предлогот не се прифаќа бидејќи истото е во согласност со член 107 став 9 од ЗЕК.</p> <p>Предлогот за дополнување на член 9 став 2 не се прифаќа од причини што ставот на АЕК е дека обврската за плаќање на сите доспеани обврски е обврска на</p>

		<p>претплатникот согласно склучениот претплатнички договор, и неисполнувањето на истата како услов за пренесување на број претставува бариера за услугата пренесување на број, и дополнително, погоре го искажавме ставот на АЕК претплатничкиот договор е облигаторен акт за сите договорни страни. Истиот се склучува во согласност со законот за облигациони односи каде е уреден начинот на остварување на правата во случај на спор.</p> <p>Истото претставува обврска на претплатникот и е наведено во претплатничкиот договор. Операторот има други законски можности за наплата на долговите направени од страна на претплатниците.</p> <p>Предлогот за известување на претплатниците во рок од 30 дена единствено за промена на тарифен модел е во спротивност со одредбата од ЗЕК во која е определено максималното времетраење на договорот. Имено, договорот се склучува во период од 24 месеци и по истекот на тој временски период, истиот престанува да важи. Од тие причини, операторот е должен да го извести претплатникот со цел претплатникот да биде информиран дека му истекува договорот за да може, доколку сака да склучи нов договор со операторот.</p> <p>Последниот предлог не се прифаќа, бидејќи иако оваа одредба во моментот е составен дел на важечкиот Правилник, известувањата не содржат никакви информации.</p>
--	--	--

<p>Член 10 Одобрување на стандардни претплатнички договори</p>	<p>(2) Агенцијата ги одобрува стандардните претплатнички договори во рок од 30 дена од денот на приемот на истите. Доколку стандардните претплатнички договори не се во согласност со Законот за електронските комуникации, друг закон или одредбите од овој Правилник, Агенцијата ќе го задолжи операторот во определен рок истите да ги измени. Доколку Агенцијата не одговори во рокот од 30 дена предложениот договор се смета за одобрен.</p> <p>(</p>	<p>Предлагаме допрецизирање на одредбата во насока на тоа дека молчењето на Агенцијата се смета за одобрување.</p> <p>Одредбата од став 3 „Операторите не треба да ги применуваат стандардните претплатнички договори кои не се одобрени од Агенцијата.“ е контрадикторна со дефиницијата на „стандарден претплатнички договор“ од член 2 според која „стандарден претплатнички договор“ мора да е одобрен од Агенцијата. Затоа предлагаме овој став да се избрише како непотребен.</p>
<p>АЕК</p>	<p>2) Агенцијата ги одобрува стандардните претплатнички договори во рок од 30 дена од денот на приемот на истите. Доколку стандардните претплатнички договори не се во согласност со Законот за електронските комуникации, друг закон или одредбите од овој Правилник, Агенцијата ќе го задолжи операторот во определен рок истите да ги измени. Доколку Агенцијата не одговори во рокот од 30 дена предложениот договор се смета за одобрен.-не се прифаќа</p> <p>(Не се прифаќа</p>	<p>Предлогот за таканаречен „tacit approval,, не се прифаќа. Ставот на АЕК е дека операторите не треба да применуваат стандардни претплатнички договори кои не се одобрени од страна на АЕК.</p>
<p>Член 11 Информирање и комуникација со претплатниците</p>	<p>(1) Комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот се одвива во пишана форма. При што пишаната форма на комуникацијата (писменото) може да биде доставено на еден од следниве начини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат. <p>(2) Претплатникот комуницира со операторот лично или со полномошно заверено кај нотар за физички лица или од законски застапник на правното лице или од вработен овластен за таа цел со полномошно издадено и заверено со печат од правното лице за правни лица, во продажните салони на операторот или овластени правни лица од операторот.</p> <p>(3) Доставувањето на писменото може да се врши во електронска форма, доколку операторот има согласност од претплатникот за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адреса преку која ќе се врши доставата.</p>	<p>Предлагаме целосна ревизија на член 11 почнувајќи од измена на насловот на членот кој предлагаме да гласи: “Информирање и комуникација со претплатниците”.</p> <p>Понатаму, по однос на концептот на целиот член логично се наметнува прашањето зошто одговорот на приговор се издвојува како посебен вид на комуникација помеѓу операторот и корисникот и која е потребата тој да биде издвоен од останатата комуникација како што се известувања , претплатнички договори и фактури. Затоа предлагаме бришење на ставот 8 во целост.</p> <p>Предлагаме претплатникот при иницијалното склучување на претплатничкиот договор да се изјасни во однос на согласноста за реализација на претплатничкиот договор по електронски пат на начин што ќе ја наведе е-маил адресата преку која може да се врши</p>

	<p>(4) Поднесокот што се поднесува во електронска форма може да се поднесува и надвор од работно време и во неработни денови, при што рокот за истото почнува да тече од првиот работен ден со почеток на работното време.</p> <p>(</p>	<p>целокупната комуникацијата со него а врз основа на склучениот договор.</p>
АЕК	<p>Не се прифаќа</p>	<p>Ставот на АЕК е дека операторот треба да коминицира со своите претплатници во пишана форма, а начинот на доставување на писменото е во согласност со ЗОУП, кој може да биде и по електронски пат, во согласност со идејата за развој на информатичко општество. Доставување на одлуката по доставен приговор се издвојува од останата комуникација поради рокот од 15 дена од денот на прием на одлуката даден во член 120 став 9. Имено, од досегашното искуство, претплатникот не е во можност да докаже кога ја примил одлуката бидејќи денот на изготвување на истата се разликува од денот на прием на истата од страна на претплатникот.</p>
Член 12 Добивање на податоци од своите претплатници, нивно користење и чување	<p>(1) Операторите можат да ги добијат следниве податоци од нивните претплатници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дополнителни податоци, под услов тоа да не ги загрозува правата на трети лица. - други документи релевантни за склучување на договорот . <p>(2) Податоците наведени во ставот (1) на овој член можат да се користат само за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - други цели врз основа на добиена согласност од претплатникот. <p>(3) При раскинување на претплатничкиот договор, податоците наведени во ставот (1) на овој член се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги, а доколку во тој период е издаден налог од страна на надлежниот орган за чување и пренос на таквите податоци, во период кој е наведен во налогот на надлежниот орган.</p> <p>Податоците за претплатниците со доспеани а не наплатени долгови се чуваат се до наплатата на истиот.</p>	<p>Предлагаме измена на последната алинеја на ставот 1 на овој член со бришење на зборовите “врз основа на плаќање” како и додавање на нова алинеја :</p> <p>”други документи релевантни за склучување на договорот”, на тој начин се остава можност операторите да добијат дополнителни податоци други документи релевантни за склучување на договорот од сопствените претплатници и по други основи, а не само врз основа на плаќања.</p> <p>Дополнително, предлагаме измена на алинеја 4 од ставот 2 на овој член со бришење на зборовите”согласно овој закон, а ” во насока на тоа податоците добиени врз основа на согласност од претплатникот да се користат за други цели не ограничувајќи се</p>

		само на целите во согласност со ЗЕК односно овој Правилник. Предлагаме дополнување на одредбата со можност за чување на податоците за оние претплатници за кои е издаден налог од надлежен орган, како и за оние претплатници со доспеани а не наплатени долгови.
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што предложеното е во спротивност со член 107 од ЗЕК, каде јасно е пропишана обврската на операторот за добивање на податоци од своите претплатници. Членот е избришан од правилникот бидејќи е обврска наметната со ЗЕК.
Член 13 Евиденција за воспоставен и претплатнички договори	Операторите треба да водат евиденција за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и матичен број или број на патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице. Податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги, а доколку во тој период е издаден налог од страна на надлежниот орган за чување и пренос на таквите податоци, во период кој е наведен во налогот на надлежниот орган. Податоците за претплатниците со доспеани а не наплатени долгови се чуваат се до наплатата на истиот.	Зошто терминологијата од насловот на членот се разликува од терминологијата во самиот член? „Евиденција за воспоставени претплатнички договори“ наспроти „евиденција за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid)“? Дали за воспоставување pre-paid однос ќе биде потребно да се склучува претплатнички договор, којшто согласно член 11 (1) се изведува во пишана форма? Предлагаме дополнување на одредбата со можност за чување на податоците за оние претплатници за кои е издаден налог од надлежен орган, како и за оние претплатници со доспеани а не наплатени долгови.
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што предложеното е во спротивност со член 107 од ЗЕК, каде јасно е пропишана обврската на операторот за добивање на податоци од своите претплатници. Членот е избришан од правилникот бидејќи е обврска наметната со ЗЕК.
Член 14 Нечесни	Претплатничките договори не треба да содржат нечесни услови, односно одредби со кои се предизвикува значителна нерамнотежа во правата и обврските на договорните	Сметаме дека одредбите од алинеја 2 и 4 несоодветно се наведени како нечесни па

<p>одредби во претплатничките договори</p>	<p>страни, на штета на претплатниците. Како нечесни одредби се сметаат, но не се ограничуваат на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можност за наплата на повторно приклучување во случај кога до исклучување дошло по вина на операторот, - можност за одбегнување или ограничување за исполнување на договорните услуги, на штета на претплатникот; - можност за наплата на услуги, кои не се искористени од страна на претплатникот, а се однесуваат на месечните надоместоци за услугите, кои претплатникот нема да ги користи заради раскинување на претплатничкиот договор. 	<p>затоа предлагаме бришење на истите.</p> <p>Зошто врзувањето на терминалната опрема со јавната електронска комуникациската услуга се смета за нечесна одредба кога ваквата опрема (мобилни телефонски апарати, рисивери, Set up Box-ови и сл.) е неопходна за претплатникот воопшто да добие услуга. Дополнително, во мобилна врзувањето на опремата со услугата е избор на претплатникот истиот може во секој момент да зема само претплатничка линија и или само телефонски апарат по редовна цена од актуелната понуда.</p> <p>Ако со оваа одредба АЕК има намера да ја укине можноста за набавка на телефонски апарати по поволни цени за сметка на лојалност кон операторот, што повторно ќе речеме е избор на корисниот, а не наметнато правило, тогаш ќе се намали пенетрација на корисници на пазарот бидејќи во таков случај ниту еден оператор нема да може да нуди ЛТЕ и смартфони по поволни цени.</p>
<p>АЕК</p>	<p>Не се прифаќа</p>	<p>Предлогот да се овозможи привремено исклучивање на претплатник за услуга добиена како предмет на еден претплатнички договор заради неисполнување на обврски од друг претплатнички договор е спротивно со ЗЕК и Законот за облигациони односи. Во однос на вториот предлог, став на АЕК е дека во согласност со член 8 од ЗЕК ,надлежност на АЕК меѓу другото е вршење надзор и контрола, и следење на работењето на операторите во согласност со ЗЕК и прописите донесени врз основа на него. АЕК нема надлежност во однос на набавка на терминална опрема, кој преставува комплементарен производ на електронските комуникациски услуги кои ги обезбедуваат операторите. Од тие причини, АЕК смета</p>

		дека операторите можат да продаваат останата опрема која не е во надлежност на ЗЕК надвор од стандардните претплатнички договори, под услови кои не се регулирани согласно со ЗЕК. Дополнително, во согласност со член 107, став 1 „Потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги има право да склучи договор со оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги., не е наведена терминалната опрема.од тие причини АЕК смета дека користењето на јавната комуникациска услуга да биде условено со користење на друга услуга или опрема која не е неопходна или потребна за да се обезбеди бараната услуга.
Член 15 Пробен период пред склучување на претплатнички договор		Предлагаме бришење членот 15 од причина што истиот е несоодветен ако се зема во предвид дека сите оператори присутни на пазарот на електронски комуникации нудат договори на неопределено време кои немаат никакво ограничување во однос на времетраењето и претплатниците може да ги раскинат истите во било кое време без казнени пенали.
АЕК	се прифаќа	
Член 16 Промена на условите од претплатничкиот договор	(2) Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, без илн последици може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени по стапување на сила на односната измена. (3) Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма во смисла на член 11 од овој Правилник, и треба особено да содржи:: - Име или назив на претплатникот;	Предложените измени во овој член се со цел на допрецизирање и појаснување на одредбата. Податокот од алинеја 4 на став 3 сметаме дека е непотребна информација и истата не треба да биде доставена во рамки на известувањето кое се доставува до претплатникот, имајќи во предвид дека претплатникот секако е свесен за

	<ul style="list-style-type: none"> - Адреса на претплатникот; - Претплатнички број; - Сите предложени измени на договорот; - Информација за правото дека без последици може да го раскине договорот. <p>(5) Доколку измената на стандардниот претплатнички договор е настаната врз основа на акт од јавна власт истата нема да се смета како измена направена од страна на операторот во смисла на од став 1 на овој член.</p>	<p>претплатничкиот договор кој го склучил со операторот.</p> <p>Дополнително сметаме дека измената на Стандардниот претплатнички договор која ќе биде наложена од Агенцијата како регулатор или друго надлежно тело, не треба да биде предвидена како основ за раскинување на истиот од страна на претплатникот без пенали, односно треба да биде изземена од основите за вакво раскинување. Од тие причини предлагаме дополнување на овој член со нов став (5).</p>
АЕК	<p>2) не се прифаќа</p> <p>3) биде во пишана форма во смисла на член 11 од овој Правилник,-се прифаќа додека не се прифаќа</p> <p>5)не се прифаќа</p>	<p>Предлогот даден во точка 2 не е во согласност со член 107 став 2 од ЗЕК.</p> <p>Предлогот во точка 3 не се прифаќа од причини што операторот може да има склучено повеќе од еден претплатнички договори со еден претплатник и затоа може во едно извесување да ги наведе двата претплатнички договори и со едно известување да ја исполни оваа обврска од ЗЕК. Во моментот, операторите тоа го прават со доставата на месечните сметки.</p> <p>АЕК смета дека предлогот да не се спроведува одредбата од член 107 од ЗЕК само затоа што условите од договорот се менуваат поради акт од јавна власт не се прифаќа. Истото е во спротивност со член 107 од ЗЕК.</p>
Член 17 Дополнителни обврски на операторот	<p>(1)Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци , и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - детална сметка; - бесплатна селективна забрана за појдовни повици или за СМС/ММС пораки со додадена вредност, а кога е технички возможно и за други видови слични апликации, на барање на претплатник; - можност за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги, врз основа на согласност од претплатник; - ограничување на пристап до услуга или исклучување на претплатник; 	<p>Предлагаме целосна ревизија на овој член тргнувајќи од тоа дека референцата во оваа алинеја во ниту еден случај не е соодветно да биде воведена во овој член, имајќи во предвид дека членовите 101и 102 потпаѓаат под Глава дванаесетта која се однесува на обезбедување на универзална услуга и обврските од истата се однесуваат само и исклучиво на давателите на универзална услуга. Врз основа на горенаведеното</p>

	<p>- бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата.</p> <p>2) Операторот е должен на претплатниците на јавни телефонски услуги да им обезбеди детална сметка заради контрола на наплатениот износ за услугите.</p> <p>(3) Деталната сметка од ставот (2) на овој член не содржи податоци за повикувањата кон бесплатните телефонски броеви и броевите на службите за итни повици.</p> <p>(4) На претплатниците без надоместок им се доставува детална сметка за сите видови на телефонски услуги што ги користел претплатникот без приказ на поединечни податоци, а по барање на претплатникот и со приказ на поединечните податоци за сите видови телефонски услуги во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето.</p> <p>(5) Деталната сметка за јавни телефонски услуги мора да содржи особено податоци за:</p> <p>а) периодот на кој се однесува сметката;</p> <p>б) износот на претплатата;</p> <p>в) видот и износот на еднократните и други плаќања за пресметковниот период;</p> <p>г) број на повици и нивното времетраење и</p> <p>д) број на пресметковни единици и вкупно пресметани износи за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - локален сообраќај, - национален сообраќај, - меѓународен сообраќај, - сообраќај кон мобилни и/или фиксни јавни комуникациски мрежи, - пренос на податоци и - други дополнителни услуги. 	<p>предлагаме измена на овој член како што е наведено и додавање на четири нови ставови како што следи:</p> <p>“(2) Операторот е должен на претплатниците на јавни телефонски услуги да им обезбеди детална сметка заради контрола на наплатениот износ за услугите.</p> <p>(3) Деталната сметка од ставот (2) на овој член не содржи податоци за повикувањата кон бесплатните телефонски броеви и броевите на службите за итни повици.</p> <p>(4) На претплатниците без надоместок им се доставува детална сметка за сите видови на телефонски услуги што ги користел претплатникот без приказ на поединечни податоци, а по барање на претплатникот и со приказ на поединечните податоци за сите видови телефонски услуги во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето.</p> <p>(5) Деталната сметка за јавни телефонски услуги мора да содржи особено податоци за:</p> <p>а) периодот на кој се однесува сметката;</p> <p>б) износот на претплатата;</p> <p>в) видот и износот на еднократните и други плаќања за пресметковниот период;</p> <p>г) број на повици и нивното времетраење и</p> <p>д) број на пресметковни единици и вкупно пресметани износи за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - локален сообраќај, - национален сообраќај, - меѓународен сообраќај, - сообраќај кон мобилни и/или фиксни јавни комуникациски мрежи, - пренос на податоци и - други дополнителни услуги.”
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа бидејќи истото е во согласност со член 111 од ЗЕК. Од досегашното искуство со доставените

		приговори и барања за решавање на спорови, АЕК смета е неопходно воведување на мерки заради контрола на трошоци на претплатниците.
Член 20 Месечна сметка и начин на плаќање	<p>(1) Операторот треба на своите претплатници, со кои има склучено претплатнички договор, да им издава месечна сметка.</p> <p>(2) Сметката од став (1) на овој член треба да биде јасна, читлива и лесно разбирлива и истата, покрај висината на надоместоците, на поединечна основа и вкупен износ за наплата, треба особено да содржи и:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Датум на издавање на месечната сметка; - Рок на плаќање на месечната сметка, - Достапни начини на плаќање на сметката, - Информација за контакт со службата за грижа за корисници на операторот. <p>(3) Операторот треба во претплатничкиот договор и општите услови да го утврди датумот на издавање на месечната сметка и рокот во кој што месечната сметка треба да биде платена. Непримањето на сметката или непоседувањето на сметка од која и да било причина не го ослободува претплатникот од обврската да го плати должничкиот износ во предвидениот рок, односно претплатникот треба сам да побара сметка доколку истата не ја примил на време.</p> <p>(4) Во случај на ненавремено плаќање, операторот има право да пресметува законска казнена камата од денот кога претплатникот задоцнил со плаќањето.</p> <p>(5) Претплатникот има право да депонира паричен износ како аванс на жиро сметка од која ќе се црпат средства за подмирување на обврските за плаќање на месечната сметка кон операторот. Во овој случај наплатата на сметката ќе се врши со директно минусирање од депонираните средства.</p> <p>(6) Операторот има право да побара од претплатникот да депонира паричен износ на средства како аванс и/или гаранција, а особено по исклучување на претплатникот заради доцнење или неможност за плаќање, за пристап до јавната комуникациска мрежа од времен карактер, при склучување на претплатнички договор со претплатник кој не е државјанин на Република Македонија или со претплатник кој нема соодветен доказ за платежна способност.</p>	<p>Дали поимот „месечна сметка“ е идентичен со терминот „фактура“ од член 11 (1), доколку е, предлагаме усогласување т.е. употреба само на еден од нив во целиот текст на Правилникот.</p> <p>Предлагаме бришење на зборовите “во пишана форма” согласно коментарот даден во член 11.</p>
АЕК	Се прифаќа	Пишана форма во смисла на член 11 од правилникот

<p>Член 21 Враќање на парични средства</p>	<p>Операторот ќе врати паричните средства на претплатниците во следните случаи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги (доколку претплатникот ги има намирено своите долгови) за износ пропорционален на деновите кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка за фиксна комуникациска мрежа, а по основано барање на претплатниците за мобилна комуникациска мрежа; - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги (доколку претплатникот ги има намирено своите долгови) за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка; - во други случаи на основан приговор од страна на претплатникот за утврдена неточна обработка на податоци што доведува до зголемување на износот за користени електронски комуникациски услуги, доколку ги има намирено своите долгови, во висина на погрешното задолжување - во случај на престанок на обезбедувањето на јавната комуникациска услуга не по вина на претплатникот, или во случај кога претплатникот го откажува натамошното користење на комуникациската услуга, операторот ќе изврши враќање на остатокот од паричните средства што биле депонирани однапред како аванс, по подмирување на вкупниот долг на претплатникот. 	<p>Во алинеја 1 и 2 предлагаме враќање на рокот од 48 часа од важечкиот Правилник како разумен и оптимален.</p> <p>Дополнително, бараме бришење на зборовите “со вкалкулирана законска казнена камата ” од алинеја 3 , од причина што сметаме дека ваквата обврска е неразумна.</p> <p>Разграничувањето помеѓу мобилните и фиксните услуги кај повратот на средствата поради прекин на услугите мора да постои, од причина што кај фиксните услуги може точно да се утврди каде се случил прекилот и точно кои претплатници ги заседал, кај мобилните услуги поради мобилност на претплатниците ваквите прекини постои голема веројатност да не ги заседале сите претплатници на операторот (во случај на прекин на услугите кои се на регионална основа) па оттаму и претплатникот нема основ да бара поврат на парични средства од претплатата на основ на прекин кој не го заседал. Предложеното дополнување во алинеја 1 е врз основа на сето погоре наведено.</p> <p>Дополнително, поврат на средства од претплатата може да бара само оној претплатник кој ја уплатил истата, бидејќи спротивното нема никаква смисла.</p>
<p>АЕК</p>	<p>Операторот ќе врати паричните средства на претплатниците во следните случаи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги (доколку претплатникот ги има намирено своите долгови) Не се прифаќа за износ пропорционален на деновите не с прифаќа кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Не се прифаќа Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка за фиксна комуникациска мрежа, а по основано барање на 	<p>Предлогот за враќање на парични средства за услугите на мобилна локација да биде на нивно барање се прифаќа. Останатите предлози не се прифаќаат бидејќи не се во интерес на претплатниците, корисници на електронски комуникациски услуги.</p>

	<p>претплатниците за мобилна комуникациска мрежа;се прифаќа предлогот за враќање на парични средства за услугите кои се обезбедуваат на мобилна локација, додека</p> <ul style="list-style-type: none"> - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги (доколку претплатникот ги има намирено своите долгови) за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка; не се прифаќа - во други случаи на основан приговор од страна на претплатникот за утврдена неточна обработка на податоци што доведува до зголемување на износот за користени електронски комуникациски услуги, доколку ги има намирено своите долгови, во висина на погрешното задолжување - во случај на престанок на обезбедувањето на јавната комуникациска услуга не по вина на претплатникот, или во случај кога претплатникот го откажува натамошното користење на комуникациската услуга, операторот ќе изврши враќање на остатокот од паричните средства што биле депонирани однапред како аванс, , по подмирување на вкупниот долг на претплатникот. —не се прифаќа 	
Член 23 Ограничување на пристап до услуги или исклучување на претплатник	<p>(2) Операторот во претплатничкиот договор е должен да ги наведе мерките кои се преземаат за одредени повреди, како и периодот во кој истите ќе се спроведат.</p> <p>(3) Во случај на повреда, операторот е должен да го извести претплатникот за повредата и мерката што ќе ја преземе и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски.</p>	Мерките ќе бидат предмет на оценување на АЕК при одобрување на Стандардниот претплатнички договор и затоа во ставот 2 ја предлагаме корекцијата како што е дадено. Во ставот 3 предлагаме бришење на зборот “писмено” од причина што не е дефиниран а особено наспроти дефинираниот поим “во пишана форма” во членот 11 од овој предлог Правилник.
АЕК	Точка 2 не се прифаќа Точка 3 се прифаќа	Предлогот за бришење на зборовите пропорционални и недискриматорни не се прифаќа бидејќи истото е во согласност со член 102 од ЗЕК. Членот е избришан од правилникот бидејќи е обврска наметната со ЗЕК.
Член 24 Право на приговор	(Ова веќе е предвидено во членот 11 и нема потреба од повторување.
Член 25 Раскинување	(1) Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, по сопствено барање заради неисполнување на	Предлагаме во ставот 1 да се избришат зборовите “без плаќање на казнени пенали”

<p>е на претплатнички договор по барање на претплатник</p>	<p>обврските на операторот предвидени во претплатничкиот договор,</p> <p>(2) Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, , врз основа на поднесено писмено барање во слободна форма или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во Правилникот за преносливост на броеви.</p> <p>(3) Писменото барање треба да ги содржи најмалку следниве податоци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - име или назив на претплатникот; - матичен број за физички лица и даночен и регистарски број за правни лица; - адреса на претплатникот; - електронска комуникациска услуга (тарифен модел/ пакет/ претплатнички број и др) и - посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 5 дена од денот на поднесување на барањето. 	<p>од причина што со оваа одредба се остави дискреција на претплатникот да оценува дали некој обврска на операторот не е исполнета па да бара раскинување на договорот без пенали. Ова може да биде случај само доколку ваквото прекршување е утврдено со правосилен акт на надлежен орган.</p> <p>Сметаме дека рокот за раскинување на договор 3 дена од денот на поднесување на барањето е прекраток и истиот во пракса не е можно да се реализира. Затоа предлагаме рок од 5 дена кој сметаме дека е реален рок особено кај услугите кои операторите ги нудат а кои се врзани со демонтирање на одредена опрема.</p>
<p>АЕК</p>	<p>Точка 1 не се прифаќа Точка 2 се прифаќа</p>	<p>Предлогот за оневозможување на раскинување на претплатнички договор заради неисполнување на обврските од истиот од страна на оператор без плаќање на казни пенали не се прифаќа од причини што неисполнување на договорните обврски е основа за предвремено раскинување кое настанува по вина на една од договорните страни.</p>
<p>Член 26 Раскинување на претплатнички договор од страна на оператор</p>	<p>Операторот може да го раскине претплатничкиот договор, особено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поради повреда на условите наведени во претплатничкиот договор во согласност со член 23 од овој правилник; 	<p>Сметаме дека предвидениот рок од 5 дена треба да се избрише од причина што во одредени случаи истиот е неприменлив. На пример во случај на повреда на одредбите од претплатничкиот договор, операторот може писмено да го извести претплатникот и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски или пак веднаш да го исклучи ако истиот предизвикува моментална и сериозна закана по јавниот ред, јавната безбедност, здравјето на луѓето и животната средина или предизвикува голема материјална или оперативна штета.</p>

АЕК	Се прифаќа	
Член 31 Меѓународе н роаминг	<p>(4) Операторот е должен бесплатно и без одлагање, со смс порака да го извести претплатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по отпочнување на користење на услугата меѓународен роаминг,</p> <p>(6) Операторот е должен да ги заштити своите претплатници од несакан роаминг додека се на територија на Република Македонија.</p> <p>(7) Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени трошоци за реализиран сообраќај во меѓународен роаминг. Претплатникот треба да го извести операторот со смс порака дека бара ограничување на пристап до услугата.</p> <p>(8) Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за услугата. Доколку претплатникот го извести операторот со смс порака дека е согласен да ја користи услугата, операторот е должен да продолжи да ја обезбедува истата. Претплатникот треба да го извести операторот со смс порака дека бара ограничување на пристап до услугата.</p>	<p>Бараме АЕК да појасни што мисли под заштита на претплатниците во смисла на овој член.</p> <p>Што се однесува на обврската за испраќање на смс пораки за известување би сакале да укажеме на тоа дека во роаминг смс пораките може да стигнат со задоцнување и дека нивната достава зависи исклучиво од роаминг партнерот на операторот.</p> <p>Ако веќе се инсистира на смс пораки со известување за надминување на одреден лимит тогаш нека се наметне обврска за претплатниците задолжително да се изјаснат дали се согласни со ограничување на услугата. Во секој случај останува неизвесноста во однос на моментот на стасување на пораката односно временскиот период помеѓу нејзиното испраќање од страна на операторот и фактичкото примање на истата од страна на претплатникот.</p> <p>Дополнително поставување на лимити во висина од 1000 денари и 3000 денари сметаме дека надвор од сите ингеренции кои ги има Агенцијата пропишани со закон и прекумерна регулација на оваа услуга бидејќи вредностите предложени од Агенцијата се релативни за различни претплатници па од оттаму за некој претплатник може да се и повеќе од тоа што може или сакаат да си го дозволат а за некои многу помалку од тоа што сакаат /можат да го потрошат со цел услугата да им е непрекинато на располагање.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Образложение: Согласно досегашното искуство има премногу барања за решавање

		на спор што се однесуваат на висина на сметка во роаминг. Истите се најчесто за висина на остварен интернет сообраќај, од тие причини се препорачува оваа мерка за лимит на сметка, што се однесува до делот за неможност на примена на оваа одредба од технички аспект ќе го споменеме само припејдот.
Член 32 Реemitување на програмски сервис	(1) , операторот кој врши реemitување на програмски сервиси треба да обезбеди техничка можност за забрана на пристап до одредени канали или да обезбеди код за нивно активирање.	Обврската од став 1 на овој член технички е невозможно да се имплементира на барање на секој поединечен претплатник. Доколку самата платформа овозможува забрана за пристап односно код за одредени канали тогаш претплатникот има можност самиот да ја изврши забраната. Кодирање на каналите се прави од страна на операторот за оние канали за кои постои таква обврска согласно Законот за аудио и аудио визуелни медиумски услуги. Предлагаме бришење на ставот 2 согласно коментарот даден во член 8 став 3.
АЕК	Точка 2 не се прифаќа	Точка 2 не се прифаќа од причини што истото е во согласност со член 143 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.
Член 34 Обврски на операторот	(21)да овозможи контрола на трошоци преку издавање на детална сметка, во согласност со член 17 од овој Правилник; (25)да овозможи контрола на трошоци преку ограничување на пристап до услуга или исклучување на претплатник, во согласност со член 17 од овој Правилник; (52)бесплатно и без одлагање, со смс порака да го извести претплатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по отпочнување на користење на услугата меѓународен роаминг, во согласност со член 31 од овој Правилник; (53) (55) да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени трошоци за реализиран сообраќај во меѓународен роаминг и да му ја ограничи услугата, по примено барање од претплатникот, во согласност со член 31 од овој	Референците кон член 101 и 102 од ЗЕК во алинеите 21 и 23 од овој член сметаме дека не се соодветни бидејќи тие обврски во ЗЕК се однесуваат за операторите даватели на УСО услуги. Од тие причини сметаме дека АЕК не може со подзаконски акт да ја проширува содржината на ЗЕК. Предлог измените во алинеите 52 , 55 и 56 како и бришењето на алинеја 53 и 58 од овој член се во иста насока со оние дадени во членот 31 32 од овој предлог Правилник па со тоа и соодветното образложение.

	<p>Правилник;</p> <p>(56)да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени трошоци за реализиран интернет сообраќај во меѓународен роаминг и бесплатно и без одлагање да го ограничи пристапот и користењето на услугата по примено барање од претплатникот, во согласност со член 31 од овој Правилник;</p>	
АЕК	Предлозите не се прифаќаат	Ставот на АЕК е дека операторот е должен, во согласност со член 100 од ЗЕК, да им овозможи контрола на трошоци на своите претплатници преку наведените начини.
Член 35 Права на претплатникот	<p>Претплатникот има право:</p> <p>(1) на пристап до транспарентни ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат, во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна во согласност со член 3 од овој Правилник;</p> <p>(3) Потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги има право да склучи договор со оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма, во пишана форма, усогласен со член 107 од ЗЕК, во согласност со член 8 од овој Правилник;</p> <p>(4) да поднесе барањето за склучување на претплатнички договор, доставен на начин пропишан од страна на операторот, во согласност со член 6 од овој Правилник;</p> <p>(5) во рок не подолг од пет дена од денот на доставување на барањето за склучување на претплатнички договор да биде известен за постоењето, односно не постоењето на техничка можност со наведување на причините за одбивање на барањето, во согласност со член 6 од овој Правилник;</p> <p>(17) да биде информиран, во пишана форма, за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред воведувањето на</p>	Предлагаме целосна ревизија на правата и обврските на претплатникот и операторот наведени во член 33 ,34, 35 и 36 согласно претходно предложените измени како и фактот дека истите права и обврски се повторуваат по неколку пати во целиот Правилник и непотребно го обременуваат текстот на истиот . Подготвени сме да и асистираме на Агенцијата при ревизијата на овие членови.

	измените, како и за правото дека во истиот период, без последици може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени, во согласност со член 16 од овој Правилник;	
АЕК	Предлозите не се прифаќаат	Ставот на АЕК е елабориран во текстот погоре.
Член 36 Обврски на претплатникот	<p>Претплатникот има обврска:</p> <p>(1) да ги плати сите надоместоци за користење на услугата во пробен период, согласно важечкиот ценовник на операторот, во согласност со член 15 од овој Правилник;</p> <p>(2) да ги плати сите пристигнати и неплатени обврски или исполнување на договорените обврски пристигнати пред извршените измени во условите наведени во претплатничкиот договор во согласност со член 16 од овој Правилник,</p> <p>(3) да плати еднократен надомест за почетно приклучување, месечен надомест за претплатничка линија (месечна претплата), како и надомест за остварениот обем на комуникациски сообраќај и дополнителните услуги што ги користи, во согласност со член 19 од овој Правилник;</p> <p>(4) да го плати должничкиот износ во предвидениот рок, односно претплатникот треба сам да побара сметка доколку истата не ја примил на време во согласност со член 20 од овој Правилник;</p> <p>(5) да плати законска казнена камата од денот кога задоцнил со плаќањето, во случај на ненавремено плаќање, во согласност со член 20 од овој Правилник;</p> <p>(6) да депонира паричен износ на средства како аванс и/или гаранција, на барање на оператор, а особено по исклучување заради доцнење или неможност за плаќање, за пристап до јавната комуникациска мрежа од времен карактер, при склучување на претплатнички договор со претплатник кој не е државјанин на Република Македонија или со претплатник кој нема соодветен доказ за платежна способност, во согласност со член 20 од овој Правилник;</p> <p>(7) да ги користи комуникациските услуги за сопствени потреби и согласно нивната намена, да не вознемирува други корисници, да не дава комуникациски услуги на други лица со надомест и да не ги користи за цели спротивни на Законот за електронските комуникации и друг закон или пропис, како и на условите содржани во претплатничкиот договор;</p> <p>(8) во рок определен од страна на операторот, писмено да го извести операторот за секоја промена на податоците од претплатничкиот договор, а кои се неопходни за непречено доставување на известувањата или сметките;</p> <p>(9) да овозможи пристап до мрежната завршна точка на терминалната опрема на овластени лица на операторот;</p>	Предложеното дополнување е заради допрецизирање на одредбата и воспоставување на пропорционалност во правата и обврските на претплатникот и операторот. Сметаме дека само шест обврски исклучиво по основ на плаќања се несразмерни во однос на комплексниот договорен однос помеѓу претплатникот и операторот.

	<p>(10) да користи само терминална опрема во согласност со условите утврдени во прописите со кои се уредува телекомуникациската терминална опрема;</p> <p>(11) да го почитува секое упатство или соопштение дадено од страна на операторот во врска со користењето на јавните комуникациски услуги;</p> <p>(12) да не презема било какви активности кои би го нарушиле интегритетот на мрежата или би и нанеле штета;</p> <p>(13) да ги сноси трошоците за отстранување на дефекти на уредите, инсталацијата и мрежата, предизвикани по негова вина;</p> <p>(14) да не ги открива неговите лични кодирани податоци (ПИН,ПУК,СИМ броеви и сл.) на трети лица. За штетите настанати поради откривање на личните кодирани податоци по негова вина, лично е одговорен;</p> <p>(15)да не дозволува претплатничката линија да се користи за вознемирувачки повици или за лажни повици;</p> <p>(16) во случај на недобивање на месечна сметка за користени услуги да се информира во специјализираните служби за односи со корисници и да побара изготвување на истата;</p>	
АЕК	Делумно се прифаќа	се додава нов став кој гласи „да ги користи електронските комуникациски услуги, предмет на претплатничкиот договор во согласност со одредбите од склучениот претплатнички договор“. Дополнително, операторот може да пропише и други обврски на претплатник како услов за користење на електронска комуникациска услуга, како составен дел на претплатничкиот договор.
III. УСЛУГИ СО ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ	Од член 37 до 52	<p>Генерален коментар во однос на Глава III од овој Правилник е тоа дека недостасуваат дефиниции за Давател на услуга со додадена вредност и Давател на содржинска услуга, дополнително ваква дефиниција недостасува и во актуелниот ЗЕК.</p> <p>Согласно ЗЕК постојат дефиниции само за оператор и услуга со додадена вредност наведени во член 3:</p> <p>25. Оператор е физичко лице кое врши дејност или правно лице кое обезбедува или има намера да обезбедува јавна електронска комуникациска мрежа и/или услуги, како и</p>

		<p>придружни средства, врз основа на доставена нотификација и добиена потврда за регистрација од Агенцијата за електронски комуникации;</p> <p>15 . Услуга со додадена вредност е услуга којашто бара обработка на податоци за сообраќај или податоци за локација, повеќе отколку што е потребно за да се обезбеди пренос на комуникацијата или наплата на истата;</p> <p>Напоменуваме дека треба да се води сметка и за одредбата од Правилникот за доделување броеви која предвидува дека VAS број се доделува на оператор и истото соодветно да се преслика во овој Правилник. Врз основа на горенаведеното предлагаме ревизија на одредбите од член 37 до член 52 со цел усогласување на истите со ЗЕК и останатите подзаконски акти.</p>
Член 53	(2) Информациите од член 53 став 1 на овој Правилник се доставуваат за постоечките стандардни тарифни модели и пакети по електронски пат, на посебно изработена веб апликација лоцирана на www.aec.mk со однапред дефиниран начин на пристап и користење на истата.	
АЕК	Не се прифаќа	Во согласност со член 108 став 5 од ЗЕК, Агенцијата на своја веб страна објавува споредливи информации со кои ќе им овозможи на крајните корисници и потрошувачите да направат самостојна проценка за слободен избор на комуникациски услуги врз основа на квалитетот и цените на услугите. Во истиот не постои разлика помеѓи стандардни и нестандартни тарифи.
Член 58	Доколку Агенцијата утврди дека податоците содржани во Известувањето за понудени електронски комуникациски услуги содржани во веб апликацијата не се во согласност со реалните податоци објавени во индивидуалните ценовници на операторите, ќе ги известат операторите и ќе ги задолжи во рок од 3 дена од применот на известувањето да ја отстранат неусогласеноста и/ или ажурираат веб апликацијата со точни податоци и информации.	

<p>АЕК</p> <p>Прилог 2 - Параметри за филтрирањ е и подредувањ е Преглед на понуди</p>	<p>Се прифаќа</p>	<p>Голем дел од битните карактеристики се доставуваат во делот “повеќе информации”, кои треба да се одвоени, (вклучени бесплатни разговори /СМС/ММС, технолошки карактеристики на услугите, поделба на препаид и постпаид кај мобилната телефонија, квалитет на услугите и сл бенифиции.) Од тој аспект сметаме дека битни карактеристики не се доволно видливи за корисникот токму поради премногу различни информации кои не се одделно филтрирани.</p> <p>Во таа насока предлагаме да има повеќе параметри за подредување во прегледот на понуди со цел корисниците да имаат јасна и прегледна претстава за дадената понуда</p>
<p>АЕК</p>	<p>Не се прифаќа</p>	<p>За овој дел од правилникот имаше повеќе јавни расправи во текот на 2012 и 2013 година и следствено, овој аспект од објавување на споредливи информации и податоци од страна на АЕК, доставени од страна на операторите е одлучен на транспарентен начин. Не е возможно дополнување со нови параметри заради обемот на веќе постоечките.</p>
<p>Прилог 5 - Методологија за ориентацис ка пресметка на цени на електронски комуни кациски услуги</p>	<p>.</p>	<p>Кај методологијата за ориентациска пресметка основен недостаток е тоа што пресметката е ориентациска, а не точна и прецизна бидејќи не се опфатени одредени карактеристики кои се одлучувачки при слободниот избор на корисникот за одредена понуда. Тука би ги споменале:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дополнителни попусти вклучени во пакетот (пр. пакети за меѓународни разговори, роаминг пакети, пакети за СМС сл.) - неделните пакети кај мобилна телефонија воопшто не се комуницираат, повици кон омилени броеви и сл.

		<p>- нема поделба на на индивидуални и семјни тарифи кај мобилните тарифни модели</p> <p>- попусти од телефонски апарати и сл. бенифити кои особено влијаат во изборот на понудата</p> <p>Пресметката исто така се оградува од квалитативните вредности, технолошките карактеристики што исто така се значајни во изборот на одредена понуда.</p> <p>Оваа пресметка каде што не се вклучени сите карактеристики кои се бенифит за корисникот дава по дефиниција повисоки резултати од оние кои реално би ги имал корисникот. Ова може да го наведе корисникот на погрешен избор, па во таа смисла алатката ја губи својата вистинската функција.</p> <p>Во таа насока, би сакале да укажеме од потребата, АЕК да направи напор за пресметка на цените на електронските услуги каде ќе се вклучат и останатите карактеристики кои влијаат на цената на услугата</p>
Прилог 7	Во целост да се избрише	Предлагаме бришење на Прилог 7 согласно коментарите од член 2 и член 8 став 4.
АЕК	Не се прифаќа	Сметаме дека во disclaimer е наведено дека оваа пресметка е ориентациона пресметка, од причини што не е возможно да се земат во предвид сите потребни параметри за утврдување на точната пресметка.

Член	Текст	Предлог	Коментар
Општо		Да се направи темелна реконструкција на Правилникот со отстранување на многу услови кои го обременуваат работењето во домен на кориснички односи	<p>АЕК без никакво објаснување предлага огромен волумен на измени на Правилникот. Коментирањето на таков волумен измени е исклучително тежок процес, особено што не се познати причините, целите и потребите, а обемот на овој Правилник е веќе во голема мерка прекумерен.</p> <p>Сметаме дека треба да се направи темелна реконструкција на овој Правилник со отстранување на многу услови кои го обременуваат работењето во домен на кориснички односи, наместо само да се дополнуваат и додаваат услови. Со сите овие услови се предизвикува големо воедначување на понудите и работата на операторите, се спречуваат можностите за варијација во квалитетот и условите за услугите со што се спречува развојот на конкуренцијата на пазарот. Тоа е во директна спротивност со основните цели на ЗЕК.</p>
АЕК		Не се прифаќа	<p>Правилникот за општи услови е изготвен во согласност со ЗЕК. Имајќи го во предвид член 107 и 108 од ЗЕК, АЕК смета дека претплатничкиот договор треба да ги содржи информациите од член 107 како и фактот дека операторот е должен да објавува транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на договорот од членот 107 став (1) на ЗЕК, како и информации за општите услови во</p>

			однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. АЕК ќе го разгледа секој коментар и предлог поединечно и ќе го искаже својот став респективно.
Член 2 (г)	Пристап до интернет услуги претставува јавна електронска комуникациска услуга со која се обезбедува пристап до отворен интернет во согласност со принципот на мрежна неутралност, што значи поврзаност со сите крајни точки на интернет мрежата, без разлика на технологијата која се користи за изградба на мрежата и без разлика на терминалната опрема која се користи.	Да се разграничат овие два термини и да се предвиди кои точно околности се однесуваат на „Пристап до интернет“ а кои „отворен интернет во согласност со принципот на мрежна неутралност“. Неопходно е да се разработат прецизни, умерени и основани мерки за заштита на принципот на мрежна неутралност и да се овозможат сите останати инструменти за управување и заштита на интернет пристапот.	Дефиницијата се однесува на услугата Пристап до Интернет, а во продолжение ја поистоветува со „отворен интернет во согласност со принципот на мрежна неутралност“. Таквото поистоветување предизвикува редица ограничувања во однос на обезбедувањето на интернет пристап и генерално ограничува секакви методи на управување со интернет пристапот, без разлика дали тоа е во домен на мерките за заштита на принципот за мрежна неутралност, или други цели како на пример заштита од безбедносни напади, заштита од spam, управување со рутирањето на сообраќајот и многу други мерки кои се во примена.
АЕК	Не се прифаќа		Ставот на АЕК и изразен во текстот погоре.
Член 2 (д)	Рекламирана брзина , претставува брзина на проток на податоци која операторот ја рекламира за специфичен тарифен модел за пристап до интернет услуги.	Рекламирана брзина , претставува брзина на проток на податоци која операторот ја рекламира за специфичен тарифен модел за пристап до интернет услуги и претставува најголемата брзина што може да се обезбеди во рамки на определен тарифен модел.	Рекламирана брзина вообичаено е брзина до одреден лимит. Не постои можност да се рекламира постојана брзина на пристап бидејќи брзината на пристап е зависна од повеќе фактори – технологија, локација, корисничка инсталација и опрема, неочекувани пречки Понатаму, за рекламираната брзина Правилникот предвидува и услов според кој минимална брзина која не смее да биде помала од 50% од рекламираната!? Овој услов практично оневозможува воопшто да се комуницира рекламирана брзина бидејќи минималната брзина непосредно зависи од условите под кој претплатникот го користи пристапот до Интернет, а не од условите на тарифниот модел.
АЕК	Не се прифаќа		Ставот на АЕК и изразен во текстот погоре.
Член 2 (ѓ)	Вистинска брзина , претставува просечна брзина на проток на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во тек на 24 часа во денот.	Да се отстрани дефиницијата	Според дефиницијата, Вистинската брзина се разликува за секои различни 24 часа!? Таа зависи од многу фактори – технологија, локација, корисничка инсталација и опрема, временски и климатски услови, неочекувани пречки... и е различна за секој поединечен корисник. Поради тоа не може да биде предмет на услов во претплатнички договор.
АЕК	Не се прифаќа		Ставот на АЕК и изразен во текстот погоре.

Член 2 (е)		<p>Давател на услуга со додадена вредност е оператор на кого Агенцијата за електронски комуникации му има доделено број на услуга со додадена вредност за обезбедување на услугата со додадена вредност и кој непосредно ја обезбедува услугата со додадена вредност, или пак Давател на содржински услуги кој има склучено комерцијален договор со еден или повеќе оператори за обезбедување на услугата со додадена вредност за корисниците на јавните комуникациски мрежи во Република Македонија.</p>	<p>Треба да се дефинира овој термин за да нема недоразбирања околу тоа кој е Давателот на услугата со додадена вредност на кој се однесуваат обврските од соодветните членови.</p>
АЕК	Не се прифаќа		Ставот на АЕК и изразен во текстот погоре.
Член 2 (е)	<p>Минимална брзина, претставува минимална брзина на проток на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во 99.9% од времето во текот на еден месец. Минималната брзина во ниту еден случај не треба да биде помала од 50% од рекламираната брзина.</p>	<p>Да се избрише дефиницијата и условите во однос на минимална брзина или да се реформулира дефиницијата на следниот начин: „Минимална брзина, претставува минимална брзина на проток на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во 99.9% најголем дел од времето во текот на еден месец, а операторот ќе го изрази процентуално времето во кое може да ја гарантира предвидената минимална брзина. Минималната брзина во ниту еден случај не треба да биде помала од 50% од рекламираната брзина.“</p>	<p>Процентуалната застапеност на времето во кое операторот би гарантирал минимална брзина повторно зависи од многу фактори – наведени во коментарите за рекламирана и вистинска брзина. Дополнително, овој процент зависи и од корисничкото искуство, односно во кое време и место корисникот ги користи услугите. Поради тоа, не е возможно да се гарантира испорака на минимална брзина во рамки на претплатнички договор.</p> <p>Со дефиницијата се наметнува на корисникот да му се испорачува гарантирана минимална брзина во 99,9% од времето. Тоа е извонредно висок процент и за таков процент минимална брзина не е возможно да се гарантира, односно би била нула во најголем случај на технологии. Дополнително, условот минималната брзина да не биде пониска од 50% од рекламираната во вакви околности е потполно неоснован.</p> <p>Во практиката е покажано дека постои добра претстава помеѓу корисниците за квалитетот на пристап и брзината која се испорачува за пристап до Интернет од страна на различни оператори. Ограничувањата кои се</p>

			наметнуваат со концептот на рекламирана, вистинска и минимална брзина значително ги обременуваат условите за обезбедување на услуги и оневозможуваат операторите да конкурираат помеѓу себе со дизајнирање на соодветен баланс цена/квалитет/услови. Тоа е, повторно, спротивно на принципите за создавање на конкурентен пазар на електронски комуникации.
АЕК	Не се прифаќа		Ставот на АЕК и изразен во текстот погоре.
Член 3 став 1	Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот, а особено информации за:	Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места своите подружниците на операторот, а особено треба да објавуваат информации за:	Формулацијата на ставот е превземена од ЗЕК и е премногу општа. Со таква формулација секогаш може да се протолкува забелешка. Намената на Правилникот е токму да ги деталзира ваквите општи формулации од ЗЕК. Во ставот се користи формулацијата „официјалните продажни места на операторот“ која не е доволно прецизна. Не е јасно дали се тоа продажни места во сопственост на оператор или на кои се пласираат услугите на операторот, или можеби декларирани конкретни продажни места на операторот или слично. За да се избегнат овие дилеми, предлагаме да се употреби терминот „подружници на операторот“. Продажните места на операторот се водат во документацијата во Централниот регистар според што не постои дилема кои се точно.
АЕК		Не се прифаќа	Официјално продажно место на оператор е продажно место каде претплатник може да склучи претплатнички договор со операторот, во согласност со позитивната законска регулатива. Овој член од ЗЕК се однесува на транспарентност и објавување на информации во лесно достапна форма во моментот, имајќи ја во предвид пенетрацијата на интернет од страна на вкупното население кое живее на територија на РМ, АЕК смета дека со објавување на општите услови единствено во електронска

			форма и во подружниците на операторот ќе се оневозможи пристап до информациите од член 108 од ЗЕК до оние претплатници и крајни корисници кои немаат пристап до интернет.
Член 3 став 1 алинеја 1	- применливите тарифи за броеви од Планот за нумерација или услуги со додадена вредност;	- применливите тарифи за услугите кои ги обезбедува броеви од Планот за нумерација или услуги со додадена вредност;	Вообичаено и корисно е да се обезбеди информација за цените на услугите. Нивното презентирање во структура според Планот за нумерација е потполно непрактично бидејќи не ги опфаќа сите услуги (Интернет пристап, ТВ) и не дава прегледна информација за цените на операторот. Дополнително, цените за VAS ги утврдува и објавува VAS давателот и како такви не би требало да бидат во домен на одговорност на операторот.
АЕК	Не се прифаќа	-	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК.
Член 3 став 1 алинеја 2 и 3	- секоја промена во однос на пристапот до службите за итни повици или информации за локацијата на лицето кое го врши повикот, во врска со услугата за која е склучен претплатничкиот договорот; - секоја промена на условите под кои се ограничува пристапот и/или користењето на услуги и апликации, согласно со закон или договор;	- секоја промена во однос на пристапот до службите за итни повици или информации за локацијата на лицето кое го врши повикот, во врска со услугата за која е склучен претплатничкиот договорот; - секоја промена на условите под кои се ограничува пристапот и/или користењето на услуги и апликации, согласно со закон или договор;	Во информациите за услугите не се релевантни промените, туку самите услуги. Така, пристапот до итните служби би требало јасно да е дефиниран како право на корисникот и притоа не се релевантни некакви промени како што се сугерира во формулацијата. Исто така, и во однос на евентуални ограничувања до пристап до апликации или користење на други услуги, не се релевантни промените туку самите услови. Информации за локација на лице се нерелевантни во домен на листата на информации за услугите и тарифните модели.
АЕК	Не се прифаќа	-	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК.
Член 3 став 1 алинеја 5	- претплатниците нивните лични податоци да бидат вклучени во телефонски именици и телефонски служби за информации;	- право на избор на претплатниците дали нивните лични податоци да бидат вклучени во телефонски именици и телефонски служби за информации;	Техничка (лектичка) измена
Член 3 став 1 алинеја 6	- претплатниците со инвалидитет за производите и услугите наменети за нив;	- претплатниците со инвалидитет за производите и услугите наменети за нив, доколку	Не сите оператори се обврзани и обезбедуваат услуги за лица со посебни потреби. Заради тоа сугерираме дополна на алинејата.

		операторот ги обезбедува;	
АЕК	-	Се прифаќа	
Член 3 став 1 алинеја 11, 12, 13 и 14	- рок за преселување на претплатнички приклучок; - рокови за доставување на информации по различни основи; - сите начини на кои ќе ја обезбедува роаминг услугата (можност за постојано користење или забрана за користење на роаминг услугите);	Да се отстранат како прекумерни и неосновани според ЗЕК	За наведените услуги не постои конкретен основ во ЗЕК. Тие се премногу општи или зависат од тоа дали и како се обезбедуваат. Со оглед на тоа што во Правилникот се посебно и конкретно опфатени во други делови, предлагаме да се отстранат од член 3 став 1.
АЕК	-	Не се прифаќа	Предлогот за бришење на обврска за јавно објавување на роковите за преселување или доставување на информации не се прифаќа од причини што оваа надлежност на АЕК е дадена со член 108 став 2 во кој е утврдено дека подзаконскиот акт подетално ги пропишува видот и содржината на податоци кои операторите се должни да ги објават. Предлогот не се прифаќа бидејќи истото е во согласност со член 111 од ЗЕК. Од досегашното искуство со доставените приговори и барања за решавање на спорови, АЕК смета е неопходно воведување на мерки заради контрола на трошоци на претплатниците.
Член 3 став 1 алинеја 15	- информација за максималното време во кое се врши наплата на остварените роаминг услуги;	- информација за максималното време во кое се врши фактурирање наплата на остварените роаминг услуги;	Наплата се врши зависно од корисникот, а фактурирањето е во домен на активностите на операторот. Поради тоа ја сугерираме промената.
АЕК	-	Се прифаќа	
Член 3 став 1 алинеја 23	- ограничување на пристап до услуга	Да се отстрани	Исто како член 3 став 1 алинеја 3.
Член 3 став 1 алинеја 27	- сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за	Да се отстрани	Исто како член 3 став 1 алинеја 18. Во однос на условот „за секој месец поединечно“ потполно е нејасно како би се распределувал износот кој од една страна, претходно со Правилникот беше предвиден да се декларира како вредност. Треба да е јасно дали ќе се наплаќаат овие

	секој месец поединечно		надоместоци како претходно, според преостанатите обврски и нема да се декларира експлицитна вредност, или ќе се наведуваат како вредност.
АЕК	-	Делумно се прифаќа	Овие податоци се составен дел на претплатничкиот договор. Доклку операторот има фиксен износ за предвременно раскинување, кој не варира од времето на раскинување, има обврска за транспарентно објавување на тој податок. Имајќи во предвид дека секој претплатнички договорс клучен помеѓу оператор и краен корисник е посебен договор, истиот ќе содржи податоци за давачки за предвременно раскинување на конкретниот договор, имајќи ги во предвид сите услови на договор. Во овој член е предвидено транспарентно објавување на податоци за давачки за предвременно раскинување по тарифен модел/ пакет.
Член 4 став 3	Операторот треба на своите претплатници да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската брзина, минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.	Операторот треба на своите претплатници да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската брзина, минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.	Мерењето на вистинската и минималната брзина на пристап не е возможно да се обезбеди од причина што непосредно зависи од состојбата на терминалната опрема, внатрешна инсталација и оптовареноста на системите кои би биле инволвирани во мерењето. Доколку се алудира на обезбедување на FTP сервер, за корисничка база од десетици илјади корисници тоа не е возможно како што се обезбедува за целите на мерењата на АЕК. Покрај тоа, ваква обврска претставува дополнување на услугите што не е базирано на законски обврски и како такво е неосновано и прекумерно. Понатаму, вакви услуги не се предвидени ни во домен на големопродажба за да можат да се пренесат на малопродажба. Ако се алудира на speedtest и слични алатки, прво зошто воопшто тоа операторот треба да го обезбедува, а второ тие можат да мерат само моментална брзина, а не вистинска и минимална. За мерењето на вистинската и минималната брзина потребно е корисничкиот пристап да се користи само за таа цел, што го прави самото мерење потполно бесмислено.
АЕК		Делумно се прифаќа	Предлогот за промена на ставот 3 од овој член делумно се прифаќа и гласи: „Операторот треба на своите претплатници, по нивно барање да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската и

			минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.“
Член 5	Операторот му обезбедува приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги на потрошувач или краен корисник, врз основа на склучен договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, а по претходно поднесено барање за склучување на претплатнички договор.		Од ова сметаме дека треба да се направи исклучок за pre-paid СИМ картички. Сметаме дека за pre-paid не треба да има ниту барање ниту договор. Имено, со самото купување на pre-paid сим комплетот се и поднесува барање, а со отворање и употреба на сим картичката се склучува договорот (со т.н. „конклюдентно дејствие“ – од кое може да се заклучи дека претплатникот, со самото купување се согласил на сите права и обврски содржани во општите услови). Затоа, сметаме дека не ма потреба да се отоварува процесот на продажба на припејд сим картички со непотребни формалности, но и сакаме да потенцираме дека евидентирањето на податоци е една работа, а склучувањето на договори е друга работа. Притоа инсистираме во овој правилник да се имплементира досегашната регулатива (и пракса) на евидентирање на податоци за pre-paid претплатници.
АЕК		Не се прифаќа	Во ниеден член од ЗЕК не постои основ за дискриминација на претплатниците од аспект на начинот на плаќање за услугата. Исто така, во досегашната законска регулатива, исто така тоа не беше случај. Ставот на АЕК е заштита на правата на корисниците на електронските комуникациски услуги, кои склучиле претплатнички договор за пристап и користење на електронска комуникациска услуга/ мрежа, со почитување на принципот на недискриминација, по било која основа. АЕК е на став дека начинот на склучување и раскинување на договор треба задолжително да биде ист, односно во пишана форма. Во член 107 од ЗЕК е дефинирани податоците кои треба да бидат содржани во претплатничкиот договор, склучен помеѓу операторот и крајниот корисник, вклучително и можноста да се изјаснат заклучување на нивните лични податоци односно кои од нив ќе бидат вклучени во телефонските имиџи искужбата за информации. Особено имајќи ја во предвид согласноста од член 112 став 6, се подразбира дека истата треба да биде

			дадена во пишана форма. Дополнително, имајќи го во предвид член 107 став 1, претплатникот има право да склучи договор за прикличок на јавна комуникациска мрежа или јавно достапна комуникациска услуга, без разлика на начинот на плаќање.
Член 6 став 4	Операторот треба во рок не подолг од пет дена од денот на приемот на барањето од став (1) на овој член, писмено да го извести подносителот на барањето за постоењето, односно не постоењето на техничка можност со наведување на причините за одбивање на барањето.	Операторот треба во рок не подолг од пет седум работни дена од денот на приемот на барањето од став (1) на овој член, писмено да го извести подносителот на барањето за постоењето, односно не постоењето на техничка можност. Во случај на одбивање, на барање на корисникот, Операторот е обврзан да го достави известувањето во писмена форма со наведување на причините за одбивање на барањето.	Досега беше 7 дена и притоа имаше конфликт со обврските за одговор по големопродажни услуги. Не се наведени аргументи зошто овој рок се крати, а објективно и 7 денови е прекраток рок за одредени исклучителни случаи. Доколку се инсистира на предложениот рок, задолжително да се усогласи рокот за големопродажни услуги. Не е практично во сите случаи да се разменува писмено известување. Предлагаме да се предвиди писмено известување во случај кога е неопходно заради заштита на правата на корисникот, односно доколку корисникот не е задоволен од одговорот на операторот во постапка на приговор пред операторот.
АЕК		Се прифаќа	Доставувањето на писменото е во согласност со член 11 од Правилникот.
Член 7	Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи: - доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; - доколку барателот не ги достави сите потребни документи и - доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот.	Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи: - доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; - доколу корисникот има отворен долг кон операторот; - доколку барателот не ги достави сите потребни документи и - доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот - доколку барателот направил повреда.	Во случаи кога барателот има отворен долг кон операторот, сосема основано е да се бара тој долг да го врати пред воспоставување на нови кориснички односи. Исто така, доколку барателот направил повреда на прописи треба да постои можност операторот да одбие барање за обезбедување на услуги како би се спречило понатамошни повреди.

АЕК		- доколу корисникот има отворен долг кон операторот; се прифаќа - доколку барателот направил повреда на одредбите од Законот за електронските комуникации и друг закон или пропис констатирано од надлежен државен орган- не се прифаќа	Не јасно барањето за какви повреди станува збор
Член 8 став 1	По добиено писмено известување за постоење на техничка можност операторот склучува со претплатникот претплатнички договор, во рок не подолг од 15 дена, од денот на приемот на известувањето при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. Операторот треба да ги активира услугите кои се предмет на претплатничкиот договор во рок од 45 дена од денот на склучување на претплатничкиот договор.	Реформулација според коментарот	Пропишување на рок е неприменливо во пракса, бидејќи овој правилник е обврзувачки за операторот, но не и за претплатникот – што ако претплатникот не е во можност да го склучи договорот. На операторите им е од интерес тоа да биде што е можно побрзо, затоа што порано ќе почнат да наплаќаат за услугата, а и ова битно влијае на customer satisfaction.... ова ќе си го регулира самиот пазар. Време е да се стави крај на дилемите во однос на склучување на договор. Административната процедура во два чекори Барање – Договор е непрактична и на штета на самиот корисник. Исто така, не обезбедува гаранција дека ќе се склучи договор во случаи кога операторот веќе постапил кон склучување на договор и се изложил на оперативни трошоци. За таа цел предлагаме да се предвиди дека договорот се склучува веднаш, а според неговата реализација се врши наплатата на услугите и надоместоците и се утврдува времетраењето на Договорот.
АЕК		се прифаќа	
Член 8 став 2	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член се склучува во пишана форма.		Во случај со при-пејд сим картички, каде се смета дека претплатничкиот однос е воспоставен со купување на картичката и нејзина употреба (т.е. со конклюдентни дејствија)
АЕК		Не се прифаќа	Ставот на АЕК е презентиран погоре.
Член 8	услугите што се обезбедуваат	Да се избрише или реформулира	Вистинската брзина има варијабилен карактер.

<p>став 3 алинеја 1</p>	<p>(опис на услугата, начин на тарифирање, рекламирана брзина на проток на податоци при download и upload, вистинска брзина на проток на податоци при download и upload, минимална брзина на проток на податоци при download и upload, програмскиот пакет односно листата на програмски сервиси на оператор кој реемитува програмски сервиси кои ги реемитува во моментот, а за кои е издадена потврдата за регистрација од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, информација за вклучената количина на податоци и цената и условите при надминување на оваа количина</p>	<p>соодветно</p>	<p>Вистинска брзина како категорија може да се знае само откако корисникот ќе почне да ја користи услугата. Како да ја инкорпорираме во Договор, да предвидиме?</p> <p>Целосниот концепт на утврдените обврски во однос на брзините е несоодветен за примена по корисник и тарифен модел, како што е коментарирано во рамки на член 2.</p> <p>Листа на канали е релативно динамична работа и обично се предвидува дека операторот може да ја менува. Уште повеќе, што доколку се сменат условите за ре-емитување на каналите, или уште повеќе самите канали престанат со работа? Со ваква обврска се оптоварува слободата за договарање на операторите пред имателите на авторски права за каналите и се ставаат во нерамноправна положба. Менувањето на листата на канали е прашање на конкуренција и треба да претставува слобода за операторот. Најмногу може да се гарантира број на канали што и е во сила.</p>
<p>АЕК</p>		<p>Не се прифаќа</p>	<p>Предлогот за бришење на листата на канали, како составен дел на претплатничките договори не се прифаќа од причини што истото е во согласност со член 143 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.</p>
<p>Член 8 став 3 алинеја 6</p>	<p>сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно</p>	<p>сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно</p>	<p>Одредбата не е прецизна. Што значи секој месец поединечно?</p> <p>Системите се прилагодени според претходно важечката обврска за декларирање на конкретен износ. Да се избрише „за секој месец поединечно“</p>
<p>АЕК</p>	<p>сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно или вкупната давачка независно од временскиот период</p>	<p>Делумно се прифаќа</p>	<p>Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 1 точка д. Имено, ставот на АЕК е дека доколку операторот пресметува еднократна давачка за предвременно раскинување на договорот, без оглед на тоа кога се врши предвременото раскинување, тогаш операторот треба да го изрази вкупниот износ на давачката. Доколку операторот пресметува давачки за</p>

			раскинување на претплатничкиот договор во зависност од времето кога се врши предвременото раскинување, тогаш операторот треба да ги изрази износите за секој период поединечно.
Член 8 став 3 алинеја 10	согласност од претплатник за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги	доколку операторот бара плаќање однапред, согласност од претплатник за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги	За да нема дилема во однос на начинот на плаќање месечна претплата, која исто така се наплаќа однапред, предлагаме да се допрецизира алинејата со услов доколку такво плаќање се бара од страна на операторот.
АЕК	Се прифаќа		
Член 8 став 4 алинеја 2	информација за вистинска брзина на проток на податоци при download и upload која операторот му ја обезбедува на корисникот со склучениот претплатнички договор;	Да се избрише алинејата	Вистинската брзина има варијабилен карактер и не може да се предвиди во претплатнички договор. Ова прашање е коментарирано претходно. Претплатничкиот договор ниту тарифниот модел не е возможно да содржат информации за вистинска и минимална брзина.
АЕК		Не се прифаќа	Ставот на АЕК е презентираан погоре.
Член 8 став 4 алинеја 4	информација за услуги и апликации кои можат да се користат во зависност од вистинска брзина на проток на податоци при download и upload со склучениот претплатнички договор;	Да се отстрани алинејата	Премногу општа обврска. Постојат огромен број апликации за кои не е можно да се дава експлицитна декларација дали можат или не можат да се користат.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 1 точка б.
Член 8 став 4 алинеја 5	секоја промена на условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации, согласно со закон		Не е јасно на што конкретно се однесува одредбата. Потребно е реформулирање и зависно од новата формулација би дале дополнителни коментари.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 1 точка б.
Член 8 став 4 алинеја 6	кои било процедури утврдени од операторот за мерење и обликување на сообраќајот со цел да се избегне оптоварување или преоптоварување на мрежната		Премногу општа обврска. Постојат многу постапки кои мора да се применуваат од страна на операторот во обезбедувањето на услугите и со кои се обезбедува нивен соодветен квалитет и соодветна заштита. Не е возможно истите да се наведуваат во рамки на претплатнички договор. Исто така во текот на времето,

	поврзаност, како и информации за тоа како овие процедури би влијаеле на квалитетот на услугата		многу од оперативните процедури се менуваат според потребите.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 1 точка б.
Член 8 став 5	Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, кои треба да бидат во пишана форма.	Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, кои треба да бидат во пишана форма, како и записите од евиденцијата за претплатникот. Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, аудио запис, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта електронски потпис и друго) како и администрирање на други податоци за претплатниците.	За да се обезбеди конзистентност на постојните процедури и склучени договори, потребно е да се наведат сите постојни елементи на договорите. Не е дадена аргументација дали тие се непожелни или друг основ за нивно отстранување. Предлагаме да се прошири ставот со предложениот текст.
АЕК		Делумно се прифаќа	Предлогот за додавање на нов став за овозможување на промена на условите од претплатничкиот договор со СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго не се прифаќа. Со член 107 став 2 од ЗЕК е определено дека АЕК ќе ја пропише формата и начинот на информирање за претплатниците ќе го пропише АЕК со овој

			<p>правилник.АЕК смета дека начинот на информирање треба да биде во пишана форма и следствено, начинот на промена на условите од претплатничкиот договор исто така треба да биде во пишана форма.</p> <p>Член 8 став 5 и 6 гласат:</p> <p>5) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, кои треба да бидат во пишана форма.</p> <p>(6) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот за извршено активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго).</p>
Член 8 став 6		<p>6) Собирањето и запишувањето на податоци заради водење на евиденцијата од ставот (12) на овој член за претплатниците кои користат систем за плаќање однапред за користење на комуникациските услуги преку вредносни ваучери (претплатници на prepaid системи) операторите може да го вршат преку:</p> <p>(а) идентификување на претплатникот на самото продажно место со проверка на податоците од оригинален и валиден документ за</p>	<p>Пред неполни 2 години овие обврски се предвидени и усогласени од операторите. Со нивно отстранување се менуваат и условите и основот. Нема конзистенција во примена на прописите. Предлагаме истите да се предвидат во правилникот.</p>

		<p>идентификација;</p> <p>(б) повикување од страна на претплатникот на посебно утврден број каде истиот ќе може да ги наведе бараните податоци;</p> <p>(в) испраќање на податоците од страна на претплатникот преку кратка текстуална порака на посебно утврден број;</p> <p>(г) внесување на податоците од страна на претплатникот преку соодветна интернет страна (веб портал) или</p> <p>(д) друг начин утврден од операторите.</p>	
АЕК			Неопходните податоци се пропишани во член 107 став 8 од ЗЕК додена начинот на добивање на истите е обврска на операторот.
Член 8 став 7 и 8		<p>7) Собирањето и запишувањето на податоците на начин утврден во точките (б), (в), (г) и (д) од ставот (13) на овој член треба да вклучува и механизам за верификација преку кој претплатникот на pre-raid системи ќе потврди дека дадените податоци од ставот (12) на овој член треба да бидат евидентирани во системите на операторот.</p> <p>8) При собирање на податоците согласно начините утврдени во ставот (13) на овој член, операторите и/или давателите на услуги треба да спроведат задолжителна автоматска проверка на форматот на дадениот матичен број или даночен број преку соодветен</p>	Исто како Член 8 став 6

		алгоритам. Податоците ќе бидат запишани во евиденцијата на операторот само доколку со проверката се утврди дека дадениот матичен број или даночен број се во точен формат, утврден во соодветните прописи.	
АЕК		Не се прифаќа	Како што е наведено погоре, операторот има обврска да води евиденција за сите воспоставени претплатнички односи, на начин и постапка утврдени од негова страна, согласно со позитивните законски прописи.
Член 8 став 9		9) Операторите треба да обезбедат метод кој ќе овозможи пуштање во продажба на СИМ картички за претплатници на pre-raid системи на кои им е оневозможен пристапот до услугите што ги обезбедува операторот и/или давателот на услугата се до внесување на податоците од ставот (12) од овој член . Исклучок е само можноста да се остварат повици и испратат кратки текстуални пораки до посебно утврдените броеви согласно ставот (13) од овој член и до броевите на службите за итни повици. Пристапот до услугите кои ги обезбедува операторот ќе се овозможи по доставување на бараните податоци од ставот (12) на овој член преку некој од начините утврдени во ставот (13) на овој член и по успешната проверка на	Исто како Член 8 став 6

		точноста на форматот на дадениот матичен број или даночен број согласно ставот (15) на овој член.	
АЕК		Не се прифаќа	Како што е наведено погоре, операторот има обврска да води евиденција за сите воспоставени претплатнички односи, на начин и постапка утврдени од негова страна, согласно со позитивните законски прописи.
Член 8 став 10 и 11		<p>10) Во случај на забелешка на точноста на евидентираниите податоци од страна на надлежен орган за определен претплатник на pre-raid системи, операторот е должен да го извести тој претплатник и да побара корекција со внесување на точни податоци во рок од 24 часа по приемот на известувањето, преку начините за собирање и запишување на податоци утврдени во точките (а) и (б) од ставот (13) на овој член. Доколку претплатникот не достави корегирани податоци во утврдениот рок или за корегираниите податоци постои забелешка на точноста од страна на надлежен орган, операторот ќе го оневозможи пристапот до услугите што ги обезбедува се до внесување на точните податоци од страна на претплатникот.</p> <p>11) При склучување на претплатничкиот договор, операторот, може само со согласност на претплатникот да вклучи веќе постоечки</p>	Исто како Член 8 став 6

		претплатнички договори во новиот претплатнички договор.	
АЕК		Не се прифаќа	Како што е наведено погоре, операторот има обврска да води евиденција за сите воспоставени претплатнички односи, на начин и постапка утврдени од негова страна, согласно со позитивните законски прописи. За прекршокот определен во член 182 од ЗЕК надлежен прекршочен орган е АЕК, согласно член 50 став 2 од ЗЕК.
Член 9 став 1	Претплатничкиот договор од член 8 од овој Правилник, доколку се склучува на определено задолжително време истото не треба да биде подолго од 24 месеци. Во секој случај на претплатникот треба да му се даде можност за склучување на договор со времетраење не подолго од 12 месеци.	Претплатничкиот договор може да се склучи на определено времетраење кое не може да биде подолго од 24 месеци од активирањето на услугите освен доколку корисникот не инсистира на подолго времетраење од 24 месеци. Операторот е должен да обезбеди и понуди на задолжително времетраење од 12 месеци или за кои не е предвидено задолжително времетраење	Со измената јасно се дефинира обврската за договори со помало времетраење од 24 месеци и воедно максималното времетраење се ограничува на 24 месеци како гаранција за корисниците. Во случаи кога самите корисници бараат да склучат договор со поголемо времетраење (пример тендери), треба да се остави слобода да се исполнат таквите барања.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 9.
Член 9 став 2	Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор.	Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка причина за одбивање за пренесување на број за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор.	Ова е предвидено во Правилникот за пренесување на броеви. Предлог да се избрише, или ако веќе се инсистира да се наведе во еднаква форма, бидејќи „ограничување“ или „пречка“ може да биде протолкувано дека е и наплатата како резултат на предвременно раскинување.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 9.
Член 9 став 3 и 4	3) Операторот во рок не пократок од 30 дена пред истекот на времетраењето на договорот треба да го извести претплатникот дека претплатничкиот договор престанува да важи поради		Ова е непотребно административно оптоварување. Интерес на секој оператор е претплатникот да има период на обврска и операторите секако стапуваат во контакт со корисникот да го известат за завршувањето на договорната обврска. Да се прави тоа по писмен пат по секоја цена е непотребно. Сметаме дека она што

	<p>истекот на времетраењето за кое е склучен договорот.</p> <p>4) Известувањето од ставот (3) на овој член треба најмалку да содржи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име или назив на претплатникот; - Адреса на претплатникот; - Претплатнички број; - Вид на услуга, и - Информација за денот кога претплатничкиот договор престанува да важи. 		<p>функционира во практика не е продуктивно да се пропишува.</p> <p>Во став 4 се предвидува претплатнички број, а за интернет и ТВ услуги таков број не постои. Под вид на услуга обично се јасно се идентификува услугата.</p>
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 2.
Член 10 став 4		Доколку во рок од 42 дена од денот на приемот Агенцијата не се произнесе по стандардниот претплатнички договор, истиот ќе се смета за одобрен.	Во пракса често се случува да се надмине рокот за одобрување на измени или претплатнички договор. Согласно позитивните искуства предлагаме став со кој би се овозможила примена на предложен договор во случај на „молк на администрација“.
АЕК		Не се прифаќа	
Член 11 став 2	Претплатникот комуницира со операторот лично или со полномошно заверено кај нотар за физички лица или од законски застапник на правното лице или од вработен овластен за таа цел со полномошно издадено и заверено со печат од правното лице за правни лица, во продажните салони на операторот или овластени правни лица од операторот.	Претплатникот комуницира со операторот лично или преку полномошник. Со полномошно заверено кај нотар за физички лица или од законски застапник на правното лице или од вработен овластен за таа цел со полномошно издадено и заверено со печат од правното лице за правни лица, во продажните салони на операторот или овластени правни лица од операторот.	<p>Најдобро е Операторите да реши за формата на полномошната. Ова е од повеќе причини:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одредбата е спротивна од член 92 на ЗТД 2. Доколку полномошното е од странство, може таму да нема нотар туку друга јавно бележничка служба или да е заверено од наше ДКП 3. Ако лицето е во КПУ, тогаш управата на КПУ ќе го завери 4. Адвокатски полномошна не подлежат на нотарска заверка по Закон за адвокатура.
АЕК		Се прифаќа	
Член 11	Пишаната форма, може да биде	Пишаната форма, може да биде	Заради одговорноста во процесот на одговарање на

став 3	доставена на еден од следниве начини: - со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат.	доставена на еден од следниве начини според услови утврдени од страна на операторот во претплатничкиот договор: - со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат - на начин како што операторот ќе утврди во претплатничкиот договор.	приговорите, како и другата комуникација помеѓу корисникот и операторот, треба да се овозможи прецизно регистрирање на датумот формата на актите. Поради тоа треба да се остави тоа да биде решено во организационен домен на операторите. Притоа треба да се има предвид дека операторите подлежат на забележителен волумен обврски во овој домен, а корисниците воопшто немаат конкретни обврски.
АЕК		Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во член 107 став 2 е определено дека во овој подзаконски акт АЕК ќе ја пропише формата и начинот на информирањето на претплатниците. Имајќи го во предвид член 120 став 2, 8 и 9, каде е дефинирано дека претплатникот приговорот го доставува ви пишана форма, а воедно операторот е должен да му достави одговор во писмена форма АЕК смета дека операторот треба да го информира претплатникот, особено во однос на доставување на приговор и одговор на приговор во пишана форма, со овој член АЕК го допрецизира начинот на доставување на писменото.
Член 11 став 6	Ако поднесокот е врзан со рок утврден со закон, рокот почнува да тече од првиот нареден работен ден.	Да се избрише	Ова е спротивно на ЗОУП и ЗОО, каде што се предвидува одложување на рокот само во случаи кога ПОСЛЕДНИОТ ден се паѓа во неработен ден.
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 62 став 4 од ЗОУП.
Член 11 став 6 алинеја 1 и 2	Доставата на одговор на приговор поднесен до оператор се врши на еден од следниве начини: - со предавање од страна на оператор лично на претплатникот; - по пошта со препорачана пратка; - по електронски пат доколку операторот има согласност од претплатникот за достава на	Доставата на одговор на приговор поднесен до оператор се врши на еден од следниве начини: - со предавање од страна на оператор лично на претплатникот; - по пошта со препорачана пратка; - по електронски пат доколку операторот има согласност од претплатникот за достава на	Измената во алинеја 1 се предлага заради подобро прецизирање на одредбата и отстранување на евентуални недоразбирања. Измената во алинеја 2 се предлага заради отстранување на непотребни административни оптоварувања и трошоци. Вообичаено пратките се испраќаат со соодветни листи во кои се евидентирани.

	писменото во електронска форма.	писменото во електронска форма.	
АЕК		Не се прифаќа	Истото е заради член 120 став 9 од ЗЕК. АЕК се соочува со неможност за определување на денот на приемот на одговорот на приговор и соодветна примена на член 120 став 9. Со примена на препорачана пошта или електронска достава на писменото АЕК ќе биде во можност да утврди навременост или застареност на достсвеното барање за решавање на спор.
Член 12 став 2 алинеја 3 и 4	- подготовка и издавање на телефонски именици согласно овој закон, и - други цели согласно овој закон, а врз основа на добиена согласност од претплатникот	- подготовка и издавање на телефонски именици согласно овој закон ЗЕК, и - други цели согласно овој закон ЗЕК, а врз основа на добиена согласност од претплатникот	Техничка корекција
АЕК		Се прифаќа	
Член 12 став 3	При раскинување на претплатничкиот договор, податоците наведени во ставот (1) на овој член се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги.	При раскинување на претплатничкиот договор, податоците наведени во ставот (1) на овој член се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги или од деактивирање на услугата освен доколку не се води посебна постапка за претплатникот.	Ова прашање се уредува со ЗЛП. Заради конзистентност и прецизност, не би требало да биде предвидено во овој Правилник. Вака како што се предлага веќе е во контрадикција со ЗЛП бидејќи не ги опфаќа случаите во кои постои отворен долг или постапка. Ако веќе се инсистира, тогаш ги предлагаме наведените измени.
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 став7 од ЗЕК.
Член 13	Операторите треба да водат евиденција за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и	Операторите треба да водат евиденција за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и	Во случај на pre-paid нема последна сметка туку деактивација, а треба да се опфатат и случаите во кои постои основ и потреба за подолготрајно чување на податоците.

	матичен број или број на патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице. Податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги.	матичен број или број на патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице. Податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги или од деактивирање на услугата освен доколку не се води посебна постапка за претплатникот.	
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 став 8 од ЗЕК.
Член 14 Став 1 алинеја 4 и 5	<p>– можност за врзување на претплатниците при склучување на претплатнички договор за користење на јавна достапна комуникациска услуга со други услуги кои не се во надлежност на Законот за електронски комуникации, како на пример терминална опрема;</p> <p>– можност за наплата на услуги, кои не се искористени од страна на претплатникот, а се однесуваат на месечните надоместоци за услугите, кои претплатникот нема да ги користи заради раскинување на претплатничкиот договор.</p>		<p>Алинеја 4 - За што тогаш би се склучувале договори на одредено времетраење? Со ова потполно се оневозможува еден од просторите за конкуренција помеѓу операторите – понуда на терминална опрема под привилегирани услови? Не е јасно и што значи терминот „врзување“? За терминална опрема има цела глава во ЗЕК, како тоа не е во надлежност на ЗЕК?</p> <p>Алинеја 5 - Потполно нејасна одредба. На што точно се мисли? По прецизирање би се произнеле дополнително.</p>
АЕК		Делумно се прифаќа	Погоре образложено
Член 15 став 1 и 2	1) Операторот треба да му овозможи на претплатникот пробен период во времетраење од еден месец, пред склучување на претплатничкиот	Да се отстрани член 15 или евентуално да се предвиди како постојната обврска.	Ова е неоснована и прекумерна обврска. За што би се обезбедил пробен период? Како би се обезбедила големопродажна услуга за пробен период? Потполно непрактично бидејќи трошоците за таков пробен период би биле толку високи да корисникот нема логика да ги

	<p>договор од член 8 на овој Правилник.</p> <p>2) Доколку претплатникот не е задоволен од услугата, предмет на претплатничкиот договор, нема обврска да го склучи претплатничкиот договор, при што е должен да ги плати сите надоместоци за користење на услугата, согласно важечкиот ценовник на операторот.</p>		<p>прифати. За пробен период исто така треба да склучи претплатнички договор! Предлагаме потполно да се отстрани.</p>
АЕК		Се прифаќа	
Член 16 став 1, 2 и 3	<p>1) Операторот може да ги менува условите од претплатничкиот договор само со согласност на претплатникот.</p> <p>2) Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, без известување или последици може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени.</p> <p>3) Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма и треба особено да содржи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име или назив на претплатникот; - Адреса на претплатникот; - Претплатнички број; - Број на претплатничкиот договор; - Сите предложени измени на договорот; - Информација за правото дека без 	<p>(1) Операторот може да ги менува условите од претплатничкиот договор само со согласност по претходно известување до претплатникот.</p> <p>(2) Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, без известување или последици може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени.</p> <p>(3) Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма и треба особено да содржи објавено на web страната на операторот и да биде на располагање во подружниците на операторот, а корисниците се известуваат за објавата на измените. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име или назив на претплатникот; - Адреса на претплатникот; - Претплатнички број; - Број на претплатничкиот договор; 	<p>Став 1: Раскинувањето на договорот не треба да биде условено со согласност од корисникот. Доволно е да се обезбеди неговото право на раскинување доколку не му одговараат условите.</p> <p>Став 2: Како ќе раскине договор без известување? За раскинување мора да биде известен операторот!</p> <p>Став 3: Ниту е практично, а ниту возможно сите измени на договорот да се комуницираат до претплатниците! Од таа причина предлагаме нотификација за измени, а објавување на измените на начин како што се објавуваат условите и договорот.</p>

	известување или последици може да го раскине договорот.	– Сите предложени измени на договорот; – Информација за правото дека без известување или последици може да го раскине договорот.	
АЕК		Не се прифаќа	АЕК смета дека одредбата во член 107 став 2 е јасна. Претплатникот мора да биде информиран за сите предложени измени во условите наведени во договорот. АЕК смета дека известување треба да биде во пишана форма.
Член 16 став 4	Доколку операторот не постапи во согласност со ставот (2) од овој член, тоа нема да ги ослободи претплатниците од плаќање на пристигнатите и неплатени обврски или исполнување на договорените обврски пристигнати пред извршените измени во условите наведени во претплатничкиот договор.	Доколку операторот не постапи во согласност со ставот (2) од овој член, тоа нема да ги ослободи претплатниците од плаќање на пристигнатите и неплатени обврски или исполнување на договорените обврски пристигнати пред евентуалното раскинување на договорот заради извршените измени во условите наведени во претплатничкиот договор.	Обврските треба да се сметаат до денот на раскинување, а не известување.
АЕК		Не се прифаќа	АЕК смета дека одредбата во член 107 став 2 и 3 е јасна. Претплатникот мора да биде информиран за сите предложени измени во условите наведени во договорот. Претплатникот има право да го раскине договорот, без известување или последици, но доколку операторот не го информира претплатникот, тоа нема ги ослободи претплатниците од плаќање на пристигнатите и неплатените обврски или исполнување на договорните обврски пристигнати пред извршените измени во условите на склучениот договор.
Член 17	Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци, и тоа: – детална сметка согласно член 101 од ЗЕК; – бесплатна селективна забрана за појдовни повици или за	Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци, и тоа: – детална сметка согласно член 101 од ЗЕК; – бесплатна селективна забрана за појдовни повици или за	Сите обврски во член 18 се однесуваат на Универзална услуга и како такви немаат основ да се применуваат за сите претплатнички односи. Алинеја 2: Технички невозможно да се ограничува СМС/ММС кон одредени дестинации, вклучувајќи и броеви со додадена вредност. Исто така, формулацијата

	<p>СМС/ММС пораки со додадена вредност, а кога е технички возможно и за други видови слични апликации, на барање на претплатник;</p> <ul style="list-style-type: none"> – можност за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги, врз основа на согласност од претплатник; – можност за одложено плаќање на цената за приклучок на јавна електронска комуникациска мрежа, на барање на претплатник; – ограничување на пристап до услуга или исклучување на претплатник согласно член 102 од ЗЕК; – совети за цени со што им се обезбедува можност на претплатниците да добијат информации за алтернативни пониски цени за услугата, доколку постојат, и – бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата, врз основа на изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата. 	<p>СМС/ММС пораки со додадена вредност, а кога е технички возможно и за други видови слични апликации, на барање на претплатник;</p> <ul style="list-style-type: none"> – можност за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги, врз основа на согласност од претплатник; – можност за одложено плаќање на цената за приклучок на јавна електронска комуникациска мрежа, на барање на претплатник; – ограничување на пристап до услуга или исклучување на претплатник согласно член 102 од ЗЕК; – совети за цени со што им се обезбедува можност на претплатниците да добијат информации за алтернативни пониски цени за услугата, доколку постојат, и – бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата, врз основа на изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата. 	<p>„и други видови апликации“ е премногу општа и може да опфати било што.</p> <p>Алинеја 4: Како може да се предвидуваат услови кои непосредно се однесуваат на висината и начинот на плаќање на надоместоците кога не постои конкретна регулација на цени? Одложеното плаќање е трошок и опција која операторот може, но не треба да биде обврзан да ја обезбедува. Обврската е неоснована и прекумерна. Предлог да се избрише.</p> <p>Алинеја 5: Член 102 се однесува на Универзална услуга, а не на сите услуги! Во домен ан овој правилник е прекумерна.</p> <p>Алинеја 6: Операторот дизајнира најповолни услови во одредени околности. Како може истиот да советува пониски цени!!!</p> <p>Алинеја 7: Прекумерна обврска е да се обезбедува бесплатно предупредување при произволен износ. За износот, не би требало да се овозможи корисникот произволно да одредува бидејќи нема соодветен технички капацитет и поддршка. Исто така, постојат технички ограничувања во однос на прецизноста и навременоста заради доцнење на податоците од сообраќај, како од роаминг така и од националниот сообраќај. Вакви услуги се обезбедуваат во насока на заштита на корисникот и не треба да претставуваат обврска.</p>
АЕК		Не се прифаќа	ЗЕК дава можност, АЕК да им утврди дополнителни обврски на операторите кои обезбедуваат пристап до јавни комуникациски мрежи и/или обезбедуваат јавни комуникациски услуги, во согласност со член 100 од ЗЕК. Врз основа на доставените барања за решавање на спор во АЕК, АЕК смета дека е неопходно наметнување на дополнителни обврски за контрола на трошоци.
Член 18 став 2	Со склучувањето на претплатничкиот договор,	Со склучувањето на претплатничкиот договор,	Можност за промена на тарифен модел секогаш постои, а не треба да се ограничува со услов во Правилникот во

	претплатникот ги користи услугите што ги обезбедува операторот согласно тарифниот модел кој го избрал. Претплатникот може најмногу еднаш во период од 30 дена да бара промена на тарифниот модел, доколку ги исполнува условите за користење на тарифниот модел определен од операторот.	претплатникот ги користи услугите што ги обезбедува операторот согласно тарифниот модел кој го избрал. Претплатникот може најмногу еднаш во период од 30 дена да бара промена на тарифниот модел, доколку ги исполнува условите за промена користење на тарифниот модел определен од операторот.	интерес на корисниците. Условите треба да се определени од операторот само поради ограничувањата во период на договорна обврска за времетраење.
АЕК		Се прифаќа	
Член 18 став 6	Претплатникот може користењето на одредени дополнителни услуги за кои не се плаќа дополнителна месечна претплата и кои автоматски му се достапни со одбирањето на тарифниот модел кој ќе го користи, да ги откаже на свое барање.	Да се избрише	На што конкретно се однесува ова? Дали воопшто може да се исклучи нешто што припаѓа во тарифниот модел, а на корисникот не му е потребно? Зошто воопшто обврска за операторот. Едноставно корисникот нека не користи.
АЕК		Не се прифаќа	Не се прифаќа од причини што иако не ја користи услугата постојано, понекогаш истата може да генерира трошоци како на пример секретарка во роаминг. Со ова се овозможува претплатникот да ја откаже услугата на свое барање.
Член 18 став 7	По поднесување на барањето за активирање или деактивирање на дополнителните услуги, операторот треба да го извести претплатникот за рокот во кој ќе се изврши активирањето или деактивирањето на дополнителните услуги, како и за дополнителните промени на терминалната опрема, доколку е потребно да се направат.	По поднесување на барањето за активирање или деактивирање на дополнителните услуги, доколку рокот за извршување е поголем од 7 дена операторот треба да го извести претплатникот за рокот во кој ќе се изврши активирањето или деактивирањето на дополнителните услуги, како и за дополнителните промени на терминалната опрема, доколку е потребно да се направат.	Премногу генерална одредба. Обично вакви измени се прават веднаш – во најкус можен рок, а за да се обезбеди подобра прецизност може да се реформулира во насока да ова е обврска доколку промените се прават во рок поголем од 7 дена.
АЕК		Не се прифаќа	
Член 19	- цена за секоја јавно достапна	- цена за секоја јавно достапна	Не може да се даде поединечна цена за услуги во пакет!

став 2 алинеја 1	електронска комуникациска услуга/услуги врзани во пакет;	електронска комуникациска услуга/услуги врзани во пакет или пакет услуги кои се фактурираат;	Претпостака е дека одредбата се однесува на услугите кои се наплатуваат/фактурираат.
АЕК	-	-	Цена за поединечна услуга или пакет.
Член 19 став 3 и 4	3) Претплатникот плаќа еднократен надомест за почетно приклучување, месечен надомест за претплатничка линија (месечна претплата), како и надомест за остварениот обем на комуникациски сообраќај и дополнителните услуги што ги користи. 4) Надоместокот за остварениот обем на комуникациски сообраќај се пресметува со тарифни единици (времетраење на комуникацијата, број на воспоставени комуникации, сегмент, количество пренесени податоци изразени во Бајти и сл.). Тарифните единици за услугите користени од претплатникот се бројат од тарифниот систем на операторот, составен дел на ценовникот.	3) Претплатникот плаќа еднократен надомест за почетно приклучување, месечен надомест за претплатничка линија —услугата (месечна претплата), како и надомест за остварениот обем на комуникациски сообраќај и дополнителните услуги што ги користи. 4) Надоместокот за остварениот обем на комуникациски сообраќај се пресметува со тарифни единици (времетраење на комуникацијата, број на воспоставени комуникации, сегмент, количество пренесени податоци изразени во Бајти и сл.). Тарифните единици за услугите користени од претплатникот се составен дел на ценовникот и се бројат од тарифниот систем на операторот, составен дел на ценовникот.	Алинеја 3: Техничка корекција Алинеја 4: Техничка корекција, да се прецизира дека тарифните единици, а не тарифниот систем се составен дел на ценовникот.
АЕК		Се прифаќа	
Член 20 став 4 и 5	- Во случај на ненавремено плаќање, операторот има право да пресметува законска казнена камата од денот кога претплатникот задоцнил со плаќањето.	(4) Во случај на ненавремено плаќање, операторот има право да пресметува законска казнена камата од денот кога претплатникот задоцнил со плаќањето.	Став 4: По ЗОО може да се договори со правни лица – клиенти и повисока камата од законската, а може и пониска. Неосновано е ограничување на законска казнена камата. Став 5: Од каде произлегува вакво право на корисникот?

	<p>Претплатникот има право да депонира паричен износ како аванс на жиро сметка од која ќе се црпат средства за подмирување на обврските за плаќање на месечната сметка кон операторот. Во овој случај наплатата на сметката ќе се врши со директно минусирање од депонираните средства.</p>	<p>(5) Претплатникот има право да депонира паричен износ како аванс на жиро сметка од која ќе се црпат средства за подмирување на обврските за плаќање на месечната сметка кон операторот. Во овој случај наплатата на сметката ќе се врши со директно минусирање од депонираните средства.</p>	<p>Доколку операторот тоа го нуди не е спорно, но доколку не постојат услови за такво нешто не е коректно операторот да се оптоварува со таква обврска! Предлагаме да се избрише. Оне обезбедува ваква можност, но тоа не треба да е по основ на обврска.</p>
<p>АЕК</p>		<p>Не се прифаќа</p>	<p>Не е во интерес на претплатниците доколку казнената камата биде повисока од законската.</p>
	<p>- во случај на ограничувања или прекини предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците;</p> <p>- во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на време-</p>	<p>- во случај на ограничувања или прекини предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата на операторот, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 72 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел пријавиле прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците;</p> <p>- во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за из-</p>	<p>Не е коректно да се намалува на термин помал од 48 часа заради тоа што во 3 часа ниту може да се идентификува проблем, ниту пак да се отстрани.</p> <p>Вообичаено планираните интервенции се изведуваат во периоди кога има најмал сообраќај и притоа се води сметка да нема непосредни последици од ограничувањето на услугите, односно во огромно мнозинство корисниците воопшто и не ги забележуваат. Не е коректно таквите интервенции да бидат дополнително материјално оптоварувани со износ за враќање на средства. Тоа може да предизвика резервираност од раков вид на интервенции од страна на операторите што на долг рок би се одразило со пад на квалитетот. Предлог да остане 48 часа.</p> <p>Најчесто при пречки не може точно да се идентификува опсегот на опфатеност на претплатниците. Заради тоа и невозможно е спроведување на обврската. За заштита на правата на корисниците доволно е да се предвиди дека би се кредитирале износите за оправданите пријави на пречки.</p>

	траењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците;	нос пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 —72 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците; кај кои пријавиле постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците;	
АЕК		Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
Член 23 став 1	Операторот може да го ограничи пристапот до неговите услуги и/или може да го исклучи претплатникот и да го раскине договорот за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги во само случај кога претплатникот сторил повреда на условите наведени во договорот.	Операторот може да го ограничи пристапот до неговите услуги и/или може да го исклучи претплатникот и да го раскине договорот за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги само во случај кога претплатникот сторил повреда на условите наведени во договорот.	Ако стои „само“ тогаш член 23 е спротивен на член 22.
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 102 од ЗЕК.
Член 25 став 2	Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, во пишана форма, врз основа на поднесено писмено барање во слободна форма или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во Правилникот за преносливост на броеви.	Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, во пишана форма, врз основа на поднесено писмено барање во слободна форма предвидена од операторот или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во Правилникот за преносливост на броеви при што треба да ги намири сите достасани обврски	Не е можно да се идентификува корисникот доколку барањето во било каква „пишана форма“, а не се поднесува лично! Извесни оправдани околности треба да се исклучок и дискреција на оператор. Во пракса немало проблем. Доколку е слободна форма не постои сигурност дека нема да се појави дилема во однос на тоа која точно услуга се бара да биде деактивирана. Со оглед на тоа што барањето предлагаме да се поднесува лично, не би требало да биде проблем тоа да се направи на соодветна форма.

		кон операторот за кои е издадена сметка.	
АЕК		Не се прифаќа	Член 60 од Закон за облигациони односи гласи „Формалните договори можат да бидат раскинати со неформална спогодба, освен ако за определениот случај со закон е предвидено нешто друго или ако целта поради која е пропишана формата за склучување на договорот бара раскинување на договорот да биде извршено во истата форма.“ Во член 25 став 3 е предвидено што треба да содржи барањето за раскинување на договор.
Член 25 став 3 алинеја 5	– посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 3 дена од денот на поднесување на барањето	– посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 3 работни дена од денот на поднесување на барањето	Три дена во одредени околности не се доволно (викенд, празник, ...), потребно е повеќе време, барем 3 работни денови.
АЕК		Делумно се прифаќа	Ставот се менува и гласи „ посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 5 дена од денот на поднесување на барањето“
Член 25 став 4 и 5	(4) Договорот се смета за раскинат од денот наведен во писменото барање. (5) Операторот не смее да одбие раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник.	(4) Договорот се смета за раскинат од денот наведен во писменото барање. (5) Операторот не смее да одбие раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник доколку се исполнети условите за раскинување на договорот.	Претплатникот може да поднесе барање, но да не ги задоволува условите за раскинување. Предлагаме да се прецизира околноста „доколку се исполнети условите за раскинување на договорот“.
АЕК		Не се прифаќа	Никој не може да ја оспори слободната волја на корисникот да раскине договор за тоа постојат пенали и механизми за напалата на долг.
Член 25 став 6 и 7		(6) Претплатникот и по раскинувањето на претплатничкиот договор ќе биде	Предлагаме јасно да се наведат овие обврски за да нема двоумење во однос на тоа дали се или не се обврска при раскинување.

		<p>одговорен за плаќање на сите трошоци кои биле направени од негова страна, а кои евентуално се фактурирани со задоцнување или се фактурирани, а не се платени од страна на претплатникот и произлегуваат од раскинувањето на договорот.</p> <p>(7) При раскинување на претплатничкиот договор, претплатникот треба да ги врати комуникациските средства во сопственост на операторот во исправна состојба, која ја утврдува операторот при преземањето на средствата.</p>	
АЕК	се прифаќа	се прифаќа	
2		доколку претплатникот ја користи претплатничката линија и соодветните комуникациски услуги за давање на комуникациски услуги на трети корисници со одреден надомест, без претходно склучен соодветен договор со операторот и/или давателот на услуги;	Корисно е да се нагласи дека услугите треба да се користат за сопствени потреби за да се спречат евентуални злоупотреби како што имало примери во праксата. Поради тоа предлагаме додавање на посочената алинеја.
АЕК			Тоа е дел од условите на претплатничкиот договор. Во член 26 став 1 е наведено дека операторот моѓе да го раскине претплатничкиот договор поради повреда на условите наведени во истиот.
Член 27 став 1	Секоја претплатничка линија добива свој кориснички број кој го определува операторот, а по претходно добиено решение за доделување на броеви и серии на броеви од страна на Агенцијата во согласност со Планот за	Секоја претплатничка линија за говорни телефонски услуги добива свој кориснички број кој го определува операторот, а по претходно добиено решение за доделување на броеви и серии на броеви од страна на Агенцијата во	За Интернет пристап и ТВ услуги нема доделување на броеви од Планот

	нумерација на јавните комуникациски мрежи и услуги во Република Македонија.	согласност со Планот за нумерација на јавните комуникациски мрежи и услуги во Република Македонија.	
АЕК		Се прифаќа	
Член 31 став 4	Операторот е должен бесплатно и без одлагање, со смс порака да го извести претпатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по отпочнување на користење на услугата меѓународен роаминг, со наведување на цените со вклучен ддв за иницирање на повик, примање на повик и смс порака во согласност со склучениот претплатнички договор, освен кога претплатникот потпишал согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг.	Операторот е должен бесплатно и без одлагање, со смс порака да го извести претпатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по отпочнување на користење на услугата меѓународен роаминг, со известување каде може да се добие информација за цените со вклучен ддв за иницирање на повик, примање на повик и смс порака во согласност со склучениот претплатнички договор, освен кога претплатникот потпишал согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг.	Von Voyage пораките се еднозначно определени за сите роаминг партнери. За реализација на ваква обврска не постои техничка можност во рамки на системите кои се користат. Основ за наметнување на ваква обврска не постои. Сите релевантни информации за цените кај роаминг партнерите се објавени на web, а на корисниците тоа им се става до знаење со пораките.
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 став 2, алинеја 5 и 6 контрола на трошоци.
Член 31 став 7	Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за услугата односно за достигнување на вкупен износ од 3000 денари со вклучен ддв за реализиран сообраќај во меѓународен роаминг. Претплатникот може да го извести операторот со смс порака дека е	Да се отстрани	Ова не е можно во реално време. За повици и СМС поради начинот на функционирање на наплатата за пост-пејд (види став 3 од овој член) воопшто не постои можност бидејќи информациите од роаминг партнерот може да доцнат со денови.

	согласен за ограничување на пристап до услугата.		
АЕК		Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
Член 31 став 8	Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за услугата односно за достигнување на вкупен износ од 1000 денари со вклучен ддв за реализиран интернет сообраќај во меѓународен роаминг. Доколку претплатникот не го извести операторот, операторот е должен бесплатно и без одлагање да го ограничи пристапот и користењето на услугата.. Доколку претплатникот го извести операторот со смс порака дека е согласен да ја користи услугата, операторот е должен да продолжи да ја обезбедува истата.	Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на post-paid претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за услугата односно за достигнување на вкупен износ од 4000 3000 денари со вклучен ддв за реализиран интернет сообраќај во меѓународен роаминг во тековниот месец . Доколку претплатникот не го извести операторот, операторот е должен бесплатно и без одлагање да го ограничи пристапот и користењето на услугата до крајот на месецот. Доколку претплатникот го извести операторот со смс порака или на друг начин дека е согласен да ја користи услугата, операторот е должен да продолжи да ја обезбедува истата.	Ова има смисла само за пост-пејд претплатници, за при-пејд е ограничено со износот на кредит кој го имаат на сметка. Неосновани обврски. Во законот вакво нешто не е предвидено. Износите се многу произволно избрани! Во случај да се инсистира, предлагаме измени како што е наведено.
АЕК		Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 став 2, алинеја 5 и 6 контрола на трошоци.
Член 32 став 1	На барање на претплатник, операторот кој врши реемитување на програмски сервиси треба да обезбеди техничка можност за забрана на пристап до одредени канали или да обезбеди код за нивно активирање.	Да се избрише	Ова прашање не е во домен на операторот. Ваква услуга/опција е работа на терминалната оптема (STB или ТВ приемникот за DVB-T). Операторот обезбедува емитување/ре-емитување, а терминалната опрема управува со забраната за пристап. Прашањето на соодветно маркирање на ТВ програмските сервиси зависно од содржината е во домен на надлежност на АВМУ.
АЕК		Не се прифаќа	Сметаме дека истото е во интерес на крајните корисници.

Член 32 став 2	Операторот кој реемитува програмски сервиси, е должен во претплатничките договори што ги склучува со своите претплатници да го наведе програмскиот пакет, односно листата на програмските сервиси кои ги реемитува во моментот, а за кои е издадена потврдата за регистрација од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.	Операторите и/или даватели на услуги, треба во својата понуда и претплатничките договори, да го дефинираат минималниот број на различни радио и телевизиски канали кои ќе ги испорачуваат за целото времетраење на претплатничкиот договор.	Конфликт со времетраење на договор! Мали промени на програмски пакети, а особено подобрувања, не смеат да бидат третирани како измена и основ за раскинување! Што ако некој од ТВ каналите престане со работа? Моделирањето на програмските пакети е сепак динамична работа. Да остане како порано број на канали.
АЕК		Не се прифаќа	Точка 2 не се прифаќа од причини што истото е во согласност со член 143 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.
Член 33-36			Во овие членови скоро сите обврски се повторуваат од претходно дефинираните во соодветни членови што е спротивно на номотехничките правила во Македонија. Законот предвидува дека треба да се наведат правата и обврските, но не ја посочува формата дека тоа мора да се направи во посебни членови. Заради избегнување на неконзистентност, особено при идни измени, предлагаме да се ревидираат сите точки и да се отстранат оние кои се повторени.
Член 33 став 6	податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) да ги чува за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги, во согласност со член 13 од овој Правилник;	податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) да ги чува за период од една година од денот на издавање на последната сметка или деактивација на претплатникот за обезбедените услуги, во согласност со член 13 од овој Правилник;	За pre-paid нема сметка
АЕК		Не се прифаќа	истото е во согласност со член 107 став 8 од ЗЕК.
Член 33 став 37	да определи рок за плаќање на месечната сметка од наведениот	Да се избрише	Во член 20 не е наведен рокот од 15 дена. Зошто да се наведува, нека е слободен избор на операторите.

	датум на издавање, во согласност со член 20 од овој Правилник;		
Член 41 став 4	Претплатниците на операторите треба да имаат исти цени и услови за пристап до број на услуга со додадена вредност, независно во која мрежа се обезбедува услугата со додадена вредност од серијата 14, како и претплатниците на операторот на кој што му е доделен бројот на услугата со додадена вредност од серијата 05.	Претплатниците на операторите треба да имаат исти цени и услови за пристап до број на услуга со додадена вредност, независно во која мрежа се обезбедува услугата со додадена вредност од серијата 14 кога ист број од оваа серија се користи за иста цел, како и претплатниците на операторот на кој што му е доделен бројот на услугата со додадена вредност од серијата 05.	Не секогаш исти броеви од серијата 14 се во употреба за иста цел.
АЕК		Не се прифаќа	Оваа одредба е важечка одредба.
Член 42 став 1	Услугите со додадена вредност и промотивниот материјал треба да бидат во согласност со закон и друг пропис и не треба да овозможат или да поттикнат нешто што е на било каков начин противзаконско.		Нејасна обврска. Да се прецизира или појасни.
АЕК		Не се прифаќа	Оваа одредба е важечка одредба.
Член 47 став 6	Кога со услугата со додадена вредност се нуди услуга за пристап (како клуб, здружение или слично), што ќе повлече повеќекратни повторливи трошоци и наплати кон претплатникот (месечна наплата, наплата за определени испратени СМС/ММС содржини на кои претплатникот иницијално се обврзал и слично), информацијата за максималната цена на чинење што би ја платил претплатникот за пристап, користење и откажување, треба да биде објавена на самиот	Кога со услугата со додадена вредност се нуди услуга за пристап (како клуб, здружение или слично), што ќе повлече повеќекратни повторливи трошоци и наплати кон претплатникот (месечна наплата, наплата за определени испратени СМС/ММС содржини на кои претплатникот иницијално се обврзал и слично), информацијата за максималната цена на чинење што би ја платил претплатникот за пристап, користење на услугата за периодот во кој се повторува наплатата и	Нејасно е што кај услуги со повторлива наплата кои немаат ограничено времетраење

	промотивен материјал што го содржи бројот на услугата со додадена вредност, на начин утврден со став (2) од овој член.	откажување, треба да биде објавена на самиот промотивен материјал што го содржи бројот на услугата со додадена вредност, на начин утврден со став (2) од овој член.	
АЕК		Не се прифаќа	Оваа одредба е важечка одредба.
Член 47 став 7	Кога со услугата со додадена вредност се нуди учество во интерактивен квиз во живо, секој повик кој ќе биде тарифиран, задолжително треба да биде вклучен директно во емитираната програма на квизот во живо, при што тарифирањето ќе започне откако претплатникот ќе биде вклучен директно во емитираната програма на квизот во живо, но не и за време на времето на чекање.	Кога со услугата со додадена вредност се нуди учество во интерактивен квиз во живо, секој повик кој ќе биде тарифиран, задолжително треба да биде вклучен директно во емитираната програма на квизот во живо, не подоцна од 120 секунди од воспоставувањето на повикот, при што тарифирањето ќе започне откако претплатникот ќе биде вклучен директно во емитираната програма на квизот во живо, но не и за време на времето на чекање.	Не е потребно да се ограничува со оглед дека наплатата започнува дури откако претплатникот ќе биде вклучен во живо а времето на чекање е бесплатно.
АЕК		Не се прифаќа	Оваа одредба е важечка одредба.
Член 53 став 1	Информациите од член 1 став (2) на овој Правилник се доставуваат во форма на Известување за понудени електронски комуникациски услуги и тоа информации за опис на тарифни модели, тарифни пакети, поединечни тарифи за обезбедување на електронските комуникациски услуги и тоа за следните видови услуги:		Техничка корекција - погрешна референца член 1 став 2?
АЕК		се прифаќа	
Член 53 став 1 алинеја г	Појдовни и дојдовни повици, пренос на податоци и примени и пратени СМС и ММС за меѓународен роаминг		Нагласено е дека овие податоци се за роаминг, а во тој случај недостасуваат податоците пренос на податоци, пратени и примени СМС и ММС пораки во земјата.

Член 54 став 1 точка 9	9. Квалитет 9.1 Максимално време за отстранување на пречка 9.2 Општини за кои важат конкретната цена и карактеристики за услугата.	Да се отстрани	Овие податоци не се на ниво на тарифен модел.
Член 54 став 2 точка 2.6	Цена за сообраќај кон фиксни мрежи (кон сите фиксни мрежи поединечно) (минута разговор) (евтина тарифа, скапа тарифа, единствена тарифа)		Треба да има ставка и за цена на меѓународни разговори
Член 54 став 2 точка 6.7	Бесплатни минути разговор кон фиксни мрежи		Недостасува информација за бесплатни минути за интернационални разговори
Член 54 став 2 точка 7.6	Максимално време на отстранување на пречка	Максимално Време на отстранување на пречка во 80% од случаите.	АЕК во договорите на големопродажно ниво одобрува вакви параметри на начин што се бара одреден таргет за 80% од случаите. Сметаме дека треба конзистентен пристап во двата случаи.
Член 54 став 3 точка 4	1. Подрачје на покривање 1.1 Општина 1.2 Подрачје на покривање со GSM сигнал (во %) 1.3 Подрачје на покривање со UMTS/EDGE сигнал (во %)	Да се избрише	Ова се податоци на ниво на оператор, а не тарифен модел.
Член 56	Документот со кој се потврдува овластувањето на законскиот застапник треба да биде заверен со печат на операторот на јавна електронска комуникациска мрежа ...		Барањето документот да биде заверен со печат е спротивно на член 92 од ЗТД.
Член 58	Доколку Агенцијата утврди дека податоците содржани во Известувањето за понудени електронски комуникациски услуги содржани во веб апликацијата не се во согласност со реалните податоци објавени во	Доколку Агенцијата утврди дека податоците содржани во Известувањето за понудени електронски комуникациски услуги содржани во веб апликацијата не се во согласност со реалните податоци објавени во	Заради викенди и специфични околности

	индивидуалните ценовници на операторите, ќе ги извести операторите и ќе ги задолжи во рок од 2 дена од применот на известувањето да ја отстранат неусогласеноста и/ или ажурираат веб апликацијата со точни податоци и информации.	индивидуалните ценовници на операторите, ќе ги извести операторите и ќе ги задолжи во рок од 2 работни дена од применот на известувањето да ја отстранат неусогласеноста и/ или ажурираат веб апликацијата со точни податоци и информации.	
АЕК		Се прифаќа	
Прилог 1 Цел			Калкулаторот на komuniciraj.mk не прикажува веродостојни податоци. Повици кон ONE фиксна мрежа ги смета како offnet дестинација, ако се избере тарифен модел од наше мобилно портфолио и обратно. Истата нелогичност ја прикажува и кај T-mobile кон T-home и обратно
Прилог 4 табела 4.1.1 ред 22	Минути разговор кон фиксен оператор Е во нормална тарифа	Минути разговор кон фиксен оператор Е во нормална ефтина тарифа	Техничка грешка

Број на член	Член/став од Правилникот	Предлог измена или дополнување со соодветно Образложение, Коментар или Прашање
Член 2, точка б)	(б)Претплатнички договор е договор склучен помеѓу потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги и оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, усогласен со одобрениот стандарден претплатнички договор.	Коментар: б) Претплатнички договор е договор склучен помеѓу потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги и оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги или понуден и прифатен од страна на операторот и корисникот. Образложение: Вип оператор смета дека референцата односно повикувањето на стандардниот претплатнички договор во рамки на оваа дефиниција за “претплатнички договор”, покрај веќе утврдената дефиниција во рамки на точка а) од овој член за “стандарден претплатнички договор е многу ограничувачка на страна на операторот и од кориснички аспект. Имено,

		<p>во пракса при склучување на договори со категоријата бизнис корисници, како и договори по основ на јавни набавки кога договорните органи инсистираат на сопствени договори, се применуваат договори кои ги содржат одредбите од стандардните претплатнички договори, но бидејќи се работи за специфична услуга (пример “VPN”) или пак други типови на нестандартни услуги, истите мораат да содржат и нестандартни одредби. Имено, оваа одвоена дефиниција за претплатнички договор треба да даде можност операторите да склучат претплатнички договор кој е различен од стандардниот претплатнички договор, со бизнис претплатници односно правни лица, без поврзување со стандардниот претплатнички договор.</p> <p>На основа на тоа, ја предлагаме погоренаведената измена.</p>
АЕК	Не се прифаќа	<p>Согласно член 107 од ЗЕК „Потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги има право да склучи договор со оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, кој договор податоци наведени во истиот член. АЕК смета дека договори склучени врз основа на јавна набавка треба исто така да ги содржат податоците од член 107 од ЗЕК, како и дополнителни елементи на барање на договорниот орган. Дополнително, член 3 точка 33 од ЗЕК дефинира „Претплатник е физичко или правно лице кое за користење на јавни комуникациски услуги склучува договор со оператор кој ги обезбедува тие услуги.“</p> <p>ЗЕК не прави дискриминација помеѓу договори со физички лица, или правни лица во доменот на усогласеност со одредбите од ЗЕК и согласно тоа одредбите од ЗЕК се применуваат и на овие видови на претплатнички договори.</p> <p>Операторите не можат да склучат претплатнички договор кој е различен од стандардниот претплатнички договор, со бизнис претплатници односно правни лица, без поврзување со стандардниот претплатнички договор.</p>
Член 2, точка д), ѓ), е)	<p>(д) Рекламирана брзина, претставува брзина на проток на податоци која операторот ја рекламира за специфичен тарифен модел за пристап до интернет услуги.</p> <p>(ѓ) Вистинска брзина, претставува просечна</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Предлог за бришење и замена со воведување на единствена дефиниција која ќе го опишува терминот податочна брзина или брзина на пренос на податоци, како што следи:</p> <p>Брзина на пренос на податоци, претставува просечна брзина на проток</p>

<p>брзина на проток на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во тек на 24 часа во денот.</p> <p>(е) Минимална брзина, претставува минимална брзина на проток на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во 99.9% од времето во текот на еден месец. Минималната брзина во ниту еден случај не треба да биде помала од 50% од рекламираната брзина.</p>	<p>на податоци која операторот му ја обезбедува на претплатникот во најголем дел од времето кога се користат услугите и во најголем дел од територијата со мрежна покриеност каде што се користат услугите, а помеѓу терминалната опрема на корисникот и точката на операторот каде што тој е поврзан со други оператори на јавни комуникациски мрежи или даватели на Интернет услуги и во услови да не постојат пречки на обезбедената Интернет конекција од страна на давателите на Интернет услуги како и да нема пречки кај апликацијата за која Интернет конекцијата се користи и кај терминалната опрема на претплатникот да постои можност истата да процесира голем проток на податоци (бити) во една секунда.</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека вака утврдените дефиниции не се доволно јасни, односно не е конкретно наведено за која точна брзина станува збор, дали е тоа максималната можна брзина или пак некоја друга брзина, поради што истото може да доведе до различно толкување од страна на сите оператори засебно. Овие дефиниции значително ќе влијаат на начинот на рекламирање на интернет услугите односно овие дефиниции ќе подразбираат константно мерење. Дополнително, се јавуваат нејасносии од аспект дали ваквите мерења треба да се вршат на ниво на Република Македонија или на регионално ниво бидејќи “load-от” на интернет сообраќајот не е ист во Скопје или на пример во Делчево.</p> <p>Од друга страна, ваквите типови на дефиниција се применливи само за операторите на јавна фиксна комуникациска мрежа, поаѓајќи од фактот дека од технички аспект не е возможно да се гарантира брзина за мобилен интернет.</p> <p>Така, во рамки на “DIRECTIVE 2002/22/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive)” во точка 8 е наведено следново:</p> <p><i>“The speed of Internet access experienced by a given user may depend on a number of factors including the provider(s) of Internet connectivity as well as the given application for which a connection is being used. The data rate that can be supported by a single narrowband connection to the public</i></p>
--	--

		<p><i>telephone network depends on the capabilities of the subscriber's terminal equipment as well as the connection. For this reason it is not appropriate to mandate a specific data or bit rate at Community level."</i></p> <p>Оттука, предлагаме бришење на овие дефиниции, како несодветна и воведување на нова општа дефиниција која одговара со техничките можности.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Образложено погоре
Член 3, прв став	<p>Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и <u>во официјалните продажни места на операторот</u>, а особено информации за:</p>	<p>Предлог измена: Операторите треба да објавуваат транспарентни, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и, а особено информации за:</p> <p>Образложение: Вип оператор посочува дека операторите не се во можност пред се од технички аспект да објавуваат споредливи информации за тарифите кои ги применуваат, пред се поради различната ценовна политика на креирање на тарифи кај секој од операторите на малопродажниот пазар. Токму од овие причини во моментот Агенцијата унифицирано го врши објавувањето на споредливите тарифи од сите оператори по прибирање на истите по разни основи од страна на операторите и нивно објавување на веб страната за таа намена на www.komuniciraj.mk и сметаме дека таа пракса треба да продолжи.</p> <p>За Вип оператор не е јасно дали оваа одредба дефинира обврска за обезбедување на ценовници во сите продажни места во хартиена форма. Имено, би сакале да посочиме дека ценовниците се динамична категорија и истото би значело ново печатење при секоја промена. Имајќи во предвид дека овие промени се чести, непотребно ќе се одрази на трошкова страна на операторот имајќи во предвид дека сите информации за цените и услугите корисниците можат да ги дознаат од ценовниците кои се објавени на веб страната на операторот, како и во самите продажни места од страна на агентите.</p>

		Токму од овие причини, предлагаме бришење на реченицата погоре.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК Имајќи ја во предвид пенетрацијата на интернет од страна на вкупното население кое живее на територија на РМ, АЕК смета дека со објавување на општите услови единствено во електронска форма ќе се оневозможи пристап до информациите од член 108 од ЗЕК до оние претплатници и крајни корисници кои немаат пристап до интернет. Не се прифаќа промена на податоците кои операторите се должни да ги објават бидејќи истите се обврска на операторите врз основа на член 108 од ЗЕК.
Член 3, алинеја 5	Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот, а особено информации за: - претплатниците нивните лични податоци да бидат вклучени во телефонски именици и телефонски служби за информации;	Предлог измена: Образложение: Вип оператор смета дека оваа алинеја е несоодветна. Конкретно, од една страна самата реченица е дефинирана на нејасен начин, а од друга страна не ја воочуваме потребата од објавување на податоци во врска со целосниот телефонски именик. Овој дел е покриен и појаснет во Општите услови на операторите и нема потреба од дополнително објавување на одредби од тој тип на веб страната на операторот или пак во официјалните продажни места на операторот. Уште повеќе што секој постпејд претплатник во моментот на склучување на договорот (не) дава согласност за истото, додека секој препаид корисник (не) дава согласност преку утврдените начини од страна на операторот. На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа алинеја како несоодветна.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК.
Член 3, алинеја 6	Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна	Предлог измена: -претплатниците со инвалидитет за производите и услугите наменети за нив, доколку операторот нуди/има понудено такви производи и услуги по пат на субвенции; Образложение:

	<p>комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот, а особено информации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - претплатниците со инвалидитет за производите и услугите наменети за нив; 	<p>За цели на презицирање, Вип оператор го предлага погоренаведеното дополнување.</p> <p>Вип оператор е на став дека достапноста на производите (пример терминална опрема) и услугите наменети за лица со инвалидитет особено може да се промовира по пат на државни субвенции со цел да бидат покриени реалните трошоци за нивна набавка и на страна на лицата со инвалидитет и на страна на операторите.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 108 од ЗЕК.
Член 3, алинеј а 11	<p>Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот, а особено информации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рок за преселување на претплатнички приклучок; 	<p>Предлог измена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рок за преселување на претплатнички приклучок доколку услугата ја обезбедува оператор на јавна кабелска комуникациска мрежа; <p>Коментар:</p> <p>За цели на презицирање и појаснување, го предлагаме погоренаведеното дополнување.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото се однесува на приклучок на фиксна локација.
Член 3, претпоследна алинеј а	<p>Операторите треба да објавуваат транспарентни, споредливи, соодветни и ажурирани информации за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатнички договор за приклучок и користење на јавна</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Коментар:</p> <p>Вип оператор смета дека обврската за објавување на овој тип на податоци на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот е непотребно и неоправдано. Имено, податоците за сите</p>

	<p>комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат. Таквите информации се објавуваат во јасна, разбирлива и лесно достапна форма, на својата веб страна и во официјалните продажни места на операторот, а особено информации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно; 	<p>давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор треба да бидат содржани единствено и исклучиво во претплатничкиот договор, за цели на јасност и транспарентност во односот оператор – корисник.</p> <p>Од друга страна, вака дефинираниот начин на пресметка на сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, а за секој месец поединечно е уште една обврска која значително ќе ја обрмени договорот и неговата содржина. Имено, во досегашната пракса не сме се соочиме со поплаки и жалби од претплатниците по оваа основа односно досега применуваниот начин на пресметка на овие давачки се покажал во пракса како јасен, лесен, соодветен и лесно разбирлив како на страна на претплатниците така и на страна на операторот од аспект на техничка имплементација на овој процес. Оттука, а во насока на поедноставување на содржината на претплатничкиот договор и со цел олеснување на процедурата за двете договорни страни, претплатникот од една и операторот од друга страна, предлагаме делот “за секој месец поединечно” да се избрише како несоодветен, неприменлив и непрактичен.</p>
АЕК		Ставот на АЕК е објаснет погоре
Член 4, став 3	Операторот треба на своите претплатници да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската брзина, <u>минималната брзина</u> , како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: На основа на коментарите за член 2, точка д), г) и е), Вип оператор смета дека е неопходно оваа одредба да се избрише.</p>
АЕК	Не се прифаќа	<p>Предлогот за промена на ставот 3 од овој член делумно се прифаќа и гласи: „Операторот треба на своите претплатници, по нивно барање да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската и минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.“</p>
Член 7	Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи:	<p>Предлог измена: Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи:</p>

	<p>-доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; -доколку барателот не ги достави сите потребни документи и -доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот.</p>	<p>-доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; - доколку барателот има неподмирена долг спрема операторот; -доколку барателот не ги достави сите потребни документи и -доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот.</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека е неопходно како причина за одбивање барање за склучување на претплатнички договор да се додаде и случајот кога барателот има неподмирена долг спрема операторот, имајќи во предвид дека ова е една од клучните причини кои би влијаеле во понатамошниот однос оператор – корисник. Имено, оваа ставка веќе постои во моментно важечкиот Правилник и предлагаме истата да продолжи да важи.</p>
<p>АЕК</p>	<p>Се прифаќа</p>	
<p>Член 8, став 1</p>	<p>По добиено писмено известување за постоење на техничка можност операторот склучува со претплатникот претплатнички договор, во рок не подолг од 15 дена, од денот на приемот на известувањето при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. <u>Операторот треба да ги активира услугите кои се предмет на претплатничкиот договор од денот на склучување на претплатничкиот договор.</u></p>	<p>Предлог измена: По добиено писмено известување за постоење на техничка можност операторот склучува со претплатникот претплатнички договор, во рок не подолг од 15 дена, од денот на приемот на известувањето при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. Правата и обврските на договорните страни што произлегуваат од претплатничкиот договор важат од денот на активирање на услугите кои се предмет на претплатничкиот договор.</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека начинот на кој е дефинирана оваа одредба не соодветствува со практичната примена. Имено, обврската активацијата на услугите да започне од моментот на склучување на претплатничкиот договор е невозможна односно ќе претставува проблем, земајќи во предвид дека за обезбедување на фиксните комуникациски услуги претплатничкиот договор се потпишува веднаш, а активирањето на услугите започнува во дефиниран рок за што е потребно присуство на терен за инсталација.</p> <p>На основа на тоа, а согласно праксата, Вип оператор ја предлага погоренаведената измена како релевантна и соодветна. Предлог измената е согласно моментно важечката верзија на Правилникот и предлагаме истата и понатаму да важи.</p>

АЕК	Делумно се прифаќа	<p>Став 1 се менува и гласи: „По добиено известување за постоење на техничка можност операторот во рокот утврден од негова страна. склучува со претплатникот претплатнички договор, при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. Операторот треба да ги активира услугите кои се предмет на претплатничкиот договор во рок утврден во претплатничкиот договор од кога и започнува плаќањето за активираниите услуги кои се предмет на претплатничкиот договор.“</p>
Член 8	Склучување на претплатнички договор и содржина на претплатнички договор	<p>Генерален коментар: Вип оператор смета дека ставките кои се утврдени во став 3 од овој член како задолжителни ставки кои ќе го сочинуваат претплатничкиот договор значително ќе ја обременат содржината на истиот. Така, во пракса во моментот на склучување на претплатнички договор ќе биде потребно корисникот да одговори на 7 типови на согласност, што ќе одземе време при самата процедура и крајниот ефект од истото би било дестимулација на претплатникот да појде во продажниот салон и да склучи договорот за обезбедување на услуги имајќи во предвид дека реализацијата на истото ќе му одземе најмалку половина час. Овие согласности ќе биде потребно посебно да се издвојат, потпишат од претплатникот и да се чуваат во архивата на операторот поради нивната правна тежина, што дополнително ќе го усложни процесот на склучување на претплатнички договори и ќе го зголеми обемот на претплатничката документација. Така, содржината на претплатничкиот договор ќе биде прекумерно оптоварена со непотребни податоци и информации односно информации кои би можеле да бидат вклучени во општите услови на секој оператор, кои се објавени на неговата веб страната, така што претплатникот секако ќе биде свесен и информиран за посочените одредби. Имено, целта на секој оператор е да ја олесни постапката при склучување на претплатнички договор односно истото да биде реализирано најбрзо можно, најпрво од кориснички аспект, а потоа и од практичен аспект. Така, доколку формата на претплатничкиот договор ги содржи само најважните и најнеопходните одредби, содржината на истиот би се поедноставила и претплатникот ќе може на едноставен, брз и лесен начин да го склучи претплатничкиот договор без непотребно одолговлекување на целата процедура, што е крајна цел и на двете договорни страни.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Податоците кои треба да бидат составен дел на договорот се

		дефинирани во член 107 од ЗЕК.
Член 8, став 3, алинеја 1	<p>Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - услугите што се обезбедуваат (опис на услугата, начин на тарифирање, рекламирана брзина на проток на податоци при download и upload, вистинска брзина на проток на податоци при download и upload, минимална брзина на проток на податоци при download и upload, програмскиот пакет односно листата на програмски сервиси на оператор кој реемитува програмски сервиси кои ги реемитува во моментот, а за кои е издадена потврдата за регистрација од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, информација за вклучената количина на податоци и цената и условите при надминување на оваа количина; 	<p>Предлог измена: услугите што се обезбедуваат (опис на услугата, начин на тарифирање, информација за вклучената количина на податоци и цената и условите при надминување на оваа количина;</p> <p>Образложение: На основа на погоренаведените коментари за дефинициите за рекламирана, вистинска и минимална брзина на проток на податоци, Вип оператор предлага бришење на тие податоци како составен дел на претплатничкиот договор. Имено, во пракса секој оператор веќе транспарентно ја објавува интернет брзината на својата веб страна, поради што сметаме дека истата не е неопходно да биде наведена и во претплатничкиот договор. Поаѓајќи од фактот дека на брзината на проток на податоци влијаат повеќе фактори и варијабли како на пример кој дел од деноноќието/неделата е реализирано мерењето за брзината, локацијата на мерењето, моменталната оптовареност на мрежата и сл, во ниту еден случај не може точно да се определи една и единствена брзина на проток на податоци која би била дел од претплатничкиот договор.</p> <p>Дополнително, предлагаме бришење и на листата на програмски сервиси кој операторот ги реемитува во моментот од причина што истата е променлива и не зависи исклучиво од операторот туку и од радиодифузерите.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е објаснет погоре
Член 8, став 3, алинеја 6	<p>Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно; 	<p>Предлог измена: - сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор,</p> <p>Образложение: Вака дефинирианиот начин на пресметка на сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, а за секој месец поединечно е уште една обврска која значително ќе го обремени договорот и неговата содржина. Имено, во досегашната пракса не сме се соочиме со поплаки и жалби од претплатниците по оваа основа односно досега применуваниот начин</p>

		<p>на пресметка на овие давачки се покажал во пракса како јасен, лесен, соодветен и лесно разбирлив како на страна на претплатниците така и на страна на операторот од аспект на техничка имплементација на овој процес. Оттука, а во насока на поедноставување на содржината на претплатничкиот договор и со цел олеснување на процедурата за двете договорни страни, претплатникот од една и операторот од друга страна, предлагаме делот “за секој месец поединечно” да се избрише како несоодветен, неприменлив и непрактичен.</p>
АЕК	Не се прифаќа	<p>Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 1 точка д. Имено, ставот на АЕК е дека доколку операторот пресметува еднократна давачка за предвремено раскинување на договорот, без оглед на тоа кога се врши предвременото раскинување, тогаш операторот треба да го изрази вкупниот износ на давачката. Доколку операторот пресметува давачки за раскинување на претплатничкиот договор во зависност од времето кога се врши предвременото раскинување, тогаш операторот треба да ги изрази износите за секој период поединечно.</p>
лен 8, став 3, алинеја 8	<p>Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително: -согласност за прекорачување на депонирани средства во при пејд сметка;</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека овој тип на согласност воопшто не соодветствува за претплатнички договор склучен со пост пејд претплатник и истата е не е јасна. Оттука, сметаме дека при утврдување на содржината на претплатничкиот договор, терминот “при пејд” не треба да се користи во ниту една смисла. Следствено, “припејд сметка” не постои во пракса односно припејд корисниците не добиваат сметка во истата смисла како постпејд претплатниците. Во таа насока сметаме дека разграничувањето на овие два типа на претплатници (препаид и постпејд) е многу значајна и суштинска и поради тоа овој термин предлагаме да се утврди само онаму каде е вистински применливо а со цел да не се доведеме во ситуација значењето на истиот да биде различно толкуван од страна на секој субјект засебно. Од друга страна а за цели на поедноставување на претплатничкиот договор кој постпејд претплатник го потпишува со операторот предлагаме бришење на сите непотребни ставки од истиот, вклучувајќи ја и оваа ставка како несоодветна.</p> <p>На основа на погоренаведеното, како и генералниот коментар за член 8 наведен погоре, предлагаме бришење на оваа алинеја.</p>

АЕК	Не се прифаќа	Оваа одредба е веќе важечка одредба.
Член 8, став 3, алинеј а 9	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително: - согласност за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адресата преку која ќе се врши доставата;	Коментар: Вип оператор посочува дека овој тип на согласност не е доволна јасна односно на кој тип на “писмено” истата се однесува, односно дали станува збор за сметка која ја прима претплатникот од операторот или пак за друг вид на комуникација која има правни последици по корисникот. Дополнително, а на основа на генералниот коментар за член 8, Вип оператор уште еднаш посочува дека овие согласности кои треба да бидат дел од претплатничкиот договор значително ќе ја отежнат процедурата при склучување на претплатничкиот договор имајќи во предвид дека претплатникот е потребно да се изјасни за секоја точка поединечно, што во практична примена би одземало многу време и би ја усложнила самата процедура.
АЕК	Не се прифаќа	АЕК смета дека со давањето на согласност од страна на претплатникот дека комуникацијата со операторот ќе ја врши по електронски пат, се овозможување уредна достава на пишаната форма и по електронски пат.
Член 8, став 3, алинеј а 10	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително: - согласност од претплатник за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги;	Предлог измена: Образложение: Аналогно на погоренаведените коментари во врска со обременувањето на содржината на претплатничкиот договор, Вип оператор предлага бришење на оваа ставка како нејасна и непотребна.
АЕК	Се прифаќа	
Член 8, став 3, алинеј а 11	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително: - согласност за наплата на заостанат долг при следното надополнување на сметка или	Предлог измена: Образложение: Вип оператор смета дека овој тип на согласност воопшто не соодветствува за претплатнички договор склучен со пост пејд претплатник и истата е не е јасна, односно не е применливо во пракса имајќи ја во предвид природата на припејд услугата овој тип на

	<p>при плаќањето на следната месечна pre-paid претплата;</p>	<p>корисници не потпишуваат ниту еден документ при активирање на услугите. Оттука, сметаме дека при утврдување на содржината на претплатничкиот договор, терминот “при пејд” не треба да се користи во ниту една смисла. Следствено, “pre-paid претплата” не постои во пракса односно припејд корисниците не добиваат сметка во истата смисла како постпејд претплатниците. Во таа насока сметаме дека разграничувањето на овие два типа на претплатници (препаид и постпејд) е многу значајна и суштинска и поради тоа овој термин предлагаме да се утврди само онаму каде е вистински применливо а со цел да не се доведеме во ситуација значењето на истиот да биде различно толкуван од страна на секој субјект засебно.</p> <p>Дополнително, по направената анализа утврдено е дека најголемиот дел од продажбата на препаид СИМ картичките се одвива преку киосци или поточно 70% од продажбата на истите. Така, од практична гледна точка, при купопродажбата на овие СИМ картички преку киоск едноставно не посоти време, ниту услови за потпишување на било какви документи при самиот процес на купување. Природата на овој тип на услуга значително се разлкува од постпејд токму поради едноставниот, лесен, брз и практичен процес на активација на услугите. Токму од таа причина, а за цели на забрзување на процесот на купопродажба на овој тип на СИМ картички, самата активација на услугите не се одвива во киоскот или на продажното место, туку корисникот сам преку однапред дефинирани канали од страна на операторот ги регистрира своите податоци. Така, преку воведувањето на овој тип на согласност, корисникот во ниту еден случај не би добил бенефиции од истото, туку напротив непотребно отежнување на купопродажниот процес, кој веќе доби на тежина уште со измената на Правилникот во 2012 година, а на страна на операторите истото значително би ја загрозила побарувачката на овој тип на услуги и на целиот бизнис воопшто. Имено, на овој начин би се променил самиот концепт на припејд производот кој всушност значи самостојна контрола на трошоци од страна на претплатникот, како и едноставност и слобода во користењето на услугите.</p> <p>На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа алинеја.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Оваа одредба е веќе важечка одредба.
Член 8, став	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и	Предлог измена:

3, алинеј а 12	<p>лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата; 	<p>Образложение:</p> <p>Ставот на Вип оператор е дека овој тип на согласност не е воопшто јасен и истиот е збунувачки. Имено, дали овој тип на согласност ја отвара можноста секој претплатник засебно да утврдува различен износ кој самиот корисник би го сметал за прекумерен трошок на услугата? Исто така не е прецизирано за кој тип на услуга важи, каква функција врши оваа изјава и дали истата повлекува кривична одговорност од претплатникот доколку даде лажна изјава?</p> <p>Имено, доколку претплатникот сака да ги контролира трошоците за услугата, како опција на пазарот постои припејд услугата која го има толку тоа значење и намена – самостојна контрола на трошоците за услугата од страна на претплатникот.</p> <p>Воведување на ваков тип на изјава е целосно несоодветен за постпејд претплатниците и истото е технички и системски невозможно да се реализира. Конкретно, системски не е возможно да се следат овие лимити, ниту пак да се постават гранични вредности утврдени од страна на секој претплатник засебно, како и да се постапува по истите во случај на пречекорување на утврдените прекумерни трошоци за услугата утврдени во изјавата од корисникот. Овој тип на согласност нема никаква смисла ниту оправданост за воведување како дел од претплатничкиот договор ниту истата може да биде соодветно применувана во пракса, ниту од технички аспект ниту од аспект на човечки ресурси. Согласно важечкиот Правилник во моментот доколку направениот износ од страна на претплатникот е најмалку два пати поголем од просечниот износ што претплатникот го платил во последните три месеци, операторот и/или давателот на услуги, го известува претплатникот за ова надминување и за цели на заштита на двете договорни страни операторот има право и може да го прекине обезбедувањето на тие услуги. Овој тип на информирање и предупредување до претплатникот во досегашната примена се покажало како ефективно и ефикасно и сметаме дека истото треба да важи и понатаму. На основа на сето погоренаведено, сметаме дека оваа ставка е неопходно да се избрише.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 и 102 од ЗЕК, а овозможува контрола на трошоците на претплатниците.
Член 8, став	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и	Предлог измена:

3, алинеј а 13	<p>лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг; 	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека овој тип на согласност не е јасна, односно не е презицирано дали истата се однесува на информативните пораки кои претплатникот ги добива откако ќе премине во меѓународен роаминг. Конкретно, дали оваа согласност се однесува на тоа дека претплатникот нема потреба да биде информиран при реализирање на прекумерен сообраќај, а следствено и паричен износ додека е во меѓународен роаминг или пак на генералната информативна порака која претплатниците ја добиваат при преминот во меѓународен роаминг.</p> <p>Вип оператор смета дека овој тип на согласност е непотребен и истиот неоправдано го обременува претплатничкиот договор. На основа на погоренаведените коментари за поедноставување на процедурата на потпишување на претплатнички договор, Вип оператор смета дека оваа ставка е неопходно да се избрише.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 и 102 од ЗЕК, а овозможува контрола на трошоците на претплатниците.
Член 8, став 4, алинеј а 1	<p>Заради заштита на принципот на мрежна неутралност претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да содржи јасна информација во форма утврдена во Прилог 7 од овој правилник, кој е негов составен дел и треба да ги содржи најмалку следниве податоци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -информација за рекламирана брзина на проток на податоци при downlink и uplink, која операторот ја користи при рекламирање на специфичниот тарифен модел за пристап до интернет услуги; 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>На основа на погоренаведените коментари за дефиницијата рекламирана брзина, Вип оператор предлага бришење на тој термин и во оваа ставка. Дополнително, Вип оператор смета дека е потребно унифицирање на терминологијата која ќе се комуницира спрема корисниците. Имено, во погоренаведените одредби се користат термините “upload/download”, додека пак во оваа одредба се користат термините “downlink/uplink”. Во насока на поедноставно комуницирање и пренесување на ваков тип на информација до корисниците, посебно на оние корисници кои не се запознаени со оваа терминологија, предлагаме унифицирана употреба на овие термини односно правилно лекторирање на истите.</p> <p>Од друга страна, формата утврдена во Прилог 7 на овој Правилник е премногу генерална и општа и не е можно за секој специфичен тарифен модел за пристап до интернет да се утврди брзината на проток на податоци. Имено, Вип оператор посочува дека оваа брзина не може да се измери, односно нејасна е методологијата по која ова би се исполнило. Имено, постојат низа варијаблности инпути кои ќе го</p>

		<p>“искриват” реалниот приказ за брзината на проток на податоци. Конкретно, при утврдување на брзината важно е да се има во предвид во кој дел од деноноќието/неделата е реализирано мерењето за брзината, локацијата на мерењето, моменталната оптовареност на мрежата и сл. Оттука, имајќи во предвид дека за секој специфичен пакет не може да се утврди брзина на проток на податоци, предлагаме бришење на оваа ставка.</p> <p>Вип оператор предлага овој ставка да се избрише пред се поаѓајќи од фактот што наведената предлог одредба со која се пропишува “рекламирање” се надвор од делокругот на работа и надлежностите на Агенцијата пропишани во член 8 Законот за електронските комуникации.</p> <p>Агенцијата нема законска надлежност да воведува ваква одредба за рекламирање што е утврдено во делокругот на сосема друг закон, а тоа е Законот за заштита на потрошувачи кој единствено го регулира рекламирањето и заведувачкото рекламирање, па со овој Правилник не може да се воведуваат специфични правила надвор од тој закон, особено што вакви одредби воопшто не се пропишани во Законот за електронските комуникации, за да би можело подетално да се прецизираат со овој правилник.</p> <p>Затоа, доколку Агенцијата за електронски комуникации има таква тенденција, може да иницира процес на промена на соодветниот закон каде е регулирана оваа тематика преку соодветното Министерство за да се регулира на ниво на целокупниот пазар во РМ.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е објаснет погоре
Член 8, став 4, алинеја 4	<p>Заради заштита на принципот на мрежна неутралност претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да содржи јасна информација во форма утврдена во Прилог 7 од овој правилник, кој е негов составен дел и треба да ги содржи најмалку следниве податоци:</p> <p>-информација за услуги и апликации кои можат да се користат во зависност од вистинска брзина на проток на податоци при</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека вака дефинираната одредба е премногу општа и генерална и истата непотребно ќе го оптерети претплатничкиот договор. Од друга страна, технички не е возможно за секоја апликација или услуга да се утврди безината на проток на податоци. Вип оператор посочува дека оваа брзина не може да се измери, односно нејасна е методологијата по која ова би се исполнило. Имено, постојат низа варијаблности инпути кои ќе го “искриват” реалниот приказ за. Конкретно, при утврдување на брзината важно е да се има во предвид во кој дел</p>

	download и upload со склучениот претплатнички договор;	<p>од деноноќието/неделата е реализирано мерењето за брзината, локацијата на мерењето, моменталната оптовареност на мрежата и сл. Со други зборови, т.н. “end-to-end” комуникација не може да биде гарантирана од страна на операторот.</p> <p>Оттука, предлагаме бришење на оваа дефиниција, како несодветна и неприменлива во пракса.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е објаснет погоре
Член 8, став 5	<p>Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, кои треба да бидат во пишана форма.</p>	<p>Предлог измена: Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел кој го користи, како и записите од евиденцијата за претплатникот.</p> <p>Предлог нов став 5': Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот и/или давателот на услуги за извршено активирање и деактивирање на комуникациските услуги по електронски пат (СМС порака, аудио запис, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта, електронски потпис и друго) како и администрирање на други податоци за претплатниците.</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека вака утврдениот став е согласно став 4 и 5 од член 8 од моментно важечкиот Правилник, кои овозможуваат активација и деактивација на комуникациските услуги по електронски пат како напреден и ефикасен вид на комуникација од технолошки аспект. Поради тоа сметаме дека е неопходно 4 и став 5 од член 8 на постојниот Правилник да продолжат и понатаму да важат имајќи во предвид дека досега истото беспрекорно функционираше во пракса како ефективен и ефикасен начин за активација на комуникациските услуги преку електронски средства.</p> <p>На основа на тоа, предлагаме измена на став 5 и воведување на нов став 5' во насока на појаснување на начините на кои може да се изврши активацијата и деактивација на комуникациските услуги, а кои се кориснички ориентирани и</p>

АЕК	Делумно се прифаќа	<p>едноставни за двете договорни страни.</p> <p>Предлогот за додавање на нов став за овозможување на промена на условите од претплатничкиот договор со СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго не се прифаќа. Со член 107 став 2 од ЗЕК е определено дека АЕК ќе ја пропише формата и начинот на информирање за претплатниците ќе го пропише АЕК со овој правилник. АЕК смета дека начинот на информирање треба да биде во пишана форма и следствено, начинот на промена на условите од претплатничкиот договор исто така треба да биде во пишана форма.</p> <p>Член 8 став 5 и 6 гласат:</p> <p>5) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и образците и анексите кон договорот, склучени помеѓу операторот и претплатникот за активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги, утврдување или менување на тарифниот модел предмет на договорот и други промени на условите наведени во договорот, кои треба да бидат во пишана форма.</p> <p>(6) Како составен дел на претплатничкиот договор се сметаат и електронските записи од евиденцијата на операторот за извршено активирање и деактивирање на електронските комуникациски услуги по електронски пат (СМС порака, повикување на телефонски број, веб страна, електронска пошта и друго).</p>
Член 9, став 2	Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор.	<p>Предлог измена:</p> <p>Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор, при што треба да ги намири сите доспеани обврски кон операторот за кои е издадена сметка и сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор. (пример: склучен договор за лојалност на определен период или неплатени сметки заклучно со претпоследната доставена сметка).</p> <p>Образложение:</p>

		<p>За цели на допрецизирање, Вип оператор го предлага погоренаведеното дополнување, со цел транспарентност во врска со давачките кои ќе треба да ги плати претплатникот во случај на предвременно раскинување на претплатничкиот договор. Дополнително, имајќи ја во предвид последната предлог измена од страна на Агенцијата за електронски комуникации во врска со став 5 од член 6, Вип оператор ќе ја искористи оваа прилика уште еднаш да ја посочи потребата од задржување на таа ставка. За таа цел, Вип оператор посочува при утврдување на финалната верзија на Правилникот да ги земете во предвид доставените коментари до Агенцијата за електронски комуникации по основ на Нацрт правилникот за преносливост на броеви на 20.11.2014 година.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот не се прифаќа од причини што во согласност со член 107 став 9.
Член 11, став 1	<p>Форма и начин на информирање и комуникација со претплатниците</p> <p>Комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот (известување, фактура, претплатнички договор и др.) се одвива во пишана форма.</p>	<p>Предлог измена: Информирање и комуникација со претплатниците</p> <p>Комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот се одвива во пишана форма, при што што пишана форма може да биде доставена на еден од следниве начини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат. <p>Образложение: Во врска со наведената предлог измена, сметаме дека е непотребно прецизирање на документите кои се однесуваат на комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот, туку дека истите треба да бидат опфатени во општа и генерална смисла. На основа на тоа, предлагаме бришење на документацијата наведена во заградата како пример.</p> <p>Дополнително, а во насока на поедноставување, предлагаме став 3) од овој член да се дополни и вклучи во овој став 1) кој се однесува за истото.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е дека операторот треба да коминицира со своите претплатници во пишана форма, а начинот на доставување на писменото е во согласност со ЗОУП, кој може да биде и по електронски пат, во согласност со идејата за развој на информатичко општество.

		<p>Доставување на одлуката по доставен приговор се издвојува од останата комуникација поради рокот од 15 дена од денот на прием на одлуката даден во член 120 став 9. Имено, од досегашното искуство, претплатникот не е во можност да докаже кога ја примил одлуката бидејќи денот на изготвување на истата се разликува од денот на прием на истата од страна на претплатникот.</p>
Член 11, став 3	<p>Пишаната форма, може да биде доставена на еден од следниве начини:</p> <ul style="list-style-type: none"> -со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: На основа на предлог измената на став 1) од член 11, предлагаме бришење на овој став.</p>
Член 11, став 6	<p>Поднесокот што се поднесува во електронска форма може да се поднесува и надвор од работно време и во неработни денови.</p>	<p>Предлог дополнување: Поднесокот што се поднесува во електронска форма може да се поднесува и надвор од работно време и во неработни денови. При што рокот за истото ќе тече од првиот работен ден од почетокот на работното време.</p> <p>Образложение: Во насока на појаснување и прецизирање на процесот за известување во електронска форма, го предлагаме поренаведеното појаснување.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Роковите се предвидени во ЗОУП.
Член 11, став 7	<p>Ако поднесокот е врзан со рок утврден со закон, рокот почнува да тече од првиот нареден работен ден.</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: На основа на предлог измената на став 6) од член 11, предлагаме бришење на овој став.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Роковите се предвидени во ЗОУП.
Член 11, став 8	<p>Доставата на одговор на приговор поднесен до оператор се врши на еден од следниве начини:</p> <ul style="list-style-type: none"> -со предавање од страна на оператор лично на претплатникот; 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: Имајќи во предвид дека одговорот по приговор е активност која се смета за комуникација помеѓу операторот и претплатникот, сметаме дека истото е веќе дефинирано и утврдено во рамки на</p>

	-по пошта со препорачана пратка; -по електронски пат доколку операторот има согласност од претплатникот за достава на писменото во електронска форма	став 1) од овој член и истото не треба да се повторува. Поради тоа, предламе бришење на овој став како непотребен.
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
Член 12, став 1, алинеја 7 и воведување на нова алинеја 8	Операторите можат да ги добијат следниве податоци од нивните претплатници: - врз основа на плаќање, дополнителни податоци, под услов тоа да не ги загрозува;	Предлог измена и воведување на нова алинеја 8: - дополнителни податоци, под услов тоа да не ги загрозува правата на трети лица - и други релевантни документи за склучување на договор; Образложение: Предлагаме измена на алинеја 7, сметајќи дека начинот на кој е дефинирана алинејата не е доволно јасен. Дополнително, аналогно на податоците наведени во рамки на член 13 за кои операторот треба да води евиденција, сметаме дека е потребно воведување на општа алинеја, со која операторите би се заштитиле од измами односно можност за добивање и на други податоци и документи со кои би се верификувала идентификација на претплатникот.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 став 75 од ЗЕК. Се брише од правилникот бидејќи е утвден во ЗЕК.
Член 12, став 1, алинеја 7 и воведување на нова алинеја 8	Операторите можат да ги добијат следниве податоци од нивните претплатници: - врз основа на плаќање, дополнителни податоци, под услов тоа да не ги загрозува;	Предлог дополнување: При раскинување на претплатничкиот договор, податоците наведени во ставот (1) на овој член се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги, а доколку во тој период е издаден налог од страна на надлежниот орган за чување и пренос на таквите податоци, во период кој е наведен во налогот на надлежниот орган. Образложение: Во насока на допрецизирање и појаснување, го предлагаме погоренаведеното дополнување.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 став 75 од ЗЕК. Се брише од правилникот бидејќи е утвден во ЗЕК.
Член 14,	Претплатничките договори не треба да содржат нечесни услови, односно одредби	Предлог измена:

алинеј а 2	со кои се предизвикува значителна нерамнотежа во правата и обврските на договорните страни, на штета на претплатниците. Како нечесни одредби се сметаат, но не се ограничуваат на: - можност за привремен прекин во обезбедувањето на услугите или раскинување на претплатничкиот договор, доколку претплатникот сторил повреда на одредбите на некој друг договор склучен со истиот оператор.	Образложение: Имајќи во предвид дека вака дефинираната алинеја отвара можност за злоупотреба од страна на претплатниците, предлагаме бришење на истата. Имено, оваа одредба на ниту еден начин не може да се смета за нечесна, доколку се земе во предвид фактот дека претплатникот не е ограничен преку друг договор да реализира прекумерен долг, што е целосно на штета на операторот.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 102 став 6 од ЗЕК.
Член 14, алинеј а 4	Претплатничките договори не треба да содржат нечесни услови, односно одредби со кои се предизвикува значителна нерамнотежа во правата и обврските на договорните страни, на штета на претплатниците. Како нечесни одредби се сметаат, но не се ограничуваат на: - можност за врзување на претплатниците при склучување на претплатнички договор за користење на јавна достапна комуникациска услуга со други услуги кои не се во надлежност на Законот за електронски комуникации, како на пример терминална опрема;	Предлог измена: Образложение: Операторите се целосно против воведување на оваа одредба. Една од причините за тоа е фактот што пропишувањето на истата е надвор од делокругот за работа и надлежностите на Агенцијата утврдени во член 8 од Законот за електронски комуникации и претставува неосновано инволвирање во комерцијалната политика на операторот, во субвенционирањето кое се применува на пазарот која што е во целосна диспозиција на секој оператор и истото би претставувало и крајно нарушување на конкурентноста на пазарот и деловната политика на секој оператор. Имено, на овој начин Агенцијата за електронски комуникации директно се инволвира во работењето на операторите за тема која не е во нејзина надлежност имајќи во предвид дека пазарот за електронски комуникации е слободен пазар на кој делуваат субјектите и истиот не треба да се ограничува од овој аспект. На основа на тоа, сметаме дека бришењето на оваа одредба е неопходно.
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот да се овозможи привремено исклучивање на претплатник за услуга добиена како предмет на еден претплатнички договор заради неисполнување на обврски од друг претплатнички договор е спротивно со ЗЕК и Законот за облигациони односи. Во однос на вториот предлог, став на АЕК е дека во согласност со член 8 од ЗЕК ,надлежност на АЕК меѓу другото е вршење надзор и контрола, и следење на работењето

		<p>на операторите во согласност со ЗЕК и прописите донесени врз основа на него. АЕК нема надлежност во однос на набавка на терминална опрема, кој преставува комплементарен производ на електронските комуникациски услуги кои ги обезбедуваат операторите. Од тие причини, АЕК смета дека операторите можат да продаваат останата опрема која не е во надлежност на ЗЕК надвор од стандардните претплатнички договори, под услови кои не се регулирани согласно со ЗЕК. Дополнително, во согласност со член 107, став 1 „Потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги има право да склучи договор со оператор за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги., не е наведена терминалната опрема.од тие причини АЕК смета дека користењето на јавната комуникациска услуга да биде условено со користење на друга услуга или опрема која не е неопходна или потребна за да се обезбеди бараната услуга.</p>
Член 15, став 1	<p>Операторот треба да му овозможи на претплатникот пробен период во времетраење од еден месец, пред склучување на претплатничкиот договор од член 8 на овој Правилник.</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Ставот на операторите е дека воведувањето на оваа одредба е сосема непотребно имајќи во предвид дека операторите нудат можност за склучување на претплатнички договор со неопределено времетраење. Имено, вака дефинираната одредба не пропишува обврска за склучување на претплатнички договор, по основ на кој операторот ќе му обезбеди било каков тип на услуги. Оттука, а како неприменлива во пракса, предлагаме бришење на истата.</p>
АЕК	се прифаќа	
Член 15, став 2	<p>Доколку претплатникот не е задоволен од услугата, предмет на претплатничкиот договор, нема обврска да го склучи претплатничкиот договор, при што е должен да ги плати сите надоместоци за користење на услугата, согласно важечкиот ценовник на операторот</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Аналогно на измената и образложението за став 1) од овој член.</p>
АЕК	се прифаќа	
Член 16, став 2	<p>Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред</p>

	од 30 дена пред воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, <u>без известување</u> или последици да може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени.	воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, со претходно известување или последици да може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени, по стапување на сила на односната измена. Образложение: Вип оператор смета дека претплатникот мора да го извести операторот за намерата да го раскине претплатничкиот договор, во спротивно операторот не би имал сознание за истото. Вака дефинираната одредба не е доволно јасна, поради што ја предлагаме погоренаведената измена. Дополнително, а за цели на презицирање на рокот од кој договорот ќе престане да важи, предлагаме важноста на истиот да настапи откако воведената измена ќе стапи на сила.
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 став 2 од ЗЕК.
Член 16, став 3	Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма и треба особено да содржи: -Име или назив на претплатникот; -Адреса на претплатникот; -Претплатнички број; -Број на претплатничкиот договор; -Сите предложени измени на договорот; -Информација за правото дека без известување или последици може да го раскине договорот.	Предлог измена: Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма и треба особено да содржи: -Име или назив на претплатникот; -Адреса на претплатникот; -Претплатнички број; -Сите предложени измени на договорот; -Информација за правото дека или последици може да го раскине договорот. Образложение: Податокот од алинеја 4 на овој став сметаме дека е непотребна информација и истата не треба да биде доставена во рамки на известувањето кое се доставува до претплатникот, имајќи во предвид дека претплатникот секако е свесен за претплатничкиот договор кој го склучил со операторот. Дополнително, а аналогно на измената во рамки на став 2 од овој член, предлагаме измена и на алинеја 5 од овој став.
АЕК	Не се прифаќа	Предлогот не е во согласност со член 107 став 2 од ЗЕК. Операторот може да има склучено повеќе од еден претплатнички договори со еден претплатник и затоа може во едно известување да ги наведе двата претплатнички договори и со едно известување да ја исполни оваа обврска од ЗЕК. Во моментот, операторите тоа го прават со доставата

		на месечните сметки.
Член 16, нов став 5		<p>Воведување на предлог нов став 5) (5) Доколку измената на стандардниот претплатнички договор е иницирана и врз основа на акт на јавната власт, истата нема да се смета како измена направена од страна на операторот во смисла на став 1 од овој член.</p> <p>Образложение: За цели на допрецизирање и појаснување, предлагаме воведување на нов став 5 од овој член.</p>
АЕК	Не се прифаќа	АЕК смета дека предлогот да не се спроведува одредбата од член 107 од ЗЕК само затоа што условите од договорот се менуваат поради акт од јавна власт не се прифаќа. Истото е во спротивност со член 107 од ЗЕК.
Член 17, алинеја 1	Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци, и тоа: -детална сметка согласно член 101 од ЗЕК	<p>Предлог измена: -детална сметка</p> <p>Образложение: Сметаме дека референцата во оваа алинеја во ниту еден случај не е соодветно да биде воведена во овој член, имајќи во предвид дека член 101 потпаѓа под глава Глава дванаесетта која се однесува на обезбедување на универзална услуга и обврските од истата се однесуваат само и исклучиво на давателите на универзална услуга. На основа на тоа, предлагаме измена на оваа алинеја согласно погоренаведеното.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.
Член 17, алинеја 4	Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци, и тоа: -можност за одложено плаќање на цената за приклучок на јавна електронска комуникациска мрежа, на барање на претплатник;	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение: Сметаме дека вака дефинираната алинеја на ниту еден начин не обезбедува можност за контрола на трошоци на претплатникот и истата претставува товар на страната на операторот.</p> <p>На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа алинеја, како несоодветна со целта која треба да се постигне преку овој член.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.

Член 17, алинеј а 7	<p>Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци , и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата, врз основа на изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата. 	<p>Предлог измена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата. <p>Образложение:</p> <p>Во насока на конзистентност со веќе утврдената идентична одредба од член 100 од Законот за електронски комуникации и аналогно на коментарот за Член 8, став 3, алинеја 12, Вип оператор ја предлага погоренаведената измена.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.
Член 18, став 5, алинеј а 3	<p>Активирањето и деактивирањето на дополнителните услуги од страна на операторот, а по барање на претплатникот, се врши на еден од следните начини, во зависност од видот на услугата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - со испраќање на СМС порака на соодветен телефонски број за таа намена или 	<p>Коментар:</p> <p>Вип оператор посочува дека вака дефинираната одредба е контрадикторна со утврденото во рамки на став 5 од член 8 погоре, бидејќи дополнителните услуги исто така се активираат врз основа на склучен претплатнички договор и не може самостојно да се користат поради што и нивното активирање мора да се смета како сосоставен дел од претплатничкиот договор. Така, посочуваме дека ова е уште еден дополнителен аргумент за потребата одредбата од член 8 став 5 мора да се прошири како што е предложено во погоре.</p>
АЕК	Не се прифаќа	
Член 20, став 3	<p>Операторот треба во претплатничкиот договор и општите услови да го утврди датумот на издавање на месечна сметка и рокот во кој што месечната сметка треба да биде платена. Непримањето на сметката или непоседувањето на сметка од која и да било причина не го ослободува претплатникот од обврската да го плати должничкиот износ во предвидениот рок, односно претплатникот треба сам да побара сметка доколку истата не ја примил на време.</p>	<p>Предлог измена:</p> <p>Операторот треба во општите услови да го утврди датумот до кој најдоцна ќе се реализира издавање на месечна сметка (пресметковен период) и рокот за плаќање на истата, сметано од денот на издавање на фактурата. Непримањето на сметката или непоседувањето на сметка од која и да било причина не го ослободува претплатникот од обврската да го плати должничкиот износ во предвидениот рок, односно претплатникот треба сам да побара сметка доколку истата не ја примил на време.</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека информација за датумот до кој најдоцна ќе биде издадена месечната сметка, како и рокот за плаќање на истата може да се утврди во рамки на општите услови, а не во претплатничкиот договор, при што исто така би бил јавна и лесно достапна информација. Поаѓајќи од фактот дека точниот датум за издавање на фактура не може да се утврди во претплатничкиот договор бидејќи тој варира од месец во месец и зависи и од</p>

		пресметковниот период, ја предлагаме погоренаведената измена.
АЕК	Не се прифаќа	Имајќи во предвид дека фактурата може да биде предмет на приговор од страна на претплатник, а во зек е дефиниран рок од 15 дена од настанувањето на повредата, претплатникот мора да знае кој е рокот за добивање на фактурата.
Член 21	Враќање на парични средства	Генерален коментар: Вип оператор смета дека овој дел е дискутабилен, односно треба јасно да се прецизираат случаите на ограничувања или прекин предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата кои ќе бидат основа за враќање на парични средства, како и дали овие одредби ќе се однесуваат на целосен прекин или доколку има делумни испади на одредени локации.
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е елабориран погоре.
Член 21, алинеј а 1	Операторот ќе врати паричните средства на претплатниците во следните случаи: - во случај на ограничувања или прекин предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износот, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците	Предлог измена: - во случај на ограничувања или прекин предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Пресметаниот износот, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, по барање од страна на претплатниците. Образложение: Вип оператор смета дека враќањето на парични средства треба да се применува само во исклучетелни ситуации на прекин или ограничување, кои траат значително подолг период односно подолго од 48 часа. Имено, вака дефинираните одредби се премногу строги и имплицитно наметнуваат постоење на “service level agreement” помеѓу операторот и претплатникот, што е спротивно на природата на електронските услуги кои на корисничка страна се секогаш до ниво на “best effort”. На основа на тоа, ја предлагаме погоренаведената измена.
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е елабориран погоре.
Член 21,	Операторот ќе врати паричните средства на претплатниците во	Предлог измена: - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана

алинеј а 2	<p>следните случаи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците; 	<p>реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 48 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, по барање од страна на претплатниците;</p> <p>Образложение: Аналогно на образложението за алинеја 1 од овој член.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е елабориран погоре.
Член 21, алинеј а 3	<p>Операторот ќе врати паричните средства на претплатниците во следните случаи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во други случаи на основан приговор од страна на претплатникот за утврдена неточна обработка на податоци што доведува до зголемување на износот за користени електронски комуникациски услуги, доколку ги има намирено своите долгови, во висина на погрешното задолжување со <u>вкalkулирана законска казнена камата</u>, 	<p>Предлог измена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во други случаи на основан приговор од страна на претплатникот за утврдена неточна обработка на податоци што доведува до зголемување на износот за користени електронски комуникациски услуги, доколку ги има намирено своите долгови, во висина на погрешното задолжување , <p>Образложение: Вип оператор предлага измена на овој став, бидејќи согласно досегашната пракса на Вип оператор, доколку одреден корисник не изврши навремено плаќање на својата сметка, за истото не пресметуваме затезна камата. Аналогно сметаме дека и за наведениот случај нема да има потреба од вкalkулирање на затезната камата.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е елабориран погоре.
Член 23, став 3	Во случај на повреда, операторот е должен писмено да го известува претплатникот за повредата и мерката што ќе ја преземе и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски.	<p>Предлог измена:</p> <p>Во случај на повреда, операторот е должен во пишана форма да го известува претплатникот за повредата и мерката што ќе ја преземе и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски.</p>

		<p>Образложение:</p> <p>Согласно предлог измената на став 3 од член 11, кој вклучува можност за известување по електронски пат, при што за известување преку СМС порака не е потребна согласност од претплатникот, ја предлагаме оваа измена како најефикасна, ефективна и брза постапка во вакви ситуации, со цел корисникот навремено да реагира и да ја корегира повредата.</p>
АЕК		Член 23 е целосно избришан од Правилникот бидејќи е обврска од ЗЕК.
Член 24, став 2	Приговорот од ставот (1) на овој член претплатникот го поднесува во пишана форма, во согласност со член 11 од овој Правилник	<p>Коментар:</p> <p>Аналогно на измената во рамки на став 8 од член 11, сметаме дека одговорот по приговор може да се доставува по пошта, но не и по препорчана пошта имајќи ги во предвид огромните трошоци на страна на операторот реализирани од печатење и испраќање на одговорите по приговор.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е елабориран погоре.
Член 25, став 1	Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, по сопствено барање заради неисполнување на обврските на операторот предвидени во претплатничкиот договор, без плаќање на казнени пенали.	<p>Предлог измена:</p> <p>.</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека оваа одредба е премногу општа и не е прецизно дефинирана оправданоста за оваа активност. Имено, истата може да биде различно толкувана од секоја страна, при што следствено отвара можност за злоупотреба на оваа одредба од страна на претплатниците.</p> <p>Поаѓајќи од член 8 од Законот за електронски комуникации, Вип оператор смета дека утврдувањето на одредби од типот на предложената не потпаѓаат под ингеренеците на Агенцијата, туку на</p>

		<p>тело што утврдува акти за заштита на потрошувачите на основа на Законот за заштита на потрошувачите. Ова уште повеќе што Агенцијата преку воведување на оваа одредба ќе причини низа дисторзии на пазарот кои ќе се одразат негативно врз работењето на операторите и врз генералната слика на самиот пазар.</p> <p>За раскинување на договор постојат точно утврдени причини и доколку не бидат исполнети условите пропишани од страна на операторот, таквите причини се сосем доволни да се искористат за еднострано предвременно раскинување на договорот од страна на претплатникот без казнени пенали, освен за подмирување на субвенцијата за земената терминална опрема. Исто така и посочуваме на Агенцијата дека во случај на раскинување на договорот по овој основ претплатникот ќе мора да ја плати полната цена за земената терминална опрема во случај кога за истата му е овозможено на претплатникот исплата на рати или му е дадена субвенционирана цена за набавка на уредот поврзана со минималното времетраење на договорот. Крајно е неосновано за само краток период претплатникот да може да го раскине договорот и да ја задржи терминалната опрема без притоа да ја исплати истата во полн износ.</p> <p>Од таа причина, предлагаме бришење на оваа одредба.</p>
АЕК	не се прифаќа	Предлогот за оневозможување на раскинување на претплатнички договор заради неисполнување на обврските од истиот од страна на оператор без плаќање на казнени пенали не се прифаќа од причини што неисполнување на договорните обврски е основа за предвременно раскинување кое настанува по вина на една од договорните страни.
Член 25, став 2	Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, во пишана форма, врз основа на поднесено писмено барање во слободна форма или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во	<p>Предлог измена:</p> <p>Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, во писмена форма, врз основа на поднесено писмено барање на образец пропишан од страна на операторот и/или давателот на услуги, а објавен во неговите општи услови при што треба да ги намира сите доспеани обврски</p>

	Правилникот за преносливост на броеви.	<p>кон операторот и/или давателот на услуги за кои е издадена сметка и утврдените давачки за предвременно раскинување или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во Правилникот за преносливост на броеви.</p> <p>Коментар:</p> <p>За цели на појаснување и прецизирање, Вип оператор ја предлага погоренаведената измена.</p>
АЕК	Не се прифаќа	<p>Член 60 од Закон за облигациони односи гласи „Формалните договори можат да бидат раскинати со неформална спогодба, освен ако за определениот случај со закон е предвидено нешто друго или ако целта поради која е пропишана формата за склучување на договорот бара раскинување на договорот да биде извршено во истата форма.“</p> <p>Во член 25 став 3 е предвидено што треба да содржи барањето за раскинување на договор.</p>
Член 25, став 3, алинеј а 5	<p>Писменото барање треба да ги содржи најмалку следниве податоци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 3 дена од денот на поднесување на барањето. 	<p>Предлог промена:</p> <p>Писменото барање треба да ги содржи најмалку следниве податоци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 30 дена од денот на поднесување на барањето. <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека рокот за раскинување на договор 3 дена од денот на поднесување на барањето е прекраток и истиот во пракса не е можно да се реализира. Имено, за оваа активност ќе биде потребно дополнително системско решение, чиј развој ќе инцира огромен финансиски трошок на страна на операторот од една страна, а од друга страна во пракса ќе биде многу тешко да се спроведе бидејќи услугите ќе бидат многу често или порано или подоцна од 3 дена деактивирани што ќе придонесе сторнирање на сметки.</p>

		Од таа причина, Вип оператор смета дека е неопходно продолжување на рокот во кој претплатничкиот договор може да биде раскинат.
	Делумно се прифаќа	Ставот се менува и гласи „ посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 5 дена од денот на поднесување на барањето“
Член 25, став 4	Договорот се смета за раскинат од денот наведен во писменото барање.	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека оваа одредба е неприфатлива односно мора да се почитува рокот за раскинување на претплатнички договор кој го утврдил операторот во претплатничкиот договор, а не рокот кој ќе го утврди претплатникот. Во пракса, сите права и обврските прекинуваат да важат од моментот на деактивирање на претплатникот.</p> <p>На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа одредба, имајќи го во предвид наведеното во рамки на став 3 од овој член.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Сите права престануваат да важат од денот на раскинување на претплатничкиот договор.
Член 26, алинеја 1	<p>Операторот може да го раскине претплатничкиот договор особено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поради повреда на условите наведени во претплатничкиот договор во согласност со член 23 од овој правилник, во рок не подолг од 5 дена; 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Сметаме дека предвидениот рок од 5 дена во оваа алинеја треба да се избрише од причина што во одредени случаи истиот е неприменлив. Така на пример во случај на повреда на одредбите од претплатничкиот договор, операторот може писмено да го извести претплатникот и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски или пак веднаш да го исклучи ако истиот предизвикува моментална и сериозна закана по јавниот ред, јавната безбедност, здравјето на луѓето и животната средина или предизвикува голема материјална или оперативна штета.</p>

АЕК	се прифаќа	
Член 26, алинеја 3	<p>Операторот може да го раскине претплатничкиот договор, особено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кога со судска одлука претплатникот се брише од соодветниот регистар; 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека оваа одреба треба да се избрише како неприменлива во пракса. Имено, случаите кога една фирма со судска одлука се избришани од соодветниот регистар не се обврзани во одреден рок да достават решение до операторот поради што операторите никогаш не се свесни за тоа дејствие и на тој начин се отвара можноста истите од страна на операторот и понатаму да ги користат електронски комуникациски услуги односно можат да го пролонгираат раскинувањето на договорот по нивна желба. Оттука, а како сосема неоправдана и на целосна штрета исклучиво на страна на операторот предлагаме бришење на оваа одредба.</p>
АЕК	Не се прифаќа	<p>Не е јасен коментарот, како може непостоечко правно лице да користи електронска комуникациска услуга?</p>
Член 26, алинеја 4	<p>Операторот може да го раскине претплатничкиот договор, особено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во случај на стечај или ликвидација, или неликвидност на претплатникот, доколку правото за користење на услугата не е пренесено на друго лице во рок определен од страна на операторот 	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека оваа одреба треба да се избрише. Имено, во случај на стечај или ликвидација, или неликвидност на претплатникот, не се обврзани во одреден рок да достават решение до операторот поради што операторите никогаш не се свесни за тоа дејствие и на тој начин се отвара можноста истите од страна на операторот и понатаму да ги користат електронски комуникациски услуги односно можат да го пролонгираат раскинувањето на договорот по нивна желба. Оттука, а како сосема неоправдана и на целосна штрета исклучиво на страна на операторот предлагаме бришење на оваа одредба.</p>

АЕК	Не се прифаќа	Не е јасен коментарот.
Член 28, став 3	Доколку претплатникот побара рестрикција за прикажување на неговиот претплатнички број (CLIR) од операторот, истата ќе важи во мрежите на сите оператори во Република Македонија, освен кога се работи за повик кон број на служби за итни повици или кога повиканата страна има активирано функција на CLIR Override.	<p>Коментар:</p> <p>За цели на појаснување и прецизирање, Вип оператор предлага да се воведат дефиниции за термините “CLIP” и “CLIR Override”.</p>
Член 31, став 4	Операторот е должен бесплатно и без одлагање, со смс порака да го извести претплатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по отпочнување на користење на услугата меѓународен роаминг, со наведување на цените со вклучен ддв за иницирање на повик, примање на повик и смс порака во согласност со склучениот претплатнички договор, освен кога претплатникот потпишал согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг.	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека воведувањето на ваков тип на одредба е преголема обврска и оптоварување на страна на операторот од една страна и доставување на преголем обем на податоци до корисникот од друга страна.</p> <p>Вип оператор предлага бришење на оваа одредба од причини што пред се не постои реална можност содржината за цените и тарифите на сите роаминг партнери да биде опфатена и со неколку СМС пораки (1. постојат разни услуги (СМС, ММС, повик, податоци итн), 2. Постојат различни цени за секоја од овие услуги кон засебни дестинации). Таквите информации му се достапни на претплатникот во било кое време во објавените ценовници од страна на операторите заедно со насоките за користење на роаминг услугите, како и користење на низа олеснителни услуги за пониски цени. Поголем дел од овие информации веќе ги проследуваме до претплатниците кога ќе се најават на мрежата на странски оператор и со истите сметаме дека претплатниците се сосем доволно известени за комерцијалните аспекти на роаминг услугата. Имено, СМС пораката како услуга може да обезбеди 160 карактери, при што содржината на овие информации би биле далеку пообемни од овој број на карактери, што значи дека на претплатникот во одреден момент ќе му пристигнат повеќе од 1 или 2 пораки, односно реализација на активност која од корисничка страна е е пожелна. Дополнително, со оваа одредба не се земени во предвид промоциите или пакетите кои ги нудат операторите за роаминг пакетите посебно во летните периоди, кога претплатниците активираат роаминг пакет кој вклучува одреден број на говорен и СМД сообраќај. Имено, доколку</p>

		<p>претплатникот има активирано ваков тип на пакет, пораките кои ќе ги добива ќе бидат сосема непотребни за претплатникот имајќи во предвид дека веќе е информиран и ги користи бенефициите вклучени во самиот пакет.</p> <p>Од друга страна, во рамки на одредбата е наведено дека операторот е должен бесплатно и без одлагање, со СМС порака да го извести претплатникот дека отпочнува со користење на роаминг услуги веднаш по опточнување на користење на услугата меѓународен роаминг, што може да се толкува во две насоки односно моментот кога претплатникот се закачил на мрежата на странскиот оператор или пак моментот кога реално започна со користење на некоја услуга (пример реализирал повик).</p> <p>Поради комплексноста на оваа одредба, како и непотребните информации кои реално ќе го оптоваруваат претплатникот и за кои веќе секако има достапни информации преку повеќе канали кои се нудат од страна на оператор, сметаме дека е неопходно бришење на оваа одредба.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 став 2, алинеја 5 и 6 контрола на трошоци.
Член 31, став 5	Операторот е должен, бесплатно и без одлагање, да им овозможи користење на услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг, на претплатници кои потпишале согласност дека не им е потреба наведената услуга, по доставување на барање од страна на претплатникот.	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Имајќи во предвид дека претплатникот во секое време може да активира забрана за услуги во роаминг, како и истата да ја повлече, а имајќи ги во предвид погоренаведените одредби кои се однесуваат на согласностите и нивното оптоварување на содржината на претплатничкиот договор, Вип оператор предлага бришење на оваа одредба како непотребна.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 100 став 2, алинеја 5 и 6 контрола на трошоци.
Член 31, став 7	Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за	<p>Предлог измена:</p> <p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека оваа одредба е премногу обврзувачка и од технички аспект не е возможно да се исполни. Имено, во реално време</p>

	<p>услугата односно за достигнување на вкупен износ од 3000 денари со вклучен ддв за реализиран сообраќај во меѓународен роаминг. Претплатникот може да го извести операторот со смс порака дека е согласен за ограничување на пристап до услугата.</p>	<p>нема податоци за реализација на услугата и истото не може да се измери со овој степен на прецизност во парична вредност, како и да се утврди кој претплатник колкав трошок реализирал и истото да се спречи.</p> <p>Исто така нејасно е процедурата во случај претплатникот да не одговори на СМС пораката, како и колку е максималната вредност која што операторот треба да ја толерира во ваков случај. Од друга страна не е утврден ниту рок до кој треба да се чека претплатникот да одговори на пораката, ниту пак активности кои треба да се превземат доколку претплатникот не одговори воопшто на оваа порака. Дополнително, постојат и случаи каде корисникот редовно плаќа околку 3000 денари. Во таков случај не е јасно утврден кој процент на отстапување ќе се смета за “невообичаени или прекумерни трошоци за услугата”.</p> <p>Имено, доколку корисникот сака да ги контролира трошоците за услугата, како опција на пазарот постои припејд услугата која го има толку тоа значење и намена – самостојна контрола на трошоците за услугата од страна на претплатникот.</p> <p>На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа одредба.</p>
<p>АЕК</p>	<p>Не се прифаќа</p>	<p>Ставот на АЕК е образложен погоре.</p>
<p>Член 31, став 8</p>	<p>(8) Операторот е должен да го следи вообичаеното однесување на претплатникот кој користи роаминг услуги и бесплатно, со смс порака да го предупреди во случај на невообичаени или прекумерни трошоци за услугата односно за достигнување на вкупен износ од 1000 денари со вклучен ддв за реализиран интернет сообраќај во меѓународен роаминг. Доколку претплатникот не го извести операторот, операторот е должен бесплатно и без одлагање да го ограничи пристапот и користењето на услугата. Доколку претплатникот го извести операторот со смс порака дека е согласен да ја користи услугата, операторот е должен да продолжи</p>	<p>Коментар: Вип оператор смета дека оваа одредба е премногу обврзувачка и од технички аспект не е возможно да се исполни. Имено, во реално време нема податоци за реализација на услугата и истото не може да се измери со овој степен на прецизност во парична вредност, како и да се утврди кој претплатник колкав трошок реализирал и истото да се спречи.</p> <p>Исто така нејасно а процедурата во случај претплатникот да не одговори на СМС пораката, како и колку е максималната вредност која што операторот треба да ја толерира во ваков случај. Од друга страна не е утврден ниту рок до кој треба да се чека претплатникот да одговори на пораката, ниту пак активности кои треба да се превземат доколку претплатникот е согласен да продолжи да ја користи услугата и дали во таков случај ќе има ограничување во однос на трошоцит кои ќе ги реализира. Дополнително, постојат и случаи каде корисникот</p>

	да ја обезбедува истата.	редовно плаќа околку 1000 денари. Во таков случај не е јасно утврден кој процент на отстапување ќе се смета за “невообичаени или прекумерни трошоци за услугата”. Имено, доколку корисникот сака да ги контролира трошоците за услугата, како опција на пазарот постои припејд услугата која го има толку тоа значење и намена – самостојна контрола на трошците за услугата од страна на претплатникот. На основа на тоа, предлагаме бришење на оваа одредба.
АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
Член 33	Права на операторот	Коментар: Коментарите наведени погоре, аналогно се однесуваат за секоја засебна точка во овој член
Член 34	Обврски на операторот	Коментар: Коментарите наведени погоре, аналогно се однесуваат за секоја засебна точка во овој член
Член 40, став 2	Ако операторот од став (1) на овој член го раскине комерцијалниот договор на барање на надлежен орган, истиот треба да ги извести сите останати оператори во Република Македонија, кои треба веднаш по приемот на известувањето да го прекинат пристапот до бројот на услуга со додадена вредност за своите претплатници.	Предлог измена: Ако операторот од став (1) на овој член го раскине комерцијалниот договор со давателот на услуга со додадена вредност кој е давател на содржинска услуга на барање на надлежен орган, давателот на услуга со додадена вредност кој е давател на содржинска услуга треба да ги извести сите останати оператори во Република Македонија, кои треба веднаш по приемот на известувањето да го прекинат пристапот до бројот на услуга со додадена вредност за своите претплатници. Образложение: Вип оператор смета дека обврската утврдена во овој став е на целосна одговорност на страна на давателот на услуга со додадена вредност кој е давател на содржинска услуга и во случај на раскин на комерцијален договор на барање на надлежен орган единствено и исклучиво давателот на услуга со додадена вредност треба да биде обврзан да ги извести сите останати оператори во Република Македонија. Во таа насока, ја предлагаме погоренаведената измена со цел правилно распределување на обврските и одговорностите.
АЕК	Не се прифаќа	Ова е веќе важечка одредба.
Член 53,	Информациите од член 1 став (2) на овој Правилник се доставуваат во форма на	Коментар: Вип оператор предлага во рамки на овој дел да се воведат

став 1	Известување за понудени електронски комуникациски услуги и тоа информации за опис на тарифни модели, тарифни пакети, поединечни тарифи за обезбедување на електронските комуникациски услуги и тоа за следните видови услуги:	појаснување односно дефиниција за поимот “тарифен модел” и “тарифен пакет”, со цел точно дефинирање на основата за која треба да се достават информациите. Истото може да биде различно толкувано од страна на секој оператор поединечно, поради што доставените информации нема да бидат правилна основа за споредување.
АЕК	Не се прифаќа	Ова е веќе важечка одредба.
Член 54, став 1, точка 2.6	Информациите за услугата национални повици од јавна телефонска мрежа на фиксна локација треба да ги содржат следните податоци: 2.6 Цена за меѓумесен сообраќај кон други фиксни мрежи (минута разговор) (евтина тарифа, скапа тарифа, единствена тарифа)	Предлог измена: 2.6. Цена за сообраќај кон други фиксни мрежи (минута разговор) (евтина тарифа, скапа тарифа, единствена тарифа) Коментар: Вип оператор предлага бришење на терминот “меѓумесен” како несоодветен и непотребен во оваа ставка.
АЕК	Не се прифаќа	Ова е веќе важечка одредба.
Член 54, став 1, точка 2.8.1	Информациите за услугата национални повици од јавна телефонска мрежа на фиксна локација треба да ги содржат следните податоци: 2.8.1 Евтина тарифа (од хх:хх до хх:хх)	Предлог измена: Информациите за услугата национални повици од јавна телефонска мрежа на фиксна локација треба да ги содржат следните податоци: 2.8.3 Единствена тарифа Образложение: Вип оператор смета дека е неопходно да се воведат и трет тип на тарифа т.н. единствена тарифа бидејќи повеќето понуди на операторите се однесуваат на повици кои имаат иста тарифа во текот на целиот ден.
АЕК	Не се прифаќа	Ова е веќе важечка одредба.
Член 54, став 2, точка 2.7	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 2.7 Интервал на тарифирање	Предлог измена: Информациите за услугите на национален сообраќај реализирани од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 2.7.6 единствена тарифа Образложение: Вип оператор смета дека терминот “повици” не е соодветен во овој став, бидејќи во рамки на точка 3 од став 2, се опфатени и информации

		<p>за СМС и ММС пораките, кои се подмножество на овој став, поради што терминот “повици” не соодветствува со наведените потточки во рамки на тој став.</p> <p>Дополнително, Вип оператор смета дека е неопходно да се воведи и трет тип на тарифа т.н. единствена тарифа бидејќи повеќето понуди на операторите се однесуваат на повици кои имаат иста тарифа во текот на целиот ден.</p>
АЕК	Не се прифаќа	Ова е веќе важечка одредба.
Член 54, став 2, точка 3.7.3 и 3.7.3	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 3.7.3 Викенд тарифа (од хх:хх до хх:хх) 3.7.4 Супер ефтина тарифа (од хх:хх до хх:хх)	<p>Предлог измена: Информациите за услугите на национален сообраќај реализиран од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци:</p> <p>3.7.5 единствена тарифа</p> <p>Образложение: Аналогно на образложението погоре.</p>
Член 54, став 2, точка 5.2	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 5.2 Подрачје на покривање со UMTS/EDGE сигнал	<p>Предлог дополнување: 5.2 Подрачје на покривање со UMTS/EDGE/LTE сигнал</p> <p>Образложение: Вип оператор смета дека е потребно дополнување на оваа ставка, за цели на конзистеност со Правилникот за мерење на параметрите за квалитет согласно кој операторите треба да доставуваат податоци за покриеност и со LTE сигнал.</p>
АЕК	Се прифаќа	
Член 54, став 2, точка 6.3 и 6.4	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 6.3 Бесплатни SMS 6.4 Бесплатни MMS	<p>Коментар: Вип оператор смета дека е потребно дополнување на овие точки со цел појаснување овие бесплатни SMS и MMS пораки во која насока се испратени, односно дали се однесуваат на бесплатни SMS и MMS пораки во сопствена мрежа или пак пораки во мрежите на другите оператори. Сметаме дека е потребно истото да се презицира за цели на избегнување на различно толкување од страна на сите оператори.</p>
Член 54, став 2,	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните	Предлог дополнување: 6.7’ – бесплатни минути кон сите национални мрежи

точка 6.5, 6.6, 6.7	податоци: 6.5 Бесплатни минути разговор во сопствена мрежа 6.6 Бесплатни минути разговор кон други мобилни мрежи 6.7 Бесплатни минути разговор кон фиксни мрежи	Образложение: Вип оператор смета дека имајќи ги во предвид понудите на пазарот, неопходно е дополнување на оваа точка со цел усогласување со реалните понуди.
Член 54, став 2, точка 7.6	Информациите за услугите на национални повици од јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следните податоци: 7.6 Максимално време на отстранување на пречка	Предлог измена: Вип оператор е на став дека “Максимално време за отстранување на пречка” не може прецизно да се утврди, бидејќи зависи од ситуација до ситуација односно од природата на настанатата пречка, а особено во случај кога отстранувањето не зависи директно од Операторот на јавни електронски комуникациски мрежи, односно од давателот на јавни електронски комуникациски услуги (како што е пример со обезбедувањето на електрично напојување, пристап итн).
Член 54, став 3, точка 4.3	Информациите за услугата меѓународни повици од јавна телефонска мрежа на фиксна локација и јавна мобилна комуникациска мрежа треба да ги содржат следниве податоци: Подрачје на покривање со UMTS/EDGE сигнал (во %)	Предлог дополнување: Подрачје на покривање со UMTS/EDGE/LTE сигнал (во %) Образложение: Вип оператор смета дека е потребно дополнување на оваа ставка, за цели на конзистеност со Правилникот за мерење на параметрите за квалитет согласно кој операторите треба да доставуваат податоци за покриеност и со LTE сигнал.
Член 54, став 5, точка 4.2	Информациите за услугата пристап до интернет со широк опсег треба да ги содржат следниве податоци: Подрачје на покривање со UMTS/EDGE сигнал	Предлог дополнување: Подрачје на покривање со UMTS/EDGE/LTE сигнал (во %) Образложение: Вип оператор смета дека е потребно дополнување на оваа ставка, за цели на конзистеност со Правилникот за мерење на параметрите за квалитет согласно кој операторите треба да доставуваат податоци за покриеност и со LTE сигнал.

бр.	Член	Содржина	Коментар
1	Член 4 став (3) Транспарентност и објавување на	„Операторот треба на своите претплатници да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската брзина, минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го	Сметаме дека треба да се допрецизира дека ова ќе биде регулирано од страна на АЕК и дека само тие мерења ќе треба да се сметаат за валидни

	информации	ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации“	
	АЕК		Член делумно се менува и гласи: „Операторот треба на своите претплатници, по нивно барање да им обезбеди начин за проверка и следење на вистинската и минималната брзина, како и да му обезбеди информации за условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации.“
2	Член 7 Одбивање на барање за склучување на претплатнички договор	Операторот може да одбие барање за склучување на претплатнички договор во следните случаи: - доколку утврди дека барателот не поседува платежна способност; - доколку барателот не ги достави сите потребни документи и доколку постојат ограничувања кои се во врска со капацитетот и техничките можности на операторот	Зошто се избришани 2 алинеи во член 7 кои единствено му беа од помош на операторот за да не доаѓа до злоупотреба од стана на претплатниците. Сметаме дека истите треба повторно да бидат наведени во член 7: - доколку не е платен надоместокот за почетно приклучување во предвидениот рок; - доколку барателот има неподмирена долг спрема операторот -Доколку барателот не ги достави сите потребни документи
	АЕК	Се прифаќа алинејата за неподмирена долг спрема операторот Не се прифаќа алинејата за надомест за почетно приклучување	Фактирирањето и наплатата е врз основа на склучен договор и испорачана услуга. Нема основ за наплата на такви надоместоци пред склучување на договор.
3	Член 8 став (1) Склучување на претплатнички договор и содржина на претплатнички договор	По добиено писмено известување за постоење на техничка можност операторот склучува со претплатникот претплатнички договор, во рок не подолг од 15 дена, од денот на приемот на известувањето при што претплатничкиот однос се смета за заснован од денот на склучување на претплатничкиот договор. Операторот треба да ги активира услугите кои се предмет на претплатничкиот договор од денот на склучување на претплатничкиот договор.	Во поголем број на случаи, технички не е изводливо услугата да се активира истиот ден. Ова треба да биде или по договор или да се одреди максимално време за активирање на услугата. Предлагаме да гласи: „Операторот треба да ги активира услугите кои се предмет на претплатничкиот договор, не покасно од 30 дена од денот на склучување на претплатничкиот договор. Со активирање на услугата, започнуваат да течат и обврските за плаќање.“ Агенцијата треба да земе во предвид дека при користење на големопродажни продукти операторот кој ги обезбедува веќе има одредени рокови во зависност од продуктот но сите се подолги од ВЕДНАШ, исто така многу ретко кај фиксните сервиси сервисот може да биде активиран истиот ден поради честата потреба од физичка инсталација на корисничка опрема кај самиот корисник.
	АЕК	Се прифаќа	
4	Член 8 став (3) Склучување на претплатнички	Претплатничкиот договор од став (1) на овој член треба да биде во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма и треба особено да содржи податоци и информации согласно член 107 став 1 од	Пред се сметаме дека зборот „сеопфатна“ е премногу општ збор и сметаме дека треба да се избрише или да се замени со „концизна“.

<p>договор и содржина на претплатнички договор</p>	<p>Законот за електронските комуникации вклучително:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6) услугите што се обезбедуваат (опис на услугата, начин на тарифирање, рекламирана брзина на проток на податоци при download и upload, вистинска брзина на проток на податоци при download и upload, минимална брзина на проток на податоци при download и upload, програмскиот пакет односно листата на програмски сервиси на оператор кој реемитува програмски сервиси кои ги реемитува во моментот, а за кои е издадена потврдата за регистрација од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, информација за вклучената количина на податоци и цената и условите при надминување на оваа количина; 7) информација за бројот 190 на контакт центарот на Агенцијата за електронски комуникации; 8) информација за надлежен суд во случај на спор по претплатничкиот договор; 9) рок и начин на раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник; 10) рок и начин на раскинување на претплатнички договор од страна на оператор; 11) сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно; 12) информации и начин на промена на условите на претплатничкиот договор; 13) согласност за прекорачување на депонирани средства во при пејд сметка; 14) согласност за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адресата преку која ќе се врши доставата; 15) согласност од претплатник за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги; 16) согласност за наплата на заостанат долг при следното надополнување на сметка или при плаќањето на следната месечна pre-paid претплата; 17) изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата; 	<p>Исто така во алинеа 6 од овој член „сите давачки кои произлегуваат од предвременно раскинување на претплатничкиот договор, за секој месец поединечно“, сметаме дека е нерационално да се даваат за секој месец поединечно.</p> <p>Алинеа 9 од овој член „согласност за достава на писменото во електронска форма, вклучително и емаил адресата преку која ќе се врши доставата“ сметаме дека е премногу конфузна и нејасна. Истата сметаме дека треба да се преформулира.</p> <p>Алинеа 11 од истиот член е нејасно зошто е потребна согласност од претплатникот за наплата на заостанат долг при следното надополнување на сметка или плаќање на следна месечна pre-paid претплата? На кој начин операторот поинаку би си го наплатил долгот? Или истиот треба да го наплата преку судска постапка. Доколку на ваков начин операторот не го наплати долгот, тогаш кај претплатникот секогаш ќе се провлекува долг, а претплатникот никогаш нема да даде согласност за наплата на истиот на начините кои се наведени во точката.</p> <p>Како што е наведено во алинеа 12 Доколку на претплатникот треба да му се даде “изјава за прекумерни трошоци” операторите треба да обезбедат посебни системи за следење на сообраќајот кој го прават самите претплатници. Тоа е дополнителна и непотребна инвестиција за операторите.</p>
---	---	---

		<p>18) согласност дека не му е потребна услуга за информирање при користење на јавна мобилна комуникациска услуга во меѓународен роаминг;</p> <p>19) согласност за објава на лични податоци во телефонски именик и телефонски служби за информации во согласност со член 107 став 5 од ЗЕК за физички лица.</p>	
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
5	Член 8 став (4) алинеа (6) Склучување на претплатнички договор и содржина на претплатнички договор	- кои било процедури утврдени од операторот за мерење и обликување на сообраќајот со цел да се избегне оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност, како и информации за тоа како овие процедури би влијаеле на квалитетот на услугата	Ова е невозможно да биде опишано во договорот зошто не е еднозначно определено и во различни ситуации се употребуваат различни механизми, затоа предлагаме овој став да се избрише.
	АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 од ЗЕК.
6	Член 9 став (1) Времетраење на претплатнички договор	Претплатничкиот договор од член 8 од овој Правилник, доколку се склучува на определено задолжително време истото не треба да биде подолго од 24 месеци. Во секој случај на претплатникот треба да му се даде можност за склучување на договор со времетраење не подолго од 12 месеци	Да се преформулира членот. „Операторот треба да му обезбеди можност на претплатникот за склучување на претплатничкиот договор од член 8 од овој Правилник со задолжително траење на договорната обврска за временски период од 12 месеци и најдолг задолжителен период од 24 месеци“
	АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 од ЗЕК.
7	Член 9 став (2) Времетраење на претплатнички договор	Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор.	Сметаме дека овој став треба да се надополни и да гласи: „ Одредбите од ставот (1) на овој член не треба да претставуваат ограничување или пречка за претплатникот во случај кога тој бара пренесување на бројот во мрежата на друг оператор, при што претплатникот треба да ги намира сите доспеани обврски кон операторот за кои е издадена сметка и сите давачки кои произлегуваат од предвременото раскинување на претплатничкиот договор“
	АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 107 од ЗЕК.
8	Член 11 став (1) Форма и начин на информирање и комуникација	Комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот (известување, фактура, претплатнички договор и др.) се одвива во пишана форма	Да се дополни: „Комуникацијата помеѓу операторот и претплатникот (известување, фактура, претплатнички договор и др.) се одвива исклучиво во пишана форма“

	со претплатниците		
	АЕК	се прифаќа	Претплатничкиот договор се склучува во согласност со член 8 од Правилникот. Став 1 се менува и гласи: „комуникацијата помеѓу претплатникот и операторот (звестувањем фактура, останата комуникација и др) се одвива во пишана форма.“
9	Член 11 став (3) Форма и начин на информирање и комуникација со претплатниците	Пишаната форма, може да биде доставена на еден од следниве начини: - со предавање од страна на оператор/ претплатник лично; - по пошта; - по електронски пат	Бидејќи истото се однесува и за начинот на доставување на претплатнички договор, соодветни барања, анекси и слично за кои операторот е неопходно да може недвосмислено да го утврди идентитетот на корисникот кој истите ги потпишува. Како операторот ќе утврди дека пишаниот документ посебно договорот е потпишан од страна на барателот на услугата? Сметаме дека со ваквиот став се овозможува можност за злоупотреба
	АЕК	се прифаќа	
10	Член 11 став (6) Форма и начин на информирање и комуникација со претплатниците	Поднесокот што се поднесува во електронска форма може да се поднесува и надвор од работно време и во неработни денови	Сметаме дека овој став треба да се надополни и да гласи: „Поднесокот што се поднесува во електронска форма може да се поднесува и надвор од работно време и во неработни денови, но по истиот ќе се постапи првиот работен ден во работното време на операторот.“
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
11	Член 11 став (8) Форма и начин на информирање и комуникација со претплатниците	Доставата на одговор на приговор поднесен до операторот се врши на следниве начини: - со предавање од страна на оператор лично на претплатникот; - по пошта со препорачана пратка; - по електронски пат доколку операторот има согласност од претплатникот за достава на писменото во електронска форма	Сметаме дека овој став треба да се избрише бидејќи формата и начинот на информирање и комуникација со претплатниците (меѓу кои спаѓа и одговор на приговор) се веќе дефинирани во овој член став (1).
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
12	Член 12 став (1) Добивање на	Операторите можат да ги добијат следниве податоци од нивните	Предлагаме во алинеа 1 да се додаде и „ презиме “. Зошто ни е потребна дејноста на претплатникот или пак

	податоци од своите претплатници, нивно користење и чување	претплатници: <ul style="list-style-type: none"> - Име или назив на претплатникот; - матичен број за физички лица и даночен и регистарски број за правни лица; - дејност на претплатникот; - адреса и седиште на претплатникот; - претплатнички број; - академска титула или професија, и - врз основа на плаќање, дополнителни податоци, под услов тоа да не ги загрозува правата на трети лица 	академската титула или професија на претплатникот? Тоа се приватни работи на претплатникот и немаат никаква врска со услугите кои ги нуди операторот. Сметаме дека е поважно во овој член да се надолжни со следниве алинеи: <ul style="list-style-type: none"> - број на документ за лична идентификација (лична карта, патна исправа,...) - потврда за привремено престојувалиште (за странски државјани) Предлагаме измена на алинеа 7, бидејќи истата е нејасна и не е доволно јасна. Исто така сметаме дека треба да се дополни став каде би се заштитиле операторите од злоупотреба од страна на потенцијалните претплатници, со користење на туѓи документи. Предлагаме да се додаде став: „При собирање на податоците наведени во став (1) од овој член, операторите имаат право да побараат на увид исправа за лична идентификација, за да се проверат податоците и идентитетот на личноста која го потпишува договорот“
	АЕК		Членот се брише од правилникот бидејќи е дефиниран во ЗЕК.
13	Член 12 став (2) Добивање на податоци од своите претплатници, нивно користење и чување	(1) Податоците наведени во ставот (1) на овој член можат да се користат само за: <ul style="list-style-type: none"> - склучување, надзор и престанок на претплатничките договори; - наплата на услугите, - подготовка и издавање на телефонски именици согласно овој закон, и - други цели согласно овој закон, а врз основа на добиена согласност од претплатникот. 	Во алинеа 3 од овој став е наведено „... согласно овој закон“, ова е правилник. Да се смени и да се надолжни согласно ЗЕК и членот од ЗЕК на кој се повикува. Истиот коментар се однесува и на наредната алинеа 4
	АЕК	Се прифаќа	
14	Член 13 Евиденција за воспоставени претплатнички	Операторите треба да водат евиденција за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и матичен број или број на	Малку е нејасна релацијата помеѓу член 12 и 13 од овој Правилник. Во член 12 се набројани податоци кои операторот има право да ги побара од своите претплатници, а во член 13 е наведено што треба да чува во евиденција операторот за своите

	договори	патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице. Податоците наведени во евиденцијата за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) се чуваат за период од една година од денот на издавање на последната сметка на претплатникот за обезбедените услуги	претплатници каде се наведени работи кои не се наведени во член 12. Овие два члена треба да се усогласат.
	АЕК		Членот се брише од правилникот бидејќи е дефиниран во ЗЕК.
15	Член 14 алинеа 4 Нечесни одредби во претплатничките договори	<p>Претплатничките договори не треба да содржат нечесни услови, односно одредби со кои се предизвикува значителна нерамнотежа во правата и обврските на договорните страни, на штета на претплатниците. Како нечесни одредби се сметаат, но не се ограничуваат на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можност за наплата на повторно приклучување во случај кога до исклучување дошло по вина на операторот, - можност за привремен прекин во обезбедувањето на услугите или раскинување на претплатничкиот договор, доколку претплатникот сторил повреда на одредбите на некој друг договор склучен со истиот оператор, - можност за одбегнување или ограничување за исполнување на договорните услуги, на штета на претплатникот; - можност за врзување на претплатниците при склучување на претплатнички договор за користење на јавна достапна комуникациска услуга со други услуги кои не се во надлежност на Законот за електронски комуникации, како на пример терминална опрема; - можност за наплата на услуги, кои не се искористени од страна на претплатникот, а се однесуваат на месечните надоместоци за услугите, кои претплатникот нема да ги користи заради раскинување на претплатничкиот договор 	Сметаме дека алинеа 4 од овој член треба да се избрише, бидејќи со истата Агенцијата се инволвира во работењето на операторите и во делокруг на работа за која Агенцијата не е надлежна согласно член 8 (Надлежност на Агенцијата) од Законот за електронски комуникации. Со оваа алинеа сметаме дека Агенцијата неосновано се инволвира во политиката на операторот, со што би се нарушила конкурентноста на пазарот на операторите.
	АЕК	Делумно се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
16	Член 15 Пробен период пред склучување на претплатнички договор	<p>(1) (1)Операторот треба да му овозможи на претплатникот пробен период во времетраење од еден месец, пред склучување на претплатничкиот договор од член 8 на овој Правилник.</p> <p>(2) Доколку претплатникот не е задоволен од услугата, предмет на претплатничкиот договор, нема обврска да го склучи претплатничкиот договор, при што е должен да ги плати сите</p>	Сметаме дека овој член треба да се избрише, бидејќи сметаме дека истата е непотребна. Сите оператори им нудат на претплатниците можност за склучување на претплатничкиот договор на неопределено времетраење.

		надоместоци за користење на услугата, согласно важечкиот ценовник на операторот	
	АЕК	Се прифаќа	
17	Став 16 Промена на условите од претплатничкиот договор	<p>(4) Операторот може да ги менува условите од претплатничкиот договор само со согласност на претплатникот.</p> <p>(5) Претплатникот треба да биде известен за сите предложени измени во условите наведени во договорот во рок не пократок од 30 дена пред воведувањето на измените, како и за правото дека во истиот период, без известување или последици може да го раскине договорот доколку не се согласува со предложените измени.</p> <p>(6) Известувањето од ставот (2) на овој член треба да биде во пишана форма и треба особено да содржи::</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име или назив на претплатникот; - Адреса на претплатникот; - Претплатнички број; - Број на претплатничкиот договор; - Сите предложени измени на договорот; - Информација за правото дека без известување или последици може да го раскине договорот. <p>(4) Доколку операторот не постапи во согласност со ставот (2) од овој член, тоа нема да ги ослободи претплатниците од плаќање на пристигнатите и неплатени обврски или исполнување на договорените обврски пристигнати пред извршените измени во условите наведени во претплатничкиот договор</p>	<p>Сметаме дека треба да се надополни овој член:</p> <p>(5) Доколку претплатникот не се изјасни во периодот наведен во став 2 од овој член, ќе се смета дека е согласен со измените.</p> <p>(6) Операторот не е обврзан да ги извести претплатниците за измена на договорот, доколку истите се наложени поради измени на ЗЕК или законските прописи</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
18	Член 17 алинеа 4 Дополнителни обврски на операторот	<p>Операторот треба на претплатниците да им обезбеди можност за контрола на трошоци , и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - детална сметка согласно член 101 од ЗЕК; - бесплатна селективна забрана за појдовни повици или за СМС/ММС пораки со додадена вредност, а кога е технички возможно и за други видови слични апликации, на барање на претплатник; 	<p>Сметаме дека алинеа 4 од овој член треба да се избрише, бидејќи истата само прави нова обврска и товар на операторите.</p> <p>Исто така сметаме дека и алинеа 7 од овој член треба да се избрише, аналогно на коментарот од член 8 став (3) алинеа 12 од овој Правилник.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - можност за плаќање однапред за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа и користење на јавно достапни телефонски услуги, врз основа на согласност од претплатник; - можност за одложено плаќање на цената за приклучок на јавна електронска комуникациска мрежа, на барање на претплатник; - ограничување на пристап до услуги или исклучување на претплатник согласно член 102 од ЗЕК; - совети за цени со што им се обезбедува можност на претплатниците да добијат информации за алтернативни пониски цени за услугата, доколку постојат, и - бесплатно предупредување во случај на невообичаени или прекумерно направени трошоци за услугата, врз основа на изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата. 	
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
19	Член 18 став (2) Листа на услуги	Со склучувањето на претплатничкиот договор, претплатникот ги користи услугите што ги обезбедува операторот согласно тарифниот модел кој го избрал. Претплатникот може најмногу еднаш во период од 30 дена да бара промена на тарифниот модел, доколку ги исполнува условите за користење на тарифниот модел определен од операторот	Да се дополни: „ само доколку ги исполнува условите“
	АЕК	Не се прифаќа	Истото е наведено
20	Член 19 став (2) алинеа 8 Ценовник и тарифирање	- секое заокружување на износот на цената на услугата (се нагласува дали заокружувањето се врши на износ на повисоката или пониската најблиска децимала	Постојат генерални и сеопфатни правила за заокружување на броеви, а воедно постои и Одлука донесена од Народна банка на Република Македонија (сл.весник бр.54/2012). Сметаме дека нема потреба ова да се стави во ценовник. Предлагаме овој став да се брише како непотребен.

21	<p>Член 21 алинеа 1 и 2 Враќање на парични средства</p>	<ul style="list-style-type: none"> - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците; - во случај на ограничувања или прекини предизвикани од планирана реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, операторот врши враќање на паричните средства во делот на претплатата и надоместоците за дополнителните услуги за износ пропорционален на времетраењето кога услугата не била обезбедувана, доколку прекилот трае подолго од 03 часа. Пресметаниот износ, за целото времетраење на ограничувањата или прекините ќе биде одбиен во наредната сметка на сите претплатници кај кои постоел прекин, без тоа да биде побарано од страна на претплатниците 	<p>Сметаме дека овие алинеи треба да се ревидираат. Овие услови се дел од договорри за Best effort услуги, а според дефинициите кои ги имате наведено станува збор за услуги со големо ниво на достапност. Како Агенција за електронски комуникации, Вие најдобро треба да знаете што значи одржување на мрежа, а посебно развој, унапредување и подобрување на мрежата. Со ваквите членови во правилникот, не треба да очекувате никакви инвестиции за подобрување на операторите, бидејќи било каква инвестиција од страна на операторот, реконструкција, модернизација или одржување на мрежата, би значел дополнителен трошок за операторите кој треба да го исплатат кон корисниците како пенали поради направениот најавен прекин на услугите. За ваквите сервиси сметаме дека треба да се направи измена во алинеите и да се смени во период не подолг од 48 часа во период од 2 месеци.</p> <p>Еве и едно појаснување месечна достапност од 99% што е која најчесто се нуди за сервиси кај кои е можно да се направи барем делумна заштита е недостапност на сервисот на месечно ниво од 7,2 часа, предложеното врене од 3 часа значи достапност од 99,58% што не е возможно да се обезбеди за масовни сервиси кои во принцип се бест ефорт сервиси.</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
22	<p>Член 22 Привремено ограничување</p>	Привремено ограничување или прекин на пристап	<p>Зошто се избришани ставови кои ги штитат операторите од злоупотреба од страна на претплатниците како на пример:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доколку претплатникот не ја плати сметката за користење на

	или прекин на пристап		<p>услугите до датумот за плаќање определен во сметката, до целосно плаќање на истата, освен во случај на поднесен приговор за износот на сметката, кога претплатникот треба да го плати износот на месечната претплата до датумот наведен во сметката, до конечност на одлуката</p> <ul style="list-style-type: none"> - доколку претплатникот ја користи претплатничката линија и соодветните комуникациски услуги за давање на комуникациски услуги на други лица со надомест - ако претплатникот не дозволи преглед на исправноста на неговата терминална опрема или инсталации, до извршување на прегледот - ако претплатникот приклучи терминална опрема којашто не е во согласност со важечките прописи - доколку јавната комуникациска услуга се користи или е наменета да се користи за цел спротивна на Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него или друг закон или пропис, констатирана од страна на надлежен орган - доколку јавната комуникациска услуга се користи или е наменета да се користи за цел спротивна на условите од претплатничкиот договор <p>Сметаме дека е бесмислено да се тргнат овие алинеи кои единствено ќе нанесат штета на операторите и да се натрупаат со долгови од претплатниците и судски спорови кои ниту претплатниците нема да им бидат во корист бидејќи нивните долгови ќе станат уште поголеми со дополнителните судски, норатски и извршителски трошоци.</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Истото е во согласност со член 102 од ЗЕК.
23	Член 22 став (2) Привремено ограничување или прекин на пристап	(2)Операторите се должни да ја информираат Агенцијата и да ги известат корисниците за ограничувањата или прекините кои траат подолго од 30 минути	Сметаме дека треба ад се надополни и да гласи: „ Операторите се должни да ја информираат Агенцијата и да ги известат корисниците за ограничувањата или прекините кои траат подолго од 30 минути, преку било каков медиум, електронска пошта, телефонски, смс, пошта или било какво јавно гласило.
	АЕК		Овој член е избришан од правилникот бидејќи е дефиниран во ЗЕК.
24	Член 23 став (1)	Операторот може да го ограничи пристапот до неговите услуги	Сметаме дека треба да се дополни ставот: „ Операторот може да

	Ограничување на пристап до услуги или исклучување на претплатник	и/или може да го исклучи претплатникот и да го раскине договорот за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги само во случај кога претплатникот сторил повреда на условите наведени во договорот	го ограничи пристапот до неговите услуги и/или може да го исклучи претплатникот и да го раскине договорот за приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги само во случај кога претплатникот сторил повреда на условите наведени во договорот и законот за електронски комуникации“.
	АЕК		Овој член е избришан од правилникот бидејќи е дефиниран во ЗЕК.
25	Член 23 став (3) и став (5) Ограничување на пристап до услуги или исклучување на претплатник	Во случај на повреда, операторот е должен писмено да го извести претплатникот за повредата и мерката што ќе ја преземе и да му определи разумен рок за исполнување на договорените обврски (5) Неплаќањето на сметката не се смета за повреда согласно ставот (4) од овој член, а операторот е должен да постапи согласно ставот (3) на овој член	Во претплатничкиот договор се наведени сите повреди и мерките кои би ги превземал операторот доколку дојде до тоа, Сметаме дека нема потреба од достава од дополнителни известувања од страна на операторот до претплатникот особено Доколку корисникот свесно ги прави. Зошто повторно операторот да прави трошок за да го известува за секое исклучување поради неподмирена долг како што е наведено во став (5) од истиот член. Аналогно на наведеното, неиспорачувањето на сервис, нема да се смета за повреда на договорот?! Ако претплатникот нема никаква обврска да ги плати сметките, зошто воопшто да има претплатнички договор ?!
	АЕК		Овој член е избришан од правилникот бидејќи е дефиниран во ЗЕК.
26	Член 25 Раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	Раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	Зошто се повторно избришани ставови од стариот правилник кои се во полза на операторите за да не дојде до злоупотреба од страна на претплатниците. Сметаме дека треба да се вратат ставовите: - Претплатникот може да го раскине договорот при што треба да ги намира сите доспеани обврски кон операторот - Претплатникот и по раскинувањето на претплатничкиот договор ќе биде одговорен за плаќање на сите трошоци кои биле направени од негова страна, а кои евентуално се фактурирани со задоцнување или се фактурирани, а не се платени од страна на претплатникот - При раскинување на претплатничкиот договор, претплатникот треба да ги врати комуникациските средства во сопственост на операторот во исправна состојба, која ја утврдува операторот при преземањето на средствата.
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре

27	Член 25 став (2) Раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	Претплатникот може да го раскине претплатничкиот договор со операторот, пред истекот на договорениот период, во пишана форма, врз основа на поднесено писмено барање во слободна форма или со поднесување на барање за пренесување на број кај друг оператор на начин определен во Правилникот за преносливост на броеви	Сметаме дека секој оператор треба да има пропишан образец за раскинување на договорот, каде сите податоци и причини би биле јасни, концизни и конкретни, доколку корисникот не наведе во барањето битни податоци како број на договор или референтен број за да може истиот да биде недвосмислено и еднозначно определен тоа ќе биде валиден основ за одбивање на ваквото паушално барање. Договорот и се што е претходно пишувано во врска со истиот се безпредметни доколку останат ваквите ставови во правилникот. Операторите ќе мора да бидат претпазливи при склучување на договори и да одбиваат голем број на претплатници поради можноста од злоупотреби.
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
28	Член 25 Раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	(3) Писменото барање треба да ги содржи најмалку следниве податоци: <ul style="list-style-type: none"> - име или назив на претплатникот; - матичен број за физички лица и даночен и регистарски број за правни лица; - адреса на претплатникот; - електронска комуникациска услуга (тарифен модел/ пакет/ претплатнички број и др) и - посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 3 дена од денот на поднесување на барањето 	Според алинеа 5 од овој став, значи и доколку претплатникот има неподмирена долг, ја нема вратена опремата и слично, ние повторно во рок од 3 дена ќе бидеме приморани да му го раскинеме договорот, а потоа судски да го наплатиме долгот??? Ваквиот став единствено им се дозволчува на претплатниците да можат да прават злоупотреби и да прават долгови кај операторите. Се ова ќе донесе само до оптоварување на судските системи, и зголемување на долговите и правење непотребни трошоци за двете страни. Сметаме дека оваа алинеа треба да се надополни и да гласи: „посакуваниот датумот на раскинување на претплатничкиот договор, кој не може да биде пократок од 3 дена од денот на поднесување на барањето, само доколку претплатникот ги исполнува договорните услови “ Воедно овој став е контрадикторен со став (2) од овој член бидејќи вели дека претплатникот треба да го поднесе барањето во „словодна форма“, а во овој став се дефинира што најмалку треба барањето да содржи.
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
29	Член 25 став (5) Раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	Операторот не смее да одбие раскинување на претплатнички договор по барање на претплатник	Истите коментари од претходниот став би ги надоврзале и за овој став. Повторно се става претплатникот во предност и му се дава можност за злоупотреба и натрупување на долгови кај сите оператори. Сметаме дека ваквиот став или треба да се допрецизира или да

			<p>се избрише. Операторот има право доколку претплатникот не исполнил дел од своите договорни обврски, да одбие раскинување на договор се до исполнување истите.</p> <p>Предлог измена: „ Доколку претплатникот ги има исполнето условите за предвременно раскинување на договорот операторот не смее да одбие барање за раскинување на истиот.“</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре
30	Член 30 став (4) Преселување на претплатнички приклучок	За преселување на приклучокот, претплатникот плаќа трошоци за инсталирање на приклучок на јавната комуникациска мрежа на адресата каде што се преселува, во согласност со ценовникот на операторот	<p>Повторно е избришан став кој е во полза на операторот. Сите избришани ставови во правилникот се за претплатниците целосно да го злоупотребуваат намирувањето на сметките. Сметам дека треба да се врати ставот:</p> <p>- Операторот може да го одбие барањето за преселување на приклучок на друга адреса на претплатници кои имаат неподмирени сметки кон него се до нивно подмирување.</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Не во корист на претплатниците
31	Член 33 став (5) Права на операторот	да води евиденција, за сите воспоставени претплатнички односи (post-raid и pre-raid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и матичен број или број на патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице, во согласност со член 13 од овој Правилник	<p>Сметаме дека согласно Законот за заштита на лични податоци треба да се надолжни ставот и да гласи:</p> <p>„да води евиденција, користи, чува, обработува и разменува податоците на своите претплатници за сите воспоставени претплатнички односи (post-paid и pre-paid) која особено треба да содржи податоци за име, презиме и адреса, а за правното лице назив и седиште на правното лице, и матичен број или број на патна исправа, а за правното лице даночен број на правното лице, за потребите на операторот, во согласност со член 13 од овој Правилник“.</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Предлогот е во спротивност со член 107 став 8 од ЗЕК.
32	Член 33 Права на операторот	Права на операторот	<p>Да се додаде став:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја провери платежната способност на правно или физичко лице кое поднесува барање за склучување на претплатнички договор - поради ненавремено плаќање или неплаќање на сметките, да изврши исклучување на претплатничката линија - за повторно вклучување на исклучена претплатничка линија поради ненавремено плаќање или неплаќање на сметката, да го задолжи

			<p>претплатникот покрај заостанатиот долг, да плати надоместок за повторно приклучување на претплатничката линија во согласност со неговиот ценовник</p> <p>- да врши преглед и контрола на исправноста на терминалната опрема и инсталациите на претплатникот</p>
	АЕК	Не се прифаќа	Тоа е дел од условите на претплатничкиот договор. Во член 26 став 1 е наведено дека операторот може да го раскине претплатничкиот договор поради повреда на условите наведени во истиот.
33	Член 33 став (13) Права на операторот	(13) без согласност на корисниците, привремено да го ограничи или прекинат пристапот до нивните услуги доколку тоа е потребно заради реконструкција, модернизација, одржување или во случај на технички пречки или недостатоци во мрежата, во согласност со член 22 од овој Правилник	Како планира АЕК да се градат и модернизираат мрежите ако треба истата да се изведе во рок не подолг од 03 часа, а доколку трае подолго на претплатниците треба да им се исплаќаат пенали?!
	АЕК	Не се прифаќа	Претплатникот треба да плати за услугите кои ги користи.
34	Член 34 став (2) Обврски на операторот	да обезбеди за своите корисници начин за проверка и следење на вистинската брзина, минималната брзина и условите кои го ограничуваат пристапот и/или користењето на услуги и апликации, во согласност со член 4 од овој Правилник	Дали ова се мисли на Speed test или мониторинг? Speedtest е моментална брзина до тест серверот, за да биде моментална брзина, ништо друго не треба да работи кај корисникот, додека мониторингот е неизводливо и прескапа инвестиција да се прави за сите корисници
	АЕК		Ставот на АЕК е образложен погоре.
35	Член 34 став (3) Обврски на операторот	да склучи договор со потрошувач или краен корисник кој бара приклучок и користење на јавна комуникациска мрежа и/или јавно достапни електронски комуникациски услуги, во јасна, сеопфатна и лесно достапна форма, пишана форма, усогласен со член 107 од ЗЕК, во согласност со член 8 од овој Правилник	Пред се сметаме дека зборот „сеопфатна“ е премногу општ збор и сметаме дека треба да се избрише или да се замени со „концизна“.
36	Член 34 став (14) Обврски на операторот	(14) да податоците доставени од неговите претплатници ги користи во согласност со член 12 од овој Правилник;	Да се дополни ставот: (14) „податоците доставени од неговите претплатници ги користи, чува, обработува и разменува во согласност со член 12 од овој Правилник;“
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
37	Член 34 став 37 Обврски на операторот	(37) да определи рок за плаќање на месечната сметка од 15 дена од наведениот датум на издавање, во согласност со член 20 од овој Правилник	Сметаме дека треба да се надопolni и да гласи: „ да определи рок за плаќање на месечната сметка не помал од 15 дена од наведениот датум на издавање, во согласност со член 20 од овој Правилник
	АЕК	Не се прифаќа	Ставот на АЕК е образложен погоре.
38	Член 35 Права на	Права на претплатникот	Зошто се повторуваат истите ставови кои се наведени во член 33

	претплатникот и член 36 Обврски на претплатникот	Обврски на претплатникот	и член 34? Зарем има потреба да се наведуваат истите работи кои веќе се наведени во претходните членови како обврски и права на операторите, да се наведат повторно во права и обврски на претплатниците со разлика од само 6 обврски кои претплатниците ? Сметаме дека соодветно и пропорционално треба да се изменат член 35 и член 36
39	Член 64 став (1) и (2) Преодна одредба	(1) Операторите треба во рок од 2 (два) месеца од денот на влегување во сила на овој Правилник да ги усогласат своите стандардни претплатнички договори со Законот за електронските комуникации и овој Правилник и да ги достават на одобрување до Агенцијата. (2) Операторите треба во рок од 2 (два) месеца од денот на влегување во сила на овој Правилник да објават ажурирани податоци за применливите цени и тарифи, за сите надоместоци во случај на раскинување на претплатничкиот договор, како и информации за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги што ги обезбедуваат	Сметаме дека рокот од 2 месеци е премногу краток. Станува збор за обемна материја која за да биде завршена квалитетно, неопходно е подолго време. Предлагаме рокот да биде не подолг од 4 месеци.
	АЕК	Не се прифаќа	Во интерес на крајните корисници е усогласување на стандардните претплатнички договори на операторите со ЗЕК во разумен рок. АЕК смета дека рокот од 2 месеца е сосема разумен.

Во врска со предложениот текст на новиот Предлог Правилникот за видот и содржината на податоците и информациите за општите услови во однос на пристапот и користењето на јавните комуникациски услуги кои ги објавуваат операторите и за видот и содржината на податоците што ќе ги објавува Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст како Правилник), објавен на интернет страницата на Агенцијата за електронски комуникации, сметаме дека истиот треба да се измени и/или дополни во следните одредби:

- Во член 3 став 1 алинеа 4 да се допрецизира во делот на: **„... обликување на сообраќајот со цел да се избегне оптоварување или преоптоварување на мрежната поврзаност, како и информации за тоа како овие процедури би влијаеле на квалитетот на услугата; „** во насоки да се разјасни за каков вид на обликување на сообраќај се мисли, како и на кој начин процедурите може да влијаат на квалитетот на услугите.**коментарот не е јасен**
- Во член 3 став 1 алинеи 17, 25 и 26 се однесуваат на раскинување на договорот и надоместоци за предвременно раскинување на истиот па сметаме дека треба да се сумираат во една алинеа.
- Во член 3 став 1 алинеа 26 каде се утврдува обврска за операторот да објави информации за надоместоците за предвременно раскинување на договорот, да се избрише делот: **„... за секој месец поединечно„** бидејќи ваквото решение е нејасно во смисла дали регулаторот сака да укаже на фактот надоместокот за предвременно раскинување на договорот да биде различен во секој месец или пак интенцијата на регулаторот е претплатникот да има јасна слика колкав ќе му биде надоместокот при предвременно раскинување на договорот во секој месец поделно за времетраењето на договорот.**ставот на АЕК е образложен погоре.**

- Во член 4 став (2) е предвидена забрана за операторот да користи мерки за обликување на интернет сообраќајот, додека пак во член 3 став 1 алинеа 4 е предвидена обврска за операторот јавно, на својата веб страница и во продажните места да ги објави процедурите за обликување на сообраќај, па ваквото решение создава забуна на што конкретно се однесува забраната за обликување на интернет сообраќајот односно дали операторот може да обликува сообраќај но не смее да обликува само согласно член 4 став (2), во кој обем и каков тип на сообраќај. Од овие причини потребно е ова решение да се допрецизира или пак избрише во целост. **истото е во согласност со член 108 став 3 алинеја 4**
- Во член 4 став (3) предвидена е обврска за операторот која технички е невозможна да се оствари од причини што проверката на брзината на интернет сообраќај се мери во даден момент па така истата е вистинска, моментална, додека пак истовремено мерење на вистинска и минимална брзина е невозможно. Доколку интенцијата на регулаторот е да наметне обврска на операторот да овозможи начин на следење на моменталната интернет брзина на сообраќај, тогаш ова решение да се модифицира во насоки на погоре кажаното. **ставот на АЕК е образлозен погоре.**
- Во член 6 став (4) рокот да се зголеми на 7 работни дена. **Роковите се избришани и оставени на операторот да ги утврди, објави согласно член 108 како и наведе во претплатничкиот договор согласно член 107 од ЗЕК.**
- Во член 7 став (1) да се додаде нова алинеа кој ќе гласи: **„доколку има долг кон операторот,, се прифаќа**
- Во член 8 став (1) зборот **„писмено,,** да се избрише, се со цел да се поедностави процедурата за засновање претплатнички однос, пред се од причини што задолжително доставување на писмено известување за техничка можност за приклучок на претплатник ќе ја обремени и временки и процедурално постапката за приклучување на претплатник, а што веруваме не е интенција на регулаторот. Дополнително објаснување во оваа насока е и неможноста операторот да го знае моментот на прием на известувањето од страна на претплатникот, за да почне да го засметува рокот за склучување на договор, што пак доколку го прекорачи истиот, ќе сноси и одредени реперкусии за истото. **ставот на АЕК е образлозен погоре.**
- Во член 8 став (1) рокот од 15 дена да се зголеми на 45 дена. **Роковите се избришани и оставени на операторот да ги утврди, објави согласно член 108 како и наведе во претплатничкиот договор согласно член 107 од ЗЕК.**
- Во член 8 став (3) да се допрецизира терминот: **„јасна, сеопфатна и лесно достапна форма,,** како би се избегнале натамошните различни толкувања.
- Во член 8 став (3) алинеа 1 да се измени во насоки на следното: да се отстрани обврската на операторот да ја објавува и вистинската брзина, бидејќи истата е варијабилна во зависност од целокупниот сообраќај, па истата не може да се предвиди точно. **ставот на АЕК е образлозен погоре.**
- Во член 8 став (3) алинеи 3 и 4 да се избрише зборот **„рок и,,** истото е спротивно од член 107 од ЗЕК.
- Во член 8 став (3) алинеа 6 да се избришат зборовите: **„за секој месец поединечно,,** ставот на АЕК е образлозен погоре.
- Во член 8 став (3) алинеа 12 да се избрише во целост, поради нелогичноста на обврската која кај операторот нема да биде возможна за имплементација поради неможноста да се следи за секој претплатник поединечно колкав е лимитот на дозволиениот прекумерен трошок, па да се постапува по истиот. Наметнување на дополнителни трошоци за надградба на софтвери и системи за операторот, покрај многубројните други утврдени надоместоци, ќе предизвика значително оптоварување на дејноста, а што веруваме не е интенција на операторот, кој напротив протежира инвестирања во нови генерации на мрежи и услуги. **Не се прифаќа. Истото е во согласност со член 100 од ЗЕК**
- Во член 8 став (4) обврската Прилогот за мрежна неутралност да биде составен дел на претплатничкиот договор, да се избрише во целост, а истиот да се измени во насоки информациите за производот да бидат објавени на веб страницата и продажните места на операторот. **ставот на АЕК е образлозен погоре.**

- Во член 8 став (4) алинеа 2 да се избрише бидејќи вистоинската брзина на интернет сообраќај е варијабилна во зависност од целокупниот сообраќај, па истата не може да се предвиди точно. **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 8 став (4) алинеа 4 да се избрише бидејќи не е возможно да се дадат информации во целост кои се апликации и услуги може да се користат од страна на претплатникот, пред се поради огромната бројност на истите, како и секојдневното создавање на нови. **не се прифаќа. Истото е во согласност со член 107 од ЗЕК**
- Во член 8 став (4) алинеа 5 да се избрише во целост, бидејќи е непотребно претплатничкиот договор да се обременува со овој вид на информации кои патем ќе бидат објавени на веб страницата и во продашните места на опеарторот, па претплатникот ќе биде запознаен со истите. **не се прифаќа. ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 8 став (4) алинеа 6 да се избрише во целост бидејќи е непотребно претплатничкиот договор да се обременува со овој вид на информации кои патем ќе бидат објавени на веб страницата и во продашните места на опеарторот, па претплатникот ќе биде запознаен со истите. **не се прифаќа. ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 8 став (5) по зборот **„пишана„** да се додаде: **„и електронска„**. **не се прифаќа. ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 9 став (1) да се допрецизира во насоки дали одредбата предвидува обврска за операторот за секој ТМ да има можност претплатникот да склучи договор на 12 и 24 месеци. **истото е избришано бидејќи е дефинирано во член 107 став 9 од ЗЕК.**
- Во член 9 став (3) на крајот на реченицата точката да се замени со заперка, па да се додадат следните зборови: **„доколку има промена во содржината на услугите на ТМ или во цената на истиот„**, одредбата е јасна. Коментарот не се прифаќа. **Времетраењето на договор е утврдено во ЗЕК ,после кој рок престанува да важи.**
- Во член 10 став (1) рокот од 30 дена да се смени и истиот да гласи: 7 дена. **не се прифаќа**
- Во член 11 став (1) на крајот на реченицата точката да се замени со заперка, па да се додадат следните зборови: **„телефонски или по електронски пат„**, **не се прифаќа**
- Во член 11 став (8) алинеа 2 да се допрецизираат видовите на пратка. **Коментарот не е јасен**
- Во член 12 став (1) алинеа 5 да се додадат зборовите: **„за контакт„**, **истото е избришано бидејќи е дефинирано во член 107 став 5 од ЗЕК**
- Во член 12 став (1) да се додаде нова алинеа која ќе гласи: **„број од лична карта или патна исправа за физички лица„**, **истото е избришано бидејќи е дефинирано во член 107 став 5 од ЗЕК**
- Во член 12 став (3) рокот од една година да се зголеми на три години. **истото е избришано бидејќи е дефинирано во член 107 став 5 од ЗЕК**
- Членот 13 да се допрецизира во насоки на потребата од водење на евиденција на претплатнички договори од страна на операторите, за кои цели ќе служи истата, а рокот од една година да се зголеми на три години.
- Во член 14 став (1) алинеа 4 да се допрецизира во насока на што мисли регулаторот кога забранува врзување на електронска комуникациска услуга со друг вид на услуги кои не се електронско, без притоа да се наведуваат примери. **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Член 15 да се избрише во целост. **се прифаќа.**
- Во член 16 став (2) да се дообјани делот како без известување претплатникот може да го раскине договорот. **се мисли на избегнување на постапка за раскинување на договор по барање на претплатник. Ова е постапка за раскинување на договор поради промена на услови во истиот.**
- Во член 16 став (3) алинеа 6 да се дообјасни како без известување претплатникот може да го раскине договорот. **се мисли на избегнување на постапка за раскинување на договор по барање на претплатник. Ова е постапка за раскинување на договор поради промена на услови во истиот.**

- Во член 17 став (1) алинеа 4 да се дообјасни каква е таа можност што операторот ќе му ја даде на претплатникот за одложено плаќање на цената за приклучок. **истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.**
- Во член 17 став (1) алинеа 6 да се дообјасни на каква обврска мисли регулаторот за совети за цени во насоки да се допрецизира начинот и постапката за давање на совети. **истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.**
- Во член 17 став (1) алинеа 7 да се избришат зборовите: **„врз основа на изјава од претплатник за износ на прекумерни трошоци за услугата... истото е во согласност со член 100 од ЗЕК.**
- Во член 18 став (1) да се допрецизира терминот: **„јасна, сеопфатна и лесно достапна форма,,** како би се избегнале натамошните различни толкувања.
- Во член 21 став (1) алинеи 1 и 2, рокот од 03 часа да се измени и истиот да гласи: 48 часа. **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 22 став (2) рокот од 30 минути да се измени и истиот да гласи: 12 часа. **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 23 став (2) да се избрише, бидејќи договорот непотребно ќе се обременува, а овие мерки може да бидат наведени во општите услови на операторот. **истото е избришано бидејќи е дефинирано во ЗЕК**
- Во член 23 став (3) да се избрише зборот: **„писмено,,** **истото е избришано бидејќи е дефинирано во ЗЕК**
- Во член 23 став (5) да се измени во насоки неплаќањето сметка да се смета како повреда во став 4 од истиот член. **истото е избришано бидејќи е дефинирано во ЗЕК**
- Во член 25 став (2) да се допрецизира терминот: **„слободна форма,,** **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 25 став (3) алинеа 5 рокот од 3 дена да се измени и да гласи: 7 дена. **се прифаќа 5 дена**
- Во член 25 став (5) да се измени во насоки да се објасни во кои случаи операторот може да одбие барање за раскинување, бидејќи ваквата одредба е на штета на самите претплатници кои ќе бидат доведени до состојби на зголемување на долгувањето и обременување на истото со дополнителни трошоци за адвокатски, нотарски и извршителски трошоци.
- Во член 32 став (1) зборовите: **„одредени канали,,** да се заменат со следните: **„каналы за возрасни,,** **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 32 став (2) да се избрише во целост пред се поради фактот што истата обврска за операторите кои реемитираат програмски сервиси е предвидена во Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. **ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Во член 34 став 9 да се избрише во целост. **не се прифаќа. ставот на АЕК е образложен погоре.**
- Горенаведените измени и дополнувања да се имплементираат и во членовите 33, 34, 35 и 36.

Се надеваме дека нашето размислување ќе придонесе кон создавање на поквалитетна регулатива за чинителите на пазарот на електронските комуникациски услуги.